

Zi

ČKAIT

Vývoj bytové
výstavby

Teorie a praxe
Green Dealu

Stavba roku 2024
Olomouckého kraje

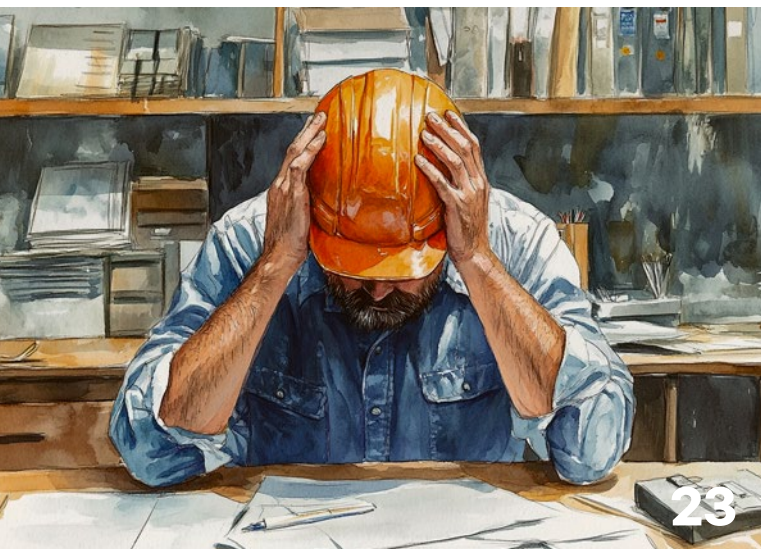

Titulní strana: Domov pro seniory Oblouková ve Šternberku získal Cenu veřejnosti a hlavní cenu v kategorii Stavby občanské vybavenosti a veřejných prostor v soutěži Stavba roku 2024 Olomouckého kraje (více na straně 38)

Foto: Tomáš Loutocký

Zadní strana: Most v Týně nad Vltavou, ev. č. 105-048c a výpravní budova hlavního nádraží v železniční stanici České Budějovice. Stavby získaly hlavní ceny v soutěži PRESTA JIŽNÍ ČECHY 2022–2024 (více na straně 34)

Foto: archiv PRESTA JIŽNÍ ČECHY 2022–2024

AKTUÁLNĚ

- 2** Počet povolených bytů převýšil počet kolaudací
- 5** Důležité upozornění k poradenství ČKAIT – přístupnost a bezbariérové užívání staveb

OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

- 6** Co způsobilo blackout na Pyrenejském poloostrově?
- 8** Teorie a praxe Green Dealu
- 13** Pozitivní i negativní stránky solární energie
- 15** Analýza vývoje požárů staveb s fotovoltaickými elektrárnami
- 17** Nové požadavky na povolování OZE v roce 2025

PRÁVNÍ PŘEDPISY

- 18** Jak se mění požadavky na výstavbu podle nového stavebního zákona?
- 23** Odpovědnost autorizovaných osob se mění v hru o Černého Petra

ČINNOST KOMORY

- 26** Digitální encyklopedie urbanistického vývoje 1 400 českých měst je cennou pomůckou pro projektanty
- 27** Dřevo jako surovina moderního člověka a stavební systém budoucnosti
- 28** Z dubnového zasedání představenstva

KRAJSKÁ STAVBA ROKU

- 32** PRESTA JIŽNÍ ČECHY 2022–2024
- 37** Stavba roku 2024 Olomouckého kraje

zpravy.ckait.cz

**Zprávy
a informace
ČKAIT**

IČO: 45770743 • **Redakce:** Středisko vzdělávání a informací ČKAIT, tel.: 227 090 214, nbukovska@ckait.cz • **Šéfredaktorka:** Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338, zpravy@ckait.cz • **Grafika a redakce:** dipl. tech. Jindřich Sládek, jsladek@ckait.cz • **Jazyková korektura:** Iva Peřková • **Tisk:** Typos, tiskařské závody, s.r.o.
Redakční rada: Ing. Radim Loukota, předseda redakční rady Z+i, místopředseda Představenstva ČKAIT, předseda oblasti ČKAIT Pardubický kraj; Ing. Daniel Lemák, Ph.D., místopředseda redakční rady Z+i, oblast ČKAIT Olomoucký kraj; Marie Báčová, odborná poradkyně předsedy ČKAIT; Ing. Milan Havliš, předseda oblasti ČKAIT Královéhradecký kraj; JUDr. Eva Kuzmová, právní poradkyně ČKAIT; Mgr. Jana Macháčková, odbor stavebního řádu MMR; Ing. Dominika Mandíková, vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT; Ing. Jindřich Pater, předseda Ediční rady ČKAIT a Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT, oblast ČKAIT Moravskoslezský kraj; Ing. Jaroslav Valkovič, člen Autorizační rady ČKAIT, oblast ČKAIT Zlínský kraj; Ing. Renata Zdařilová, Ph.D., členka Představenstva ČKAIT, oblast ČKAIT Moravskoslezský kraj.
Registrace: ISSN 1804-7025

Datum vydání Z+i ČKAIT 3/2025: 10. června 2025 • **Náklad tisku:** 25 350 • **Termíny pro příští vydání Z+i ČKAIT 4/2025:** autorské příspěvky do 31. července 2025, distribuce 12. září 2025 • Vychází šestkrát ročně v tištěné a digitální verzi pro členy ČKAIT zdarma
Předplatné: K bezplatnému odběru e-newsletteru se mohou přihlásit i neautorizované osoby. Členové Komory, kteří užívají pouze elektronickou verzi časopisu, mohou odhlásit tištěnou verzi. Formulář pro přihlášení/odhlášení odběru je na zpravy.ckait.cz.

Vydavatel: Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2,

Úvodní slovo

Blíží se léto a s ním stoupá nejen venkovní teplota vzduchu, ale také to vypadá na pořádně vysoké teploty v předvolebním klání. Již nyní se začínají objevovat první kauzy a kauzičky. Raději si ani nechci představovat, co nás čeká v letních měsících. Na okurkovou sezónu to podle mě příliš nevypadá. Doporučuji na dovolené vypnout telefon a nebrouzdat na sociálních sítích a webech. Jen tak si všichni odpočineme a nepokazíme volné dny u moře, na horách nebo u Lipna.

V poslední době mě zaujalo několik událostí, kterým úplně nerozumím. Jednou z nich je, jak jednoduše se dá zkomplikovat tendr na tak zásadní projekt, jako je výstavba jaderné elektrárny. Bez elektřiny totiž naše společnost nemůže fungovat. V automobilovém průmyslu navíc stále více dominují elektromobily a spotřeba elektřiny bude dál růst. Přesto vidíme, jak snadné je zablokovat výstavbu nových strategických zdrojů. I do obyčejné zásuvky se musí elektřina nějak dostat – sama se tam jen tak neobjeví. Nechci zpochybňovat rozhodnutí soudu, ale je zřejmé, že celý systém povolování takto důležité investice je zoufale neefektivní. Ačkoliv už byla přijata řada opatření ke zlepšení – například vymezení tzv. jaderného ostrova – stále zůstává v legislativním procesu mnoho bodů, které je nutné upravit.

Tak nějak jsme si už zvykli, že zejména výstavbě dálnic bývá často bráněno absurdním způsobem. Blanketní odvolání ve správním řízení je toho jasným důkazem. Nikdy mi nebylo jasné, jak je možné se odvolat proti něčemu, aniž by bylo nutné uvést konkrétní důvod. Přesto byla řada liniových staveb kvůli této možnosti na dlouhou dobu pozastavena. Proto je povzbudivé, že se konečně vykročilo správným směrem – například schválením zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury. Myslím si však, že nás stále čeká ještě hodně práce. Jak je vidět, mělo by se zvážít, zda u takto klíčových staveb nezrušit odkladný účinek odvolání proti výsledku výběrového řízení. Možná by to opravdu pomohlo.

Další, z mého pohledu absurdní událostí, je požadavek na bezmyšlenkovitě snižování uhlíkové stopy u stavebních materiálů a její „zpoplatnění“. Samozřejmě je správné hledat inovace a snažit se uhlíkovou stopu snižovat. Na druhou stranu je třeba si připomenout, že základní fyzikální zákony stále platí. Mizerně vypálená „ekologická“ cihla zkrátka nebude mít stejné vlastnosti jako kvalitně vypálená. V opačném případě bychom mohli rovnou stavět z vepřovic. Nerad bych se také dožil situace, kdy nám na hlavu budou padat keramické stropní prvky, protože byly vypáleny při nižších teplotách ve snaze ušetřit na emisích. Bohužel tlak na snižování uhlíkové stopy v některých případech výrazně zvyšuje ceny stavebních materiálů a omezuje jejich využití. Například betony se mohou výrazně prodražit kvůli energeticky náročné výrobě cementu, a špičkové vysokopevnostní betony by se mohly ocitnout na okraji zájmu. A to by byla skutečně velká škoda. Znamenalo by to krok zpátky o řadu let. Ke všemu je třeba přistupovat se zdravým rozumem. Zarputili bojovníci na jedné či druhé straně často nejsou těmi, kdo posouvají vývoj kupředu. Už jsme si tím prošli mnohokrát – a pevně věřím, že zdravý rozum nakonec zvítězí.

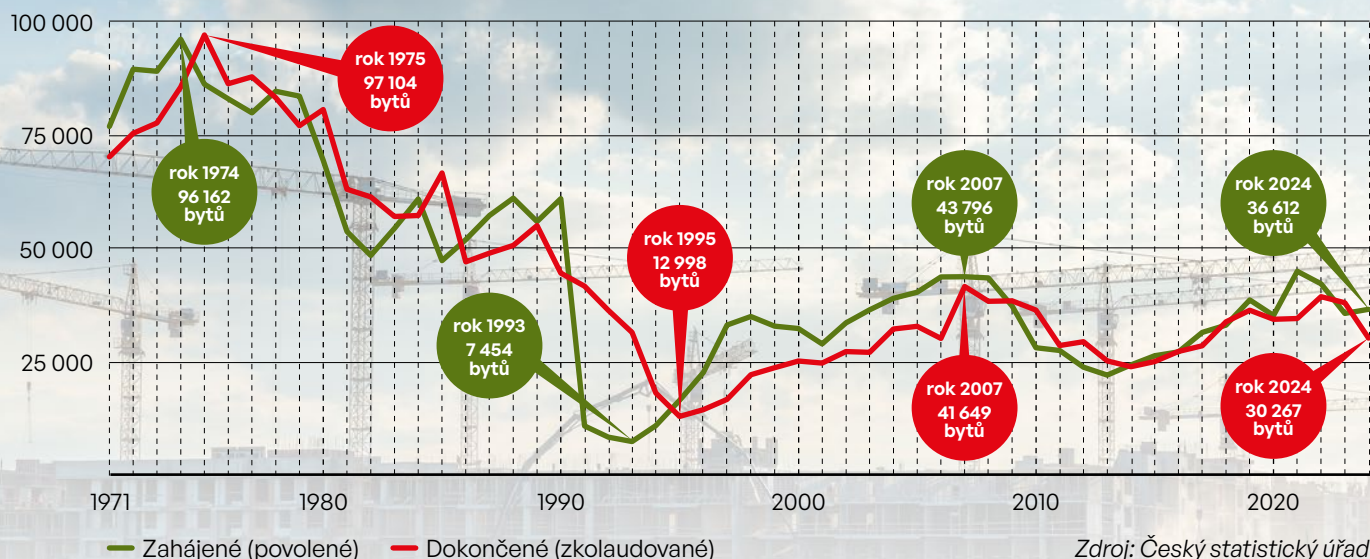
Šestáho května proběhlo setkání čestných členů, tentokrát v prostorách Fantovy budovy na Hlavním nádraží v Praze. Bylo to příjemné posezení s kolegy, kteří toho pro ČKAIT v minulosti hodně odpracovali. Podle ohlasů na místě myslím, že všichni odcházeli spokojeni a pro řadu z našich zasloužilých členů bylo příjemné přijet vlakem přímo na místo konání. Samotná budova je po rekonstrukci opravdovým architektonickým skvostem a je dobře, že nešla k zemi jako nádraží o kousek dále na Těšnově. Jestli budete mít cestu do Prahy vlakem, doporučuji vám nahlédnout do zrekonstruovaných prostor, je to jen o jedno patro výše nad odbavovací halou. Určitě nebudete zklamáni. Stojí to za návštěvu.

Vážení kolegové, přeji vám slunečné, ale ne moc horké léto, a pěknou dovolenou podle vašeho gusta. To abyste nabrali sílu do podzimního času zpestřeného volbami.

Ing. Robert Špalek
předseda ČKAIT

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených a dokončených bytů

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených a dokončených bytů celkem, tedy v rodinných i bytových domech.

V posledních pěti letech bylo povoleno o 18 079 bytů více, než kolik jich bylo ve stejném období zkolaudováno.

Mezi roky 1998 až 2024 bylo povoleno dokonce o 89 086 bytů více, než bylo zkolaudováno

Počet povolených bytů převýšil počet kolaudací

Počet dokončených bytů je považován za jeden z nejvýznamnějších ukazatelů bytové výstavby, protože při daném počtu obyvatel přímo ukazuje změny v úrovni bydlení a je současně indikátorem rozvoje ekonomiky, jednak celostátně, ale především v regionální diferenciaci. Velmi často bývá také používán jako rozhodující kritérium při hodnocení úspěšnosti bytové politiky. Přinášíme podrobnou analýzu počtu a typu povolených i zkolaudovaných bytů.

Ing. Petra Cuřínová

vedoucí Oddělení statistiky stavebnictví a bytové výstavby
Českého statistického úřadu

Aktuálně na počátku roku 2025 se lépe daří zahajovat, tedy povolovat bytovou výstavbu. (Poznámka: ČSU pojmem zahájená výstavba označuje počet bytů, na něž bylo vydáno stavební povolení.) V 1. čtvrtletí 2025 byla povolena výstavba 8 297 bytů, což znamenalo meziroční růst o 2,9 %. Tahounem růstu byly byty v bytových domech, které meziročně rostly o 14,9 % a také změny dokončených staveb byly meziročně v růstu o více jak polovinu. Naopak zahajování bytů v rodinných domech bylo dál v útlumu a jejich počet klesl meziročně o 15,9 %. Meziroční pokles zaznamenaly také změny dokončených staveb rodinných domů a byty zahájené v nebytových budovách. Nejvíce bytů se zahájilo v Praze (bytové domy), ve Středočeském kraji (rodinné domy) a v Jihomoravském kraji.

V oblasti dokončování situace dále vážne. (Poznámka: ČSU pojmem dokončená výstavba označuje počet bytů, které byly zkolaudovány.) V prvních třech měsících tohoto roku bylo dokončeno 6 642 bytů a tento počet meziročně klesl o 17,3 %. Stavební úřady se potýkají s provozními komplikacemi v souvislosti s Informačním systémem stavebního řízení (ISSŘ), ke kterým se zejména v lednu a únoru přidala zvýšená nemocnost a personální problémy. Dále také trvá nízká zásoba zahájených bytů, nedostatek stavebních kapacit a v kategorii rodinných

domů také dražší hypotéky. Meziroční pokles se odehrál ve všech kategoriích výstavby, nejvíce klesly byty dokončené v rodinných domech. Mírný meziroční růst zaznamenaly pouze přestavby rodinných domů. Nejvíce se dokončovalo ve Středočeském kraji, v Praze a v Jihomoravském kraji.

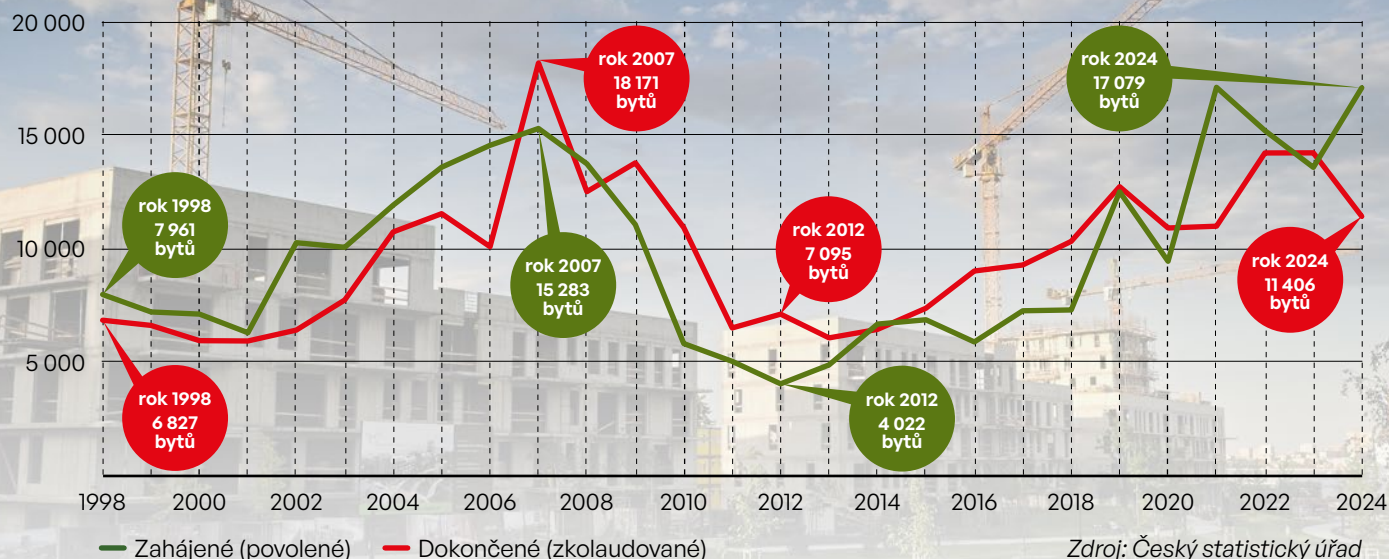
Státní politika významně ovlivňuje počet dokončených bytů

Vrcholem v poválečném vývoji byl rok **1975**, kdy se dokončilo téměř 100 tisíc nových bytů. Výrazný podíl na tomto vzestupu měla výstavba bytů v bytových, potažmo panelových domech, které představovaly tři čtvrtiny nově dokončených bytů. Strmý pád mezi lety 1989 až 1995 souvisel s celkovými společenskými změnami a ukončením státních dotací do bytové výstavby.

Dalším vrcholem, i když zdaleka ne tak výrazným jako v sedmdesátých letech, byl rok **2007**. K takovému rozmachu bytové výstavby však do určité míry došlo zásluhou přijetí zákona o zvýšení daně z přidané hodnoty od roku 2008, což podstatně urychlilo dokončovací práce na stavbách, ještě za příznivější cenu. Na logicky následující pokles navázala ekonomická krize, která ovlivnila převážně stavby nových bytů v bytových domech. Pak se bytové výstavbě dařilo.

Počty zahájených bytů rostly nepřetržitě od roku **2014** a růsty počtu dokončených bytů následovaly s ročním odstupem.

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených a dokončených bytů v bytových domech

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených a dokončených bytů v bytových domech.

V posledních pěti letech bylo povoleno o 10 675 bytů více, než kolik jich bylo ve stejném období zkolaudováno.

Přitom mezi roky 1998 až 2024 bylo povoleno pouze o 3 906 bytů více, než bylo zkolaudováno

Významnou charakteristikou současné nové bytové výstavby je převaha výstavby bytů do soukromého vlastnictví (rodinné domy, společenství vlastníků jednotek apod.). Segment nájemního bydlení v České republice se významně zmenšuje, což je zároveň jedna z příčin nízké pracovní mobility v zemi.

V roce **2020** byl pozitivní vývoj přibrzděn a bytová výstavba v obou kategoriích skončila v mínusu. Kromě relativně vysoké základny přispěla k horšímu výsledku také epidemie koronaviru, která omezila provoz stavebních úřadů i firem. Mezi jednotlivými stavebními úřady byly v přístupu velké rozdíly. Některé pracovaly bez omezení a stavebníci zasílali své žádosti emailem nebo datovou schránkou. Jinde pracovali v nouzovém režimu, omezili úřední hodiny a kontrolní prohlídky a problémy byly také se získáním stanoviska dotčených orgánů nutného k vydání rozhodnutí. Obecně se úřady shodovaly na nižším zájmu ze strany stavebníků.

V roce **2021** se podařilo opět nastartovat bytovou výstavbu minimálně ve fázi zahajování. Dokončování rozestavěných bytů vázlo z důvodu nedostatku stavebních kapacit a zvyšování cen stavebních materiálů.

V následujícím roce **2022** byla situace opačná. Aktivita se přesunula do fáze dokončování a bylo dokončeno téměř 40 tisíc bytů, což byla nejvyšší hodnota od roku 2007. Počet zahájených bytů v roce 2022 meziročně klesl, ale spíše vinou vyšší základny, když v roce 2021 zahajování dohánělo covidové manko. Zahájeno bylo téměř 42 tisíc bytů, což je na úrovni konjunkturních let 2007 a 2008.

V roce **2023** bylo dokončeno 38 067 bytů a tento počet meziročně klesl o 3,4 %, což bylo důsledkem vývoje v kategorii rodinných domů, v bytových domech nastal nepatrný růst. Také počet zahájených bytů v roce 2023 meziročně klesal, a to o 15,5 %, zahájeno bylo 35 704 bytů. Bytů v rodinných domech bylo zahájeno o více než čtvrtinu méně než v předchozím roce

2022 a zahájené byty v bytových domech také meziročně klesly, ale pomaleji – o desetinu.

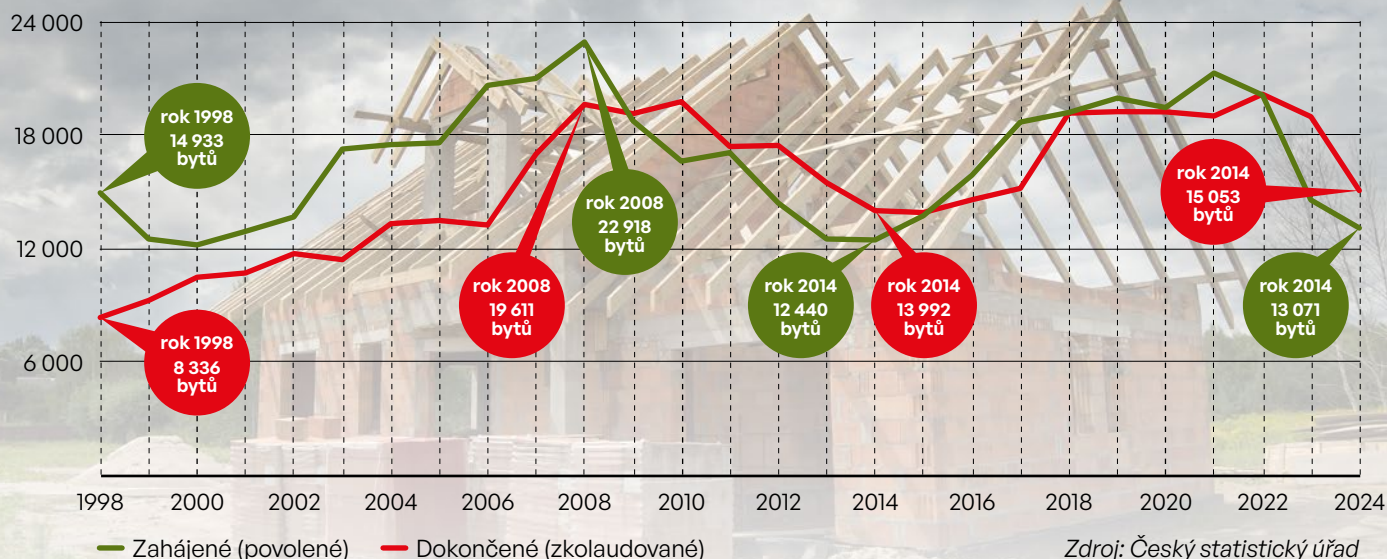
V loňském roce **2024** vázlo dokončování bytové výstavby ve všech kategoriích. Bylo dokončeno 30 267 bytů a tento počet meziročně klesl o pětinu. Zatímco v předchozích letech těžila kategorie dokončených bytů z vysokého zahajování po epidemii koronaviru, loni zásoba zahájených bytů došla. Za poklesem počtu dokončených bytů zčásti stála také vysoká srovnávací základna z předchozích let. Dokončování bytů nepomohly ani nedostatečné stavební a finanční kapacity. Bytů v rodinných domech se v roce 2024 dokončilo 15 053, což je nejnižší číslo za posledních 8 let. Kategorie rodinných domů má plynulejší průběh, nedochází k velkým výkyvům, ale loňský pětinnový pokles byl výrazný. Dokončeno bylo 11 406 bytů v bytových domech a meziroční pokles o pětinu není s ohledem na vysoké základny z předchozích let tak dramatický jako v případě rodinných domů. Naopak se loni podařilo nastartovat bytovou výstavbu ve fázi zahajování, když byla zahájena výstavba 36 612 bytů, což po dvouletém poklesu znamenalo meziroční růst o 2,5 %. Tahounem růstu byly byty v bytových domech, které meziročně rostly o čtvrtinu. Naopak zahajování bytů v rodinných domech bylo celý rok v útlumu a jejich počet klesl o desetinu oproti roku 2023.

Výstavba bytů v rodinných domech je spíše stabilní

Podrobnější údaje o dokončených bytech v roce 2024 zatím nemáme k dispozici, ale následující údaje jsou spíše stabilní. Pokud se výrazněji mění, pak spíše v delším časovém horizontu než jeden rok.

Rodinné domy se nejčastěji staví v dispozici 4+1, menších bytů bývá naprosté minimum. Obytná plocha rodinných domů se v průměru pohybuje mírně nad 90 m² a v průběhu let se výrazně

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených a dokončených bytů v rodinných domech

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených a dokončených bytů v rodinných domech.

V posledních pěti letech bylo povoleno o 3 930 bytů méně, než kolik jich bylo ve stejném období zkolaudováno.

Mezi roky 1998 až 2024 bylo povoleno o 34 589 bytů více, než kolik jich bylo zkolaudováno

nemění. Nemění se ani doba výstavby jednoho rodinného domu, která se pohybuje mezi 3 a 3,5 roky. Jednotlivé domy se ale stavěly od půl roku po desítky let. Technická vybavenost nově dokončených domů se stále zlepšuje. Vybavenost elektřinou a dodávkou vody se považuje za 100 % a nesleduje se. Čtvrtina rodinných domů dokončených v roce 2023 měla připojení na plyn z plynovodní sítě a naprostá většina domů měla centrální domovní vytápění.

Ve výstavbě rodinných domů nyní převažuje třída energetické náročnosti PENB B. Tento podíl do roku 2022 výrazně rostl a současně klesalo zastoupení v kategorii PENB C. Mimořádně úsporných rodinných domů (PENB A) se dokončuje zhruba 9 % a tento podíl se v čase zásadně nemění. Rodinné domy mají nosné konstrukce v naprosté většině ze zděných materiálů, ale v posledních letech je možné pozorovat zvýšený zájem o dřevěné stavby. Jejich podíl na celkovém počtu dokončených rodinných domů tvoří zhruba 15 %. Nejvíce využívaným způsobem výstavby dřevostaveb je lehký rámový skelet, kdy sendvičovou stěnu tvoří dvě konstrukční desky, mezi něž se dává izolace. Většinou se tak staví katalogové domy, ale moderní technika umožňuje také individuální návrhy. Zastoupení mimořádně úsporné energetické náročnosti PENB A je mezi dřevostavbami vyšší než u rodinných domů celkem.

Rodinné domy se staví především ve Středočeském kraji v obcích kolem Prahy a také v Jihomoravském kraji především v okrese Brno-venkov. Hodně se rodinné domy staví také v Moravskoslezském kraji a výstavba se zde odehrává spíše ve městech. V seznamu obcí s rozsáhlou bytovou výstavbou se nacházejí také horské obce (Železná Ruda, Harrachov, Špindlerův Mlýn), které jsou atraktivní pro bytovou výstavbu rekreačních bytů. Nejméně rodinných domů se dokončuje většinou v Karlovarském kraji a s ohledem na celkový počet bytů v kraji se rodinné domy neuplatňují ani v Praze, kde převažuje výstavba bytových domů.

Bytové domy se staví především ve velkých městech

Byty v bytových domech se nejvíce uplatňují v Praze, kde byla loni dokončena téměř polovina bytů v bytových domech. V Praze se také staví větší bytové domy než jinde. Více se bytové domy stavěly také v kraji Středočeském, Jihomoravském, Olomouckém a Plzeňském. V ostatních krajích byl počet dokončených bytových domů výrazně nižší. Mezi jednotlivými dokončenými bytovými domy existuje velká variabilita a rozdíly mezi ukazateli výstavby jsou v jednotlivých letech silně ovlivněny strukturou projektů (bytových domů se staví relativně málo). Staví se domy od malých bytovek se čtyřmi byty po velké objekty s několika stovkami bytů. Byty v bytových domech jsou především velikosti 2+1, velkých bytů (4+1 a více) se dokončuje pouze zhruba 8 %. Průměrná obytná plocha jednoho bytu se pohybuje kolem 50 m² a velikost velmi záleží na konkrétním projektu.

Doba výstavby bytového domu bývá v rozmezí několika měsíců (např. tzv. kontejnerové domy) po více než deset let. Nejčastější svislá nosná konstrukce bytových domů je zděná, ve větších městech se více vyskytují montované konstrukce, případně jiné materiály a jejich kombinace. Naopak podíl dřevostaveb je nižší než v případě rodinných domů a staví se spíše v menších obcích. Nadpoloviční počet bytových domů bývá připojen na plynovodní síť, zbytek je dokončen bez přívodu plynu. Vytápění bytových domů je převážně centrální, a to spíše domovní s kotlem v budově než centrální dálkové. Také v kategorii bytových domů převažují domy s energetickou třídou B, mimořádně úsporné bytové domy s energetickou třídou náročnosti A se staví zřídka.

Důležité upozornění k poradenství ČKAIT – přístupnost a bezbariérové užívání staveb

NIPI bezbariérové prostředí o.p.s. pozastavila od 1.dubna 2025 svou činnost. Na svých stránkách neoprávněně a bez udělení souhlasu uvádí, že bezplatné konzultace nadále poskytuje ČKAIT a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR). ČKAIT a MMR žádalo o bezodkladné odstranění této informace z citované webové stránky, což se doposud nestalo.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

členka výboru oblasti ČKAIT Moravskoslezský kraj,
členka Představenstva ČKAIT, autorizovaná inženýrka
v oborech Pozemní stavby a Městské inženýrství

Na stránkách NIPI bezbariérové prostředí o.p.s. (nipi-bp.cz) byla dne 7. dubna 2025 zveřejněna informace, že organizace pozastavila svou činnost a jakým způsobem je od 1. dubna 2025 zajištěna konzultační činnost včetně metodických stanovisek. Neoprávněně a bez udělení souhlasu je na webových stránkách NIPI bezbariérové prostředí o.p.s. uvedena informace o bezplatných konzultacích s odkazem na ČKAIT a odbor stavebního řádu MMR. Bohužel stále není odstraněno – tedy k 28. květnu 2025 nedošlo ze strany NIPI bezbariérové prostředí o.p.s. a ani ze strany zakladatele NIPI k nápravě.

Se žádostí o odstranění neoprávněné informace, ČKAIT současně upozornila, že na webových stránkách nipi.cz se pod aktualitami nacházejí zcela neaktuální odkazy na neplatné právní předpisy – stavební zákon č. 183/2006 Sb., který byl zrušen k 1. dubna 2024, a odkaz na již 16 let neplatnou vyhlášku č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, která byla zrušena k 18. listopadu 2009. V současné době jsou tyto stránky již zcela nefunkční.

ČKAIT neposkytuje metodická stanoviska a vyjádření k dokumentaci stavby

ČKAIT poskytuje pro své členy, autorizované osoby, bezplatně pouze poradenství, a to v celé šíři problematiky přístupnosti a bezbariérového užívání pozemních staveb a staveb dopravní infrastruktury, mimo jiné metodický výklad nového kaskádovitěho uspořádání stavebního práva v oblasti přístupnosti do tří úrovní – stavební zákon č. 283/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu a ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání.

MMR, odbor stavebního řádu, neposkytuje žádné konzultace k záměrům v oblasti přístupnosti. Jak vyplývá z kompetenčního zákona č. 2/1969 Sb., ani MMR žádnou takovou kompetenci nemá. MMR naopak žádné konzultace poskytovat nemůže, jelikož by tím překročilo svoji zákonem danou pravomoc a navíc by zasahovalo do činnosti místně příslušných stavebních úřadů, které jsou kompetentní k posuzování konkrétních záměrů.

Podle ustanovení § 162 odst. 1 stavebního zákona č. 283/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je projektant povinen respektovat veřejné zájmy chráněné na základě tohoto zákona, a to včetně přístupnosti staveb dle požadavku § 149 stavebního zákona. Není-li projektant způsobilý některou

část projektové dokumentace zpracovat sám, je dle ustanovení § 162 odst. 3 povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci podle autorizčního zákona, která odpovídá za jí zpracovaný návrh.

Certifikace konzultantů NIPI je irelevantní

Požadavek § 162 nelze suplovat nelze suplovat doložením stanoviska konzultantů, kteří jsou uvedeni na nipi-bp.cz. *Certifikace konzultantů* nebyla vydána správními orgány, tedy ani MMR. Certifikace je vydána samotnou obecně prospěšnou společností, která má v současnosti pozastavenou činnost a dle výpisu z rejstříku obecně prospěšných společností nemá žádné členy ve statutárním orgánu a správní radě. *Certifikace konzultantů* v žádném případě nenahrazuje oprávnění pro příslušný obor nebo specializaci.

Podle § 18 odst. 1 stavebního zákona postupují stavební úřady při výkonu své působnosti ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle jiných právních předpisů. Tyto dotčené orgány vydávají na základě zvláštních právních předpisů závazná stanoviska. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v § 136 odst. 1 stanoví, že dotčenými orgány jsou jednak orgány, o kterých to stanoví zvláštní zákon, a dále správní orgány a jiné orgány veřejné moci příslušné k vydání závazného stanoviska (§ 149 odst. 1 správního řádu) nebo vyjádření, které je podkladem rozhodnutí správního orgánu.

NIPI bezbariérové prostředí o.p.s., Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o.s., (NIPI ČR, o.s.) nebo Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky (SONS) nejsou dotčeným orgánem. Tyto nestátní neziskové organizace jsou organizace nezřízované státem, jsou na státu nezávislé a jsou určeny k obecně prospěšné činnosti. Postavení těchto organizací nelze zaměňovat s postavením dotčených orgánů veřejné správy podle správního řádu.

Některé otázky uživatelského hlediska k přístupnosti a bezbariérovému užívání staveb lze konzultovat s těmito organizacemi, jež pracují s cílovou skupinou uživatelů staveb a na základě získaných zkušeností šíří příklady dobré praxe. Odpovědnost stavebního úřadu tím nijak není dotčena. Z uvedeného vyplývá, že stanovisko k přístupnosti a bezbariérovému užívání může sloužit pro stavební úřady pouze jako nezávazný pracovní podklad při posuzování specifických aspektů, například u změn dokončených staveb. Požadavek na jejich dokládání k žádostem o povolení záměru není oprávněný, respektive není povinností žadatele/stavebníka je dokládat.

Blackout vypnul elektrickou energii na celém Pyrenejském poloostrově. Foto: NASA, upraveno

Co způsobilo blackout na Pyrenejském poloostrově?

Po poledni v pondělí 28. dubna 2025 se miliony lidí ve Španělsku a Portugalsku ocitly bez elektřiny. Výpadek ochromil dopravu, telefonní spojení, finanční služby. V pěti regionech byl vyhlášen stav nouze a spuštěny nouzové postupy. Obnova trvala dvanáct hodin. Příčiny největšího blackoutu nebyly oficiálně potvrzeny ani po dvou týdnech od události. Jakou roli sehrála obnovitelná energie při masivním výpadku proudu na Pyrenejském poloostrově? Přinášíme názor autorizovaného inženýra, který tento blackout zažil osobně.

Ing. Ivo Bednář

autorizovaný inženýr v oboru Technologická zařízení staveb

Profesně se věnuje napěťové analýze strojních součástí a technologického zařízení, dále využití metody konečných prvků. Spolupracoval na výstavbě paroplynového bloku v Elektrárně Počerady, zajímá se o OZE

Zažil jsem na vlastní kůži téměř dvanáctihodinový výpadek proudu v jižním Portugalsku. Byla to velká náhoda, že se to stalo právě mně, člověku, který se zajímá o obnovitelné zdroje energie (OZE). Odborné kruhy i světová média okamžitě diskutovala o tom, jaká byla příčina takto rozsáhlého výpadku. Samozřejmě, že se ozvali kritici OZE. Fotovoltaika společně s větrnými elektrárnami má v energetice Pyrenejského poloostrova vysoké zastoupení. Portugalsko cca 36 %, Španělsko téměř 30 %. Diskuze, zda OZE způsobily či nezpůsobily tento výpadek, proběhly mimo jiné i na stránkách světového tisku BBC či Guardian (*The Guardian UK, Tue 29 Apr 2025 14.56 BST, Helena Horton Environment reporter, What caused the blackout in Spain and Portugal and did renewable energy play a part?*)

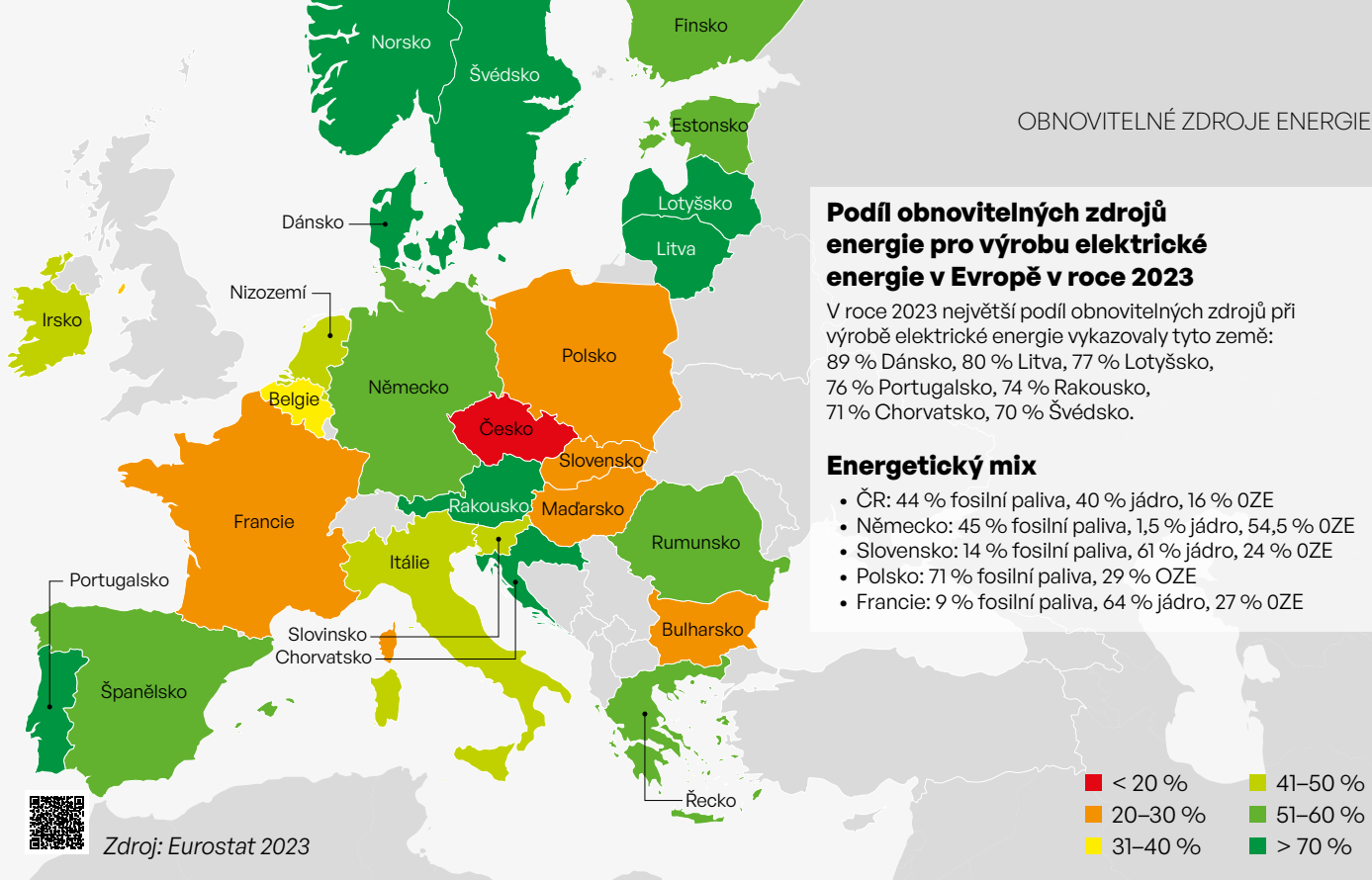
Někteří komentátoři spekovali, že síť mohla být přetížena množstvím dostupného větru a slunce, protože OZE jsou méně náchylné na náhlé snížení slunečního svitu či snížení intenzity větru než jiné formy energie. Zdá se však, že tomu tak není. Daniel Muir, hlavní analytik pro evropskou energetiku ve

společnosti S&P Global, uvedl: „Povaha a rozsah výpadku činí nepravděpodobným, že by příčinou byl objem obnovitelných zdrojů, protože španělská síť je často vystavena velmi vysokým objemům takové výroby.“

Španělský provozovatel sítě v úterý uvedl, že došlo k souhře dvou událostí. Výpadku výroby energie z klasických zdrojů a následné masivní ztrátě energie z OZE. To destabilizovalo síť a vyvolalo dominový efekt, kdy vypadly i další zdroje.

Jsou sítě založené na obnovitelných zdrojích energie náchylnější k selhání?

K výpadkům proudu může dojít bez ohledu na to, jakým typem energie je síť napájena. V roce 2003, kdy síť byla napájena primárně fosilními palivy, došlo ke dvěma rozsáhlým výpadkům. V Londýně ho způsobil vadný transformátor a nesprávně instalované ochranné relé. Další rozsáhlý výpadek proudu na celém italském poloostrově, který trval přibližně 12 hodin, způsobil problém s vedením mezi Itálií a Švýcarskem. V roce 2019 ve Spojeném království vyvolalo velký výpadek proudu selhání zařízení ve větrné farmě a v plynové elektrárně, k němuž došlo, když blesk zasáhl přenosový okruh severně od Londýna a způsobil technickou poruchu.

Keith Bell, profesor elektroniky a elektrotechniky na Univerzitě ve Strathclyde, řekl: „Události tohoto rozsahu se v průběhu let staly na mnoha místech po celém světě, v energetických systémech využívajících fosilní paliva, jadernou energii, vodní energii nebo variabilní obnovitelné zdroje. Nezáleží na tom, odkud energii získáváte: abyste zajistili stabilní dodávky elektřiny, musíte mít správné technické řešení.“

Jaká byla setrvačnost rozvodné sítě na Pyrenejském poloostrově?

Španělská rozvodná síť prochází modernizací, protože není schopna přenést potřebné množství elektřiny z OZE. Odborníci uvedli, že modernizace sítě neodpovídá tempu zavádění OZE.

Pratheeksha Ramdas, hlavní analytik společnosti Rystad Energy, uvedl: „Nemůžeme říci, že vysoký výkon větrné a solární energie způsobil výpadek – v minulosti jsme v systému viděli mnohem větší množství OZE. Vyšší množství obnovitelných zdrojů však mohlo ztížit absorpci frekvenčních poruch. Existuje mnoho možností, které mohou tyto poruchy způsobit: porucha v systému nebo slabé přenosové vedení. Je to ponaučení pro ostatní země. Je třeba více investovat do střídačů tvořících síť, které mohou pomoci stabilizovat síť.“

Plynové a jaderné elektrárny mají vysokou setrvačnost, což je termín pro odolnost sítě vůči změnám frekvence. OZE mají nízkou setrvačnost, která, pokud se na ni nereaguje, může způsobit jejich menší odolnost vůči náhlým výkyvům.

Pravděpodobnou příčinou bylo selhání přenosové infrastruktury

Můj názor je, že instalace fotovoltaických panelů nebo větrných farem je jen část úkolu. Je také nutné k těmto zdrojům připojit ještě dostatečnou kapacitu bateriových úložišť. Tedy část energie uschovat a dotovat síť ve chvíli poklesu výkonu OZE. Tímto by se i OZE mohly stát „tvrdšími“, tedy s vyšší setrvačností, které podrží síť. Z labilních zdrojů by se pak staly zdroje vysoce stabilními.

Bateriová úložiště lze mimo to také využít pro přebytky v síti. Pokud tedy dojde k náhlému výpadku např. větrného, nebo fotovoltaického zdroje, soustava bateriových úložišť podrží síť po nějakou dobu, tedy dostatečnou dobu do najejí špičkových zdrojů např. kogeneračních jednotek.

Závěrem: Restaurace s bateriovým úložištěm energie měly otevřeno i při blackoutu

Závěrem se chci vrátit ke své krátké dovolené v Portugalsku. Výpadek způsobil, že jsem zůstal asi 10 km od hotelového resortu bez možnosti zavolat si taxi zpět, ale fungovala mi satelitní navigace. A tak jsem zvolil pěší cestu po krásných útesech a malých plážích, které jsou přístupné jen za odlivu. Do resortu jsem tedy došel pěšky a zjistil, že zatímco vilky jsou bez proudu a mobilního signálu, restaurace resortu fungovaly, protože kromě solárních panelů měly i bateriová úložiště.

Evropa si nastavila příliš ambiciozní cíle při snižování emisí skleníkových plynů. Země EU se mají stát uhlíkově neutrálními, i když se na světových emisích uhlíku podílí jen 7,3 %. EU tím ohrožuje svou průmyslovou výrobu a celkovou konkurenceschopnost, a to i přestože reálně nemá možnost ovlivnit ani desetinu světových emisí CO₂

Teorie a praxe Green Dealu

Pokud cíle nejsou v souladu s technickými možnostmi, pak má Evropa velký problém. Obejít se bez uhlí do roku 2050 je zcela nereálné. Stejně nerozumné je i omezovat jadernou energetiku. V ČR si energie navíc zdrazujeme druhou nejvyšší daní z přidané hodnoty i vysokými poplatky, které vybírají správci sítí. Evropa snižuje svou konkurenceschopnost a nakupuje energeticky náročné zboží ze třetích zemí. Evropské požadavky na Green Deal tak mají paradoxně zcela opačný efekt a přispívají ke zvýšení celosvětové produkce emisí.

Marie Báčová
poradkyně předsedy ČKAIT

Můžu nabídnout svoji teorii sedmi zákonů, která říká, že civilizace, pokud tam zásadně rostou mandatorní výdaje, pokud tam roste lobbismus, nepotismus, pokud ta civilizace není schopná se adaptovat na vnější proměny přírodního prostředí, jsme u Green Dealu; pokud ta civilizace nemá k dispozici levné zdroje energie, jsme u Draghiho zprávy; pokud nemá odpovídající technologie na řešení problémů, které neustále přicházejí, tak nemůže dál růst. ... To nejsou žádné výmysly, takhle to prostě je. O tom jsou data ze všech civilizací, ať už minulých nebo současných. Citace Miroslava Bárty: Sedm zákonů. Jak se civilizace rodí, rostou a upadají.

Green Deal je utopický sen o lepším světě za více než bilion eur

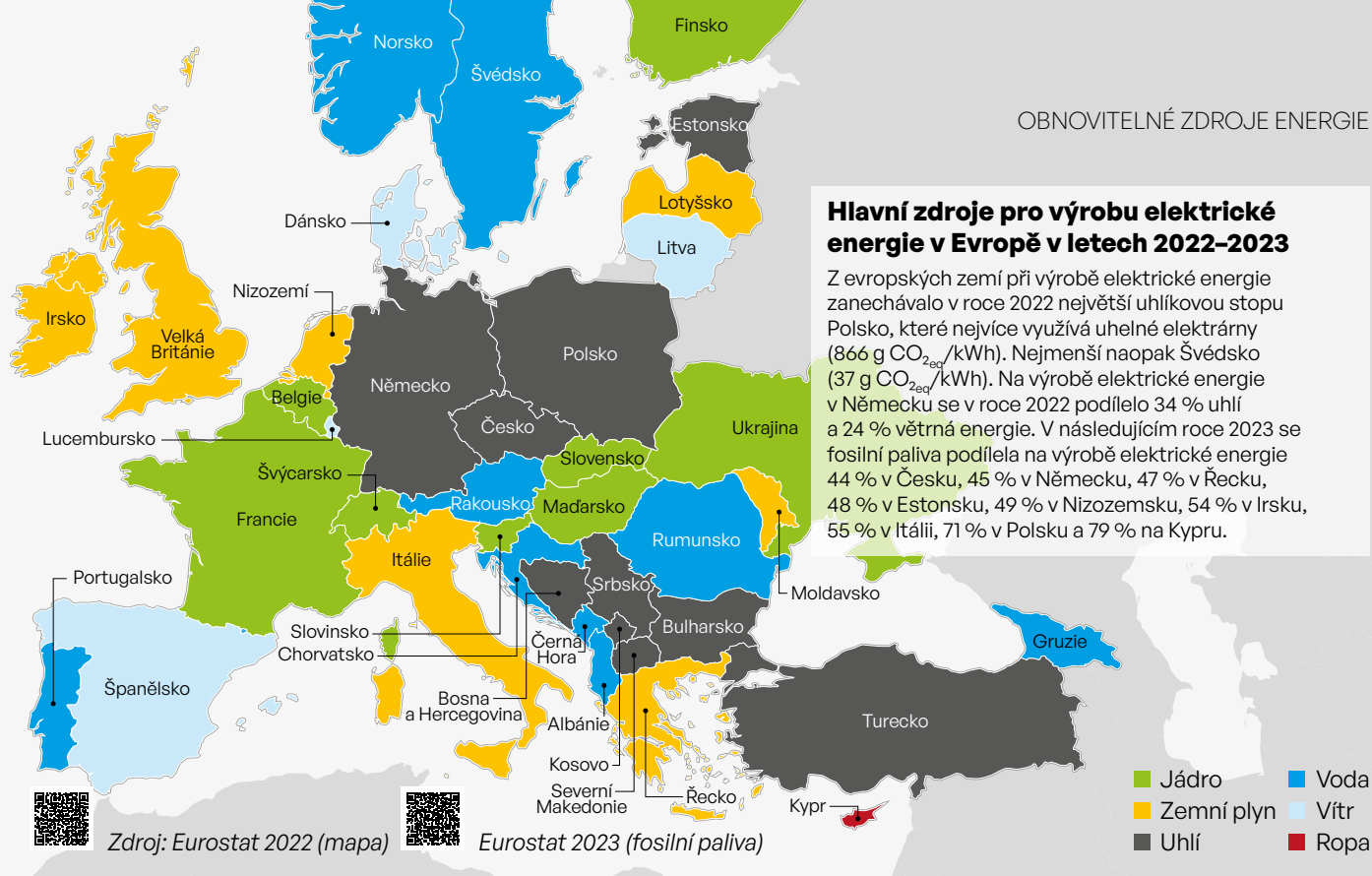
European Green Deal (Evropská Zelená dohoda) je politický a ideologický dokument **Evropské unie**, který chce dosáhnout udržitelného a ekologicky šetrného hospodářství, snížení emisí skleníkových plynů a ochrany životního prostředí. Tato iniciativa vznikala v letech 2015 až 2019, tj. v mezidobí po pařížské konferenci o klimatu, a nástupu Ursuly von der Leyen do funkce předsedkyně Evropské komise. Hlavním cílem Green

Dealu je do roku 2050 dosáhnout klimatické neutrality, což neznamená nic jiného, než že jednotlivé státy nebudou do ovzduší vypouštět víc skleníkových plynů, než kolik z něj dokážou odstranit.

Green Deal se zabývá oblastmi, jako je čistá energetika, udržitelná mobilita, cirkulární ekonomika, renovace budov, dekarbonizace průmyslu, udržitelné zemědělství nebo obnova biodiverzity a ekosystémů. Green Deal není sám o sobě právně závazným dokumentem. Udává pouze směr, kterým by se měly evropské země vydat. Až v roce 2021 vzniklo právní ukotvení Green Dealu – byl přijat evropský klimatický zákon, díky němuž se staly právně závazné cíle Green Dealu.

EU si na cestě k vytyčenému roku 2050 stanovila jeden mezikrok. Do roku 2030 chce **snížit emise skleníkových plynů o 55 % oproti roku 1990**. Na tento mezikrok se zaměřuje balíček legislativních návrhů Fit for 55. Evropská komise stanovila další dílčí cíl – významně zpřísnit klimatické cíle platné pro rok 2040. Do té doby by měla produkce emisí skleníkových plynů klesnout o 90 % ve srovnání s rokem 1990.

Pro splnění těchto cílů chce Evropská unie investovat **1 bilion eur**. Hovoří o tzv. **strategii udržitelných financí**, která má nasměrovat 500 miliard eur od bank a investorů do udržitelných aktivit. Další 500 miliard eur bude získáno z veřejných zdrojů. (Podrobněji ke Green Dealu viz Z+i ČKAIT, prosinec 2021.)

Problémem Green Dealu je nesoulad mezi cíli a technickými možnostmi

Hlavním problémem naplňování Green Dealu je nesoulad mezi termíny teoretických cílů a praktickými, technickými a technologickými možnostmi všech národohospodářských odvětví. Omezování výroby energie z fosilních zdrojů, ať už cestou přímých regulací nebo emisních povolenek, vede v zemích EU k růstu cen energií a ke zvyšování podílu lidí, kteří upadají do energetické chudoby.

Evropská ekonomika je stále více založena na dotačních programech a regulaci. Nejvíce dotovaným a nejvíce regulovaným sektorem je v EU zemědělství. Regulace, stupňující se administrativní požadavky spojené s podnikáním v evropském zemědělství, vedly k otevřenému odporu evropských zemědělců proti bruselské administrativě.

Zatímco Evropská komise zdůrazňuje úspěchy v oblasti zmírňování klimatu a cesty ke klimatické neutralitě, v zásobování dekarbonizovanou, dostupnou a bezpečnou energií, ukazuje dokument *Budoucnost evropské konkurenceschopnosti*, jehož autorem je Mario Draghi, varující zaostávání Evropské unie za Spojenými státy i Čínou v ekonomické oblasti. Zpráva konstatuje, že hospodářský růst EU je trvale pomalejší než v USA, což zpochybňuje schopnost bloku digitalizovat a dekarbonizovat ekonomiku dostatečně rychle, aby byl schopen konkurovat svým konkurentům na Východě a Západě. V roce 2008 byla ekonomika EU o něco větší než ekonomika USA. V roce 2022 ale americký hrubý domácí produkt při počtu obyvatel 340 milionů činil již 25 bilionů dolarů, zatímco evropský HDP při počtu 449 milionů obyvatel (5,5 % lidstva) byl jen 18,8 bilionů dolarů. Řešení, které Mario Draghi navrhuje – urychlení dekarbonizace Evropy, k čemuž má Evropská unie získat finanční prostředky dalším zadlužením – však nemůže vyřešit výše zmíněný hlavní problém naplňování Green Dealu.

Energetika se má obejít bez uhlí. Tento cíl ale není do roku 2050 reálný!

Na výrobu a využívání energie připadá napříč hospodářskými sektory více než 75 % emisí skleníkových plynů v EU. Pro dosažení klimatických cílů pro roky 2030 a 2050 má zásadní význam další dekarbonizace energetického systému. Strategie energetického odvětví má být založena na obnovitelných zdrojích energie (OZE) a dekarbonizaci plynu, bude vyloučeno spalování uhlí. Přejít na klimatickou neutralitu vyžaduje inteligentní infrastrukturu. Evropský trh s energiemi má být plně integrovaný, propojený a digitalizovaný při respektování technologické neutrality. U části domácností musí být řešeno riziko energetické chudoby.

Na konferenci Energetika 2024 konané v Brně se odborníci shodli na nutnosti dekarbonizovat sektor energetiky rychlostí, která nezpůsobí cenové šoky. Cíl dekarbonizovat celou spotřebu energií EU a ČR do roku 2050 není reálný a napětí mezi tímto cílem a realitou bude narůstat a bude posilovat investiční riziko nejen v energetice, ale také v průmyslu. Ekonomika uhelných elektráren se rychle zhoršuje a k ukončení jejich provozu může dojít ještě před rokem 2030. Jakmile to nastane, bude pro udržení bezpečnosti dodávky zapotřebí nahradit jejich říditelný výkon jinými říditelnými zdroji, jako jsou plynové elektrárny, a zajistit dostatek nízkoemisní energie z fotovoltaiky či větru. Zemní plyn bude postupně nahrazován biometanem a vodíkem. Největší potenciál pro rozvoj fotovoltaiky z hlediska využití území zasažených těžbou uhlí mají Ústecký a Moravskoslezský kraj. Pro rozvoj větrné energie jsou nejvhodnější Kraj Vysočina a Moravskoslezský kraj. (Zdroj: *Energetická transformace není bez problémů, EGÚ Brno*)

Podle odhadů Mezinárodní energetické agentury (IEA) bude polovina všech potřebných snížení emisí v roce 2050 vyžadovat technologie, které jsou dnes stále ve fázi výzkumu a vývoje

nebo testování a nejsou komerčně dostupné. Firmy zdůrazňují, že vývoj a nasazení těchto technologií bude **vyžadovat značné investice** a rizikové sdílení, tj. státní zásahy ve formě dotací, daňových úlev a jiných forem podpory, které umožní podnikům přechod na udržitelné technologie.

Ve středu 16. dubna 2025 se provozovatel španělské přenosové soustavy (společnost Red Eléctrica de España – REE) pochlubil, že OZE mu pokryly po velkou část dne přes 100 % spotřeby energie. O týden později, 23. dubna, následoval oslavný článek o tomtéž. V pondělí 28. dubna krátce po poledni postihl blackout celý Pyrenejský poloostrov – tedy Španělsko i Portugalsko – a část Francie. Ani po dvou týdnech po největším výpadku elektřiny v historii Španělska nebyla vydána oficiální zpráva, co přesně jej způsobilo. Jisté však je to, že nároky na řízení sítě se s rostoucím podílem OZE zvyšují. Mimo jiné kvůli vyššímu riziku ztráty synchronizace mezi různými částmi sítě. Fotovoltaické elektrárny mají oproti uhelným, vodním či plynovým elektrárnám nevýhodu – chybí jim setrvačnost.

Cena elektřiny v ČR je ovlivněna téměř nejvyšším DPH a vysokými poplatky správců sítí

Aktuální data Eurostatu (Evropský statistický úřad) potvrdila, že české domácnosti vydávají za elektřinu nejvíc v Evropské unii. Srovnávané ceny Eurostat přepočítal na standard kupní síly, který zohledňuje rozdíly v příjmech a koupěschopnosti v jednotlivých státech. Pokud se platby za elektřinu srovnají v eurech, máme pátou nejdražší elektřinu v Evropě za Německem, Dánskem, Irskem a Belgií, což jsou výrazně bohatší státy s celkovou vyšší příjmovou úrovní rodin.

Podívejme se na tři hlavní důvody vysoké ceny energie v ČR:

- Česká elektřina pro domácnosti je v unijsním srovnání nadprůměrně zatížena daní z přidané hodnoty. Průměrná daň z přidané hodnoty na elektřinu v Unii činí 14,4 %. Nejnižší je na Maltě, kde dosahuje 4,8 %. Česká 21% DPH se blíží Maďarsku, které ji má ovšem v EU vůbec nejvyšší (21,3 %).
- Zatížení příspěvky na podporu OZE se v jednotlivých unijských státech obrovsky liší. Někde se do něj promítají i cenové dotace. Například v Lucembursku je tato položka pro domácnosti v souhrnu záporná, činí minus 49,2 %, takže výdaje za elektřinu fakticky zlevňuje. Na minusových hodnotách mají souhrn daní, poplatků a subvencí také v Nizozemsku, Rakousku nebo Irsku.
- Celkovou cenu za elektřinu dodávanou českým domácnostem zvedají na evropský rekord kromě daní a poplatků inkasovaných státem také platby za služby správců přenosové a distribuční sítě. Cena elektřiny pro domácnosti při započtení daní a poplatků – tedy cena energie plus cena přenosových, distribučních a obchodnických služeb – je v Unii při přepočtu na standard kupní síly nejvyšší v Irsku. Česko velmi těsně následuje, teprve s výrazným odstupem za námi stojí Němci a Rumuni.

Také nedávno vydaný recept Evropské komise na snížení cen elektřiny pro koncové odběratele – Akční plán pro

dostupné energie – doporučuje, aby členské státy daně a poplatky z elektřiny snížily.

Dobrou zprávou je, že nabídková cena elektřiny na burzách klesá. Ale poplatky za služby spojené s dodávkou elektřiny zřejmě porostou. Transformace energetiky, rostoucí podíl OZE, pokračující decentralizace a nástup nových technologií vyžadují stále vyšší náklady na investice do nových elektráren i do infrastruktury.

Podle Energetického regulačního úřadu jen správce přenosové soustavy ČEPS plánuje investovat v příštích pěti letech 7 miliard korun ročně a distribuční společnosti ČEZ, EGD a PRE dohromady dalších víc než 30 miliard ročně. Kromě toho rostou nároky na řízení stability v sítích, za něž odpovídá ČEPS. Ten nakupuje tzv. podpůrné služby za zhruba 15 miliard korun ročně a s transformací energetiky tyto výdaje půjdou také nahoru. Na účtu za elektřinu mohou přibývat zcela nové položky; např. provozní podpora pro záložní paroplynové elektrárny, které se z prodeje elektřiny na trhu neužívají. Vyloučena není ani podpora pro uhelné elektrárny, které budou zřejmě ztrátové dřív, než za ně budeme mít vybudované náhradní zdroje.

Průmysl nedokáže konkurovat třetím zemím nejen kvůli drahým energiím

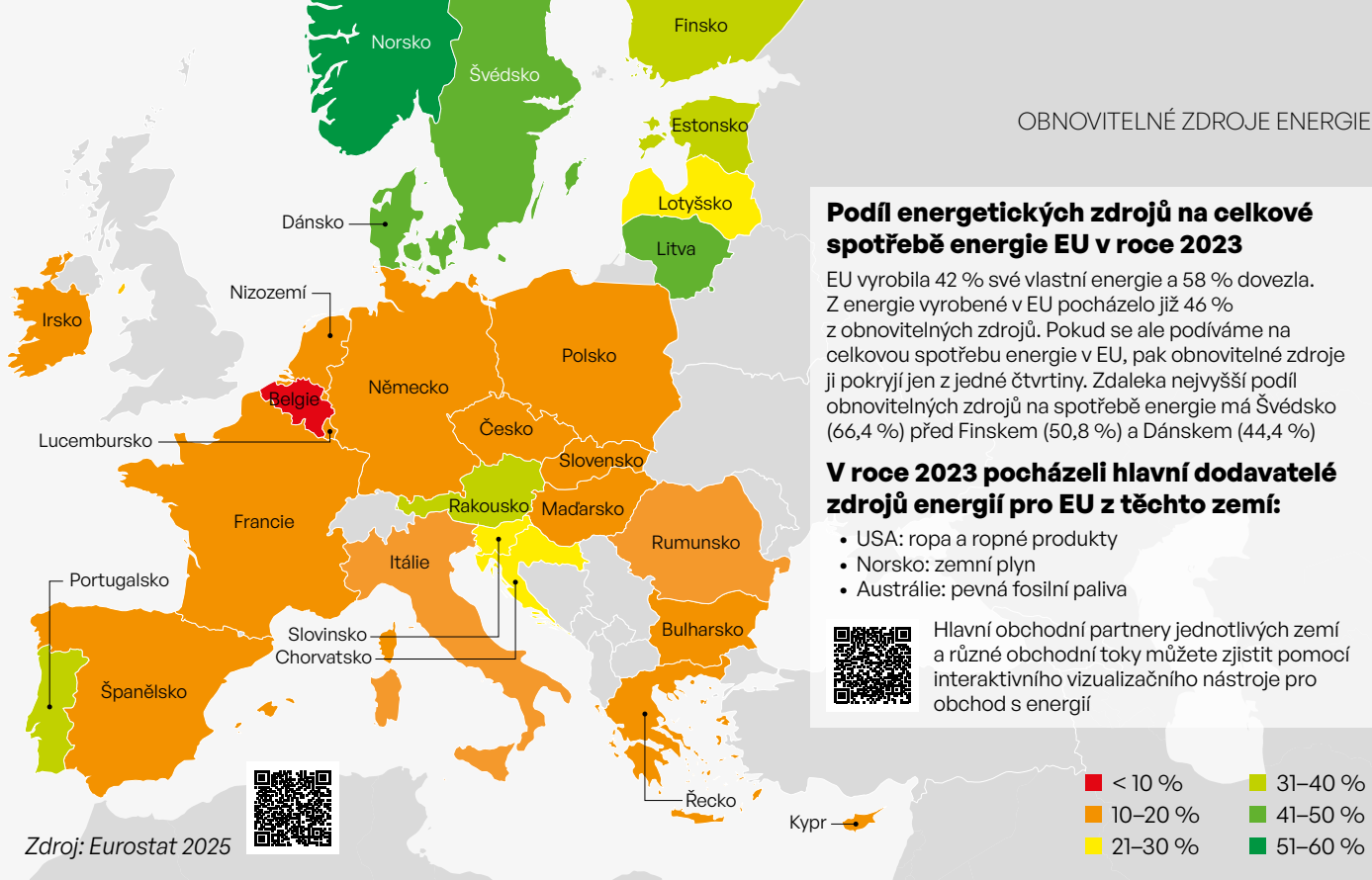
Výroba oceli, vápna, skla, keramiky, papíru, cementu cihel či produktů chemického průmyslu představuje energeticky náročné obory, které budou pro dekarbonizaci potřebovat obrovské objemy cenově dostupné a bezemisní elektrické energie. Řada průmyslových oborů má dnes k dispozici jen investičně a provozně extrémně nákladné technologie pro úplnou dekarbonizaci a nedokáže tak konkurovat levnější výrobě ve třetích zemích.

V řadě oborů zatím ještě neexistuje technologie bezemisní výroby. Nízká produktivita, vysoké ceny energií, značné množství byrokracie, malá flexibilita trhu práce jsou důvodem, proč evropské podniky přestávají být konkurenceschopné a zaostávají za svými globálními konkurenty. Představitelé evropského průmyslu požadují po Evropské komisi snížení regulační a administrativní zátěže.

Kompas pro konkurenceschopnost nabízí řešení, ale průmysl jej kritizuje

V reakci na to Evropská komise koncem ledna 2025 uveřejnila strategický dokument s názvem Kompas pro konkurenceschopnost, který obsahuje celou řadu nových iniciativ a podle slov Ursuly von der Leyen, předsedkyně Evropské komise, přetváří doporučení Draghiho zprávy v konkrétní plán.

Kompas se zaměřuje na tři klíčové oblasti, které definoval M. Draghi, mezi něž patří inovace, dekarbonizace a bezpečnost. Doplní je pěti nástroji, které mají konkurenceschopnost podpořit. Jde o výrazné snížení regulační a administrativní zátěže, snížení překážek na jednotném trhu, zjednodušení přístupu k finančním prostředkům EU, podporu dovedností a kvalitních pracovních míst a lepší koordinaci národních politik s těmi na celoevropské úrovni.

U představitelů evropského průmyslu se Kompas setkal s kritickým přijetím. Vytýkají Evropské komisi, že trvale opomíjela při svých návrzích nových regulací tři pilíře udržitelnosti – pilíř environmentální, pilíř ekonomický a pilíř sociální. Požadují doplnění seriózních dopadových studií u již zavedených regulací a na základě jejich závěrů tyto regulace aktualizovat či upravit.

Konstatují, že z pohledu ochrany klimatického systému planety jsou skutečné výsledky Green Dealu opačné – deindustrializace Evropy vede k přesunu průmyslu do zemí, kde emisní parametry na jednotku produkce jsou násobně vyšší než v moderních provozech v zemích EU, stejně jako i následné dopady zvýšených přepravních nároků importem zboží většinou z jiných kontinentů.

Je nutné zpomalit nebo změnit cíle Green Dealu

První vlaštovky zpomalování realizace cílů Green Dealu se objevily, ale jde spíše o rozložení povinností do delšího časového horizontu.

Automobilový průmysl – Evropský parlament schválil změny emisních norem CO₂ pro nové osobní automobily, které automobilkám poskytnou více času na splnění emisních cílů. Nově by automobily měly vykazovat plnění cílů za tříleté období, nikoli za každý rok. Výrobci automobilů se tak vyhnou placení pokut za nesplnění emisních cílů v letošním roce.

ESG reporting jen nad 1 000 zaměstnanců – Evropská komise zveřejnila v únoru 2025 návrh opatření, na zmírnění pravidel ESG reportingu. Komise navrhuje zvýšit pro firmy hranici povinnosti připravovat nefinanční reporty o udržitelnosti z 250 na 1 000 zaměstnanců a navrhuje zjednodušit evropské standardy pro vykazování udržitelného rozvoje. Stalo se tak po silné kritice zejména ze strany německých firem.

Taxonomie EU – Další změny směřující ke zjednodušení navrhuje Komise provést u povinného vykazování podle klasifikačního systému Taxonomie EU; ke změnám směrem ke zjednodušení by mělo dojít také v tzv. mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Zjednodušení povinností by měla přinést také úprava směrnice o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti (*Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD*), jež zavedla pravidla odpovědnosti za environmentální a lidskoprávní aspekty dodavatelských řetězců firem.

Stavebnictví je ovlivňováno nepřímo

Stavebnictví charakterizuje v porovnání s průmyslovou výrobou řada specifických znaků. Je to zejména dlouhodobý výrobní cyklus od záměru k dokončení stavby, dlouhodobá životnost staveb a s tím související trvalá potřeba udržovacích prací, malá opakovatelnost v navrhování a provádění staveb, vliv zeměpisných, klimatických a historických podmínek stavění, stále ještě značná fyzická náročnost práce, vysoká úroveň regulace související s potřebou ochrany veřejných zájmů.

Pro národní hospodářství nezanedbatelný multiplikační účinek stavební výroby. Stavebnictví spotřebovává značný objem výrobků jiných odvětví. Investice vložené do stavebních prací vyvolávají více než trojnásobný růst produkce v celé ekonomice, jeden pracovník ve stavebnictví vytváří 2 pracovní místa v navazujících výrobních odvětvích a službách.

Právní rámec stavebnictví je tvořen národním právem; evropské právo vstupuje do stavebnictví nepřímo (společný evropský trh pro stavební výrobky, energetická náročnost budov, cirkulární ekonomika, zadávání veřejných zakázek aj.). Evropská sounáležitost se více uplatňuje v oblasti tvorby a přejímání evropských (ale také světových) technických norem. V současné době přejímáme každý rok více norem EN a ISO, než vydáváme vlastních českých. Národní stavební právo veřejné tvoří

soustava předpisů stavebního práva, sledujících zejména potřebu ochrany veřejných zájmů ve výstavbě. Národní stavební právo soukromé upravuje především občanský zákoník.

Energetická náročnost budov byla postupně upravována evropskými energetickými směrnici vydanými v letech 1993, 2002, 2018 a 2024. Každá z nich měnila a zvyšovala požadavky na energetickou náročnost budov promítnuté do povinných Průkazů energetické náročnosti budov (PENB). Průkazy zpracovávají energetičtí specialisté, náklady na jejich zpracování hradí stavebník / vlastník budovy. S ohledem na povinné použití řady koeficientů při zpracování průkazu je výsledkem ryze teoretické číslo, které nevypovídá o tom, jaká bude skutečná spotřeba energií při provozu budovy. Příprava a pořízení nové budovy je dlouhodobý proces, četnost vydávání nových směrnic naopak krátká. Pak se stává, že nová budova po dokončení v průběhu krátké doby přestává plnit zákonné energetické požadavky.

Stavební výrobky jsou uváděny na společný jednotný trh zemí EU podle zatím stále platného nařízení EP a Rady o stavebních výrobcích č. 205/2011. V Úředním věstníku EU bylo 18. 12. 2024 publikováno nové nařízení EP a Rady o stavebních výrobcích č. 2024/3110, které bude v praxi uplatňováno postupně. Přechodné období ze starého právního rámce na nový bude trvat 15 let ode dne vstupu nového nařízení v platnost, tj. do roku 2039. Na výrobky harmonizované podle nového nařízení CPR se budou vztahovat následující povinnosti:

- od listopadu 2025 bude platit povinnost vypracovat prohlášení o potenciálu globálního oteplování (Global Warming Potential);
- od listopadu 2029 bude povinné prohlášení o základních environmentálních ukazatelích;

- od listopadu 2031 bude povinné vykazovat všechny environmentální ukazatele pro posouzení životního cyklu výrobků;
- do října 2026 musí členské státy oznámit pravidla pro udělování sankcí za porušení požadavků nového CPR.

Zákazník bude moci při výběru výrobku zohlednit jeho udržitelnost, jelikož výrobce bude deklarovat environmentální stopu výrobku. Evropská komise bude zmocněna ke stanovení minimálních požadavků na environmentální vlastnosti stavebních výrobků, které bude zadavatel využívat, pokud se rozhodne při zadávání veřejných zakázek uplatnit na dané harmonizované výrobky požadavky na udržitelnost. Tento nástroj podpoří udržitelnost staveb ve veřejném sektoru.

Klíčovou roli právního rámce budou hrát harmonizované technické specifikace, které musí být povinné využity pro uvedení výrobku na trh. Prioritní je tvorba norem a jejich harmonizace vyhlášením odkazu v Úředním věstníku EU, avšak k dispozici bude i záložní řešení, které v případě zablokovaného systému normalizace umožní EK přijímat harmonizované technické specifikace prostřednictvím implementačních aktů.

Jinými slovy Evropská komise bude zmocněna na základě tzv. přenesené pravomoci vydávat nové dokumenty – technické specifikace.

Vzrostou povinnosti výrobců, kteří vedle povinnosti plnit svými výrobky základní povinnosti na stavby, budou prokazovat plnění dalších povinností v oblasti udržitelnosti. Vydávání dalších dokumentů ke stavebním výrobkům bude mít dopad na ceny výrobků a následně zvýší cenu staveb.

Jaké jsou požadavky EU na zavádění OZE, konkrétně solární energie?

Evropské směrnice jsou závazné pouze pro vlády členských států, které provést jejich transpozici do národních právních řádů; pak jsou závazné pro občany, právnické i fyzické osoby v jednotlivých zemích.

• **Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652**

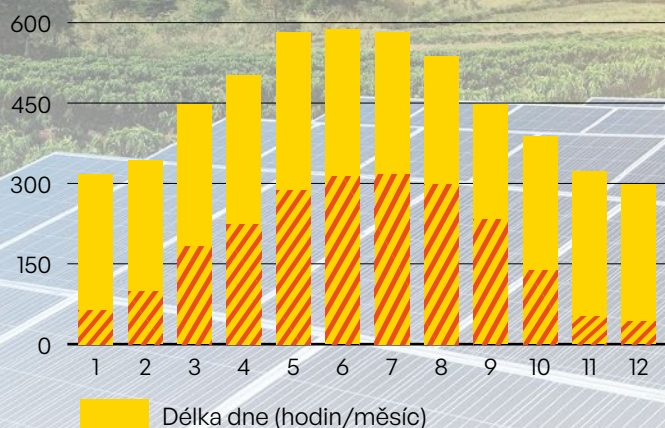
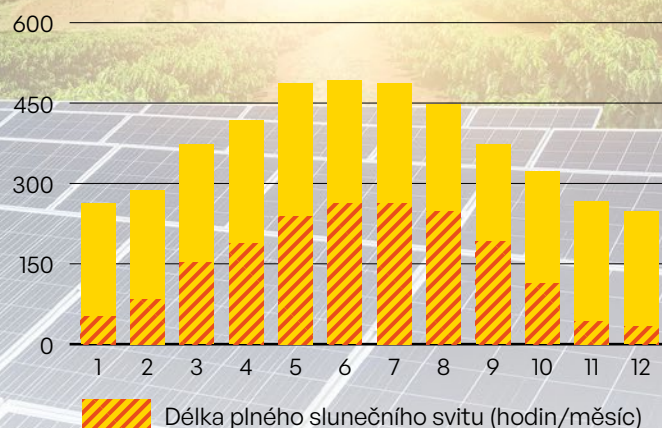
Článek 2) Vzhledem k tomu, že odvětví energetiky v současné době přispívá více než 75 % celkových emisí skleníkových plynů v Unii, hraje energie z obnovitelných zdrojů při dosahování těchto cílů zásadní úlohu.

Článek 3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 stanoví závazný celkový cíl Unie dosáhnout do roku 2030 podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie Unie ve výši minimálně 32 %.

• **Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1275 ze dne 24. dubna 2024 o energetické náročnosti budov, kde Článek 10 Solární energie v budovách stanovuje v odstavci 3 následující požadavky.**

Členské státy **zajistí zavedení vhodných zařízení na výrobu solární energie**, pokud je to technicky vhodné a ekonomicky a funkčně proveditelné, takto:

- a) do 31. prosince 2026 na všechny **nové** veřejné a jiné než obytné budovy s užitnou podlahovou plochou větší než 250 m²;
- b) na všechny **stávající veřejné budovy** s užitnou podlahovou plochou větší než:
 - i) 2 000 m² do 31. prosince 2027;
 - ii) 750 m² do 31. prosince 2028;
 - iii) 250 m² do 31. prosince 2030;
- c) do 31. prosince 2027 na **stávající jiné než obytné budovy** s užitnou podlahovou plochou větší než 500 m², pokud daná budova prochází větší renovací nebo zákrokem, který vyžaduje správní povolení pro renovace budov, stavebními pracemi na střeše nebo instalací technického systému budovy;
- d) do 31. prosince 2029 na všechny nové obytné budovy;
- e) do 31. prosince 2029 na všechna nová zastřešená parkoviště fyzicky sousedící s budovami.

Délka dne a délka plného slunečního svitu v hodinách za kalendářní měsíc – Carlisle, VB**Délka dne a délka plného slunečního svitu v hodinách za kalendářní měsíc – Praha, ČR**

Zdroj: autor článku s použitím dat ze stránek metoffice.gov.uk, timeanddate.com, climate.top

Pozitivní i negativní stránky solární energie

Budoucnost solární energie je doslovně zalita sluncem. Stálý vývoj fotovoltaiky a její rostoucí produkce vede nejen k stále výkonnějším panelům, ale i ke snížení ceny panelů. Globální změna klimatu kuriozně zvyšuje výkon zařízení díky vyššímu podílu slunných dnů. Před případným umístěním fotovoltaiky nebo solární elektrárny na stávající střeše se ale nesmí zapomínat na statické posouzení. To je nutné nejen z hlediska zvýšeného statického zatížení, ale i zvýšeného zatížení větrem a sněhem.

Ing. Ivo Bednář

autorizovaný inženýr v oboru Technologická zařízení staveb

Profesně se věnuje napěťové analýze strojních součástí a technologického zařízení, dále využití metody konečných prvků. Spolupracoval na výstavbě paroplynového bloku v Elektrárně Počerady, zajímá se o OZE

Zajímavé je porovnání využitelnosti solárních panelů na jižním okraji Skotska a v ČR. Z úvodního obrázku je vidět, že fotovoltaické panely jsou vhodné pro jakoukoliv zeměpisnou šířku. S ohledem na délku plného slunečního svitu mohou uspokojivě fungovat i v oblastech blíže polárním kruhům.

Klady solárních technologií jsou obecně známé. Pro jejich provoz není třeba žádné palivo. Nevznikají žádné emise, jiné škodlivé látky nebo hluk z pohyblivých dílů. Zařízení prakticky nevyžaduje obsluhu a snadno se reguluje. Umožňuje využívat střechy obytných domů, případně může být zemědělský pozemek pod panely využíván i nadále jako pastvina. Dalším zajímavým řešením jsou fotovoltaické fólie. Odpadem z výroby solární energie je pouze vlastní zařízení při jeho likvidaci po vyřazení z provozu. Na tuto položku se však nesmí zapomínat a musí být zahrnuta do nákladů.

Hlavním negativem využívání solární energie je její nekontinuální získávání. Je třeba počítat s rozdíly mezi dnem a nocí, proměnlivým počasím, ročním obdobím. Proto je pro využití solární energie nutné instalovat i bateriové úložiště, tedy další zařízení, které vyžaduje kontrolu i občasnou údržbu. Pokud jde o instalaci na střechu domu, je nutné zjistit, že střecha je dostatečně nosná. Střešní FVE omezí použití střešních oken.

Právní předpisy vztahující se k využití obnovitelných zdrojů energie (OZE)

Povolování OZE se řídí stavebním **zákonem č. 283/2021 Sb.** Ministerstvo pro místní rozvoj k tomu vydalo *Metodické doporučení pro povolování a realizaci staveb pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů a instalací využívající obnovitelný zdroj energie (např. fotovoltaika na střeše či na obvodovém plášti stavby) podle zákona č. 283/2021 Sb. ve formě přehledné tabulky, která je vztažena k právnímu stavu ke 3. dubnu 2025.*

Mezi další právní předpisy patří:

- **vyhláška č. 16/2016 Sb.** – podmínky připojení výroben elektřiny, distribučních soustav a odběrných míst konečných zákazníků k elektrizační soustavě, způsob výpočtu podílu nákladů spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu, podmínky dodávek elektřiny a způsob výpočtu náhrady škody při neoprávněném odběru elektřiny;
- **vyhláška č. 8/2016 Sb.** – podrobnosti udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích, členění licencí pro účely regulace, vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, způsob určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, podrobnosti o finančních a technických předpokladech a způsobu jejich prokazování pro jednotlivé druhy licencí, podrobnosti prokazování odborné způsobilosti;
- **vyhláška č. 79/2022 Sb.** – o technicko-ekonomických parametrech pro stanovení referenčních výkupních cen a zelených bonusů a k provedení některých dalších ustanovení

zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o technicko-ekonomických parametrech);

- **vyhláška č. 364/2007 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání OZE;
- **zákon č. 165/2012 Sb.**, o podpoře výroby elektřiny z OZE – způsob podpory výroby elektřiny z OZE a výkon státní správy a práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené;
- **zákon č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů – podrobněji viz *Metodický pokyn k vybraným aspektům postupu orgánů ochrany přírody při vydávání souhlasu podle § 12 a případných dalších rozhodnutí dle zákona č. 114/1992 Sb.*;
- **zákon č. 100/2001 Sb.**, o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, metodický návod *Vyhodnocení možností větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny* a publikace *Obnovitelné zdroje energie – povolovací proces*;
- **norma ČSN EN 12977-3** Tepelné solární soustavy a součásti – Soustavy stavěné na zakázku – Část 3: Metody zkoušení parametrů solárních zásobníků pro ohřev vody;
- **norma ČSN EN 12976-1** Tepelné solární soustavy a součásti – Soustavy průmyslově vyráběné (tato norma je českou verzí evropské normy EN 12976-1:2021);
- **norma ČSN P 73 0847** Požární bezpečnost staveb – fotovoltaické (PV) systémy.

Při revizi fotovoltaické elektrárny by měly být použity tyto technické normy:

- **ČSN 33 2000-7-712** Elektrické instalace budov – Část 7-712 ed. 2: Zařízení jednoúčelová a ve zvláštních objektech – Solární fotovoltaické (FVE) napájecí systémy;
- **ČSN 33 1500** Revize elektrických zařízení;
- normy řady **ČSN 33 2000**.

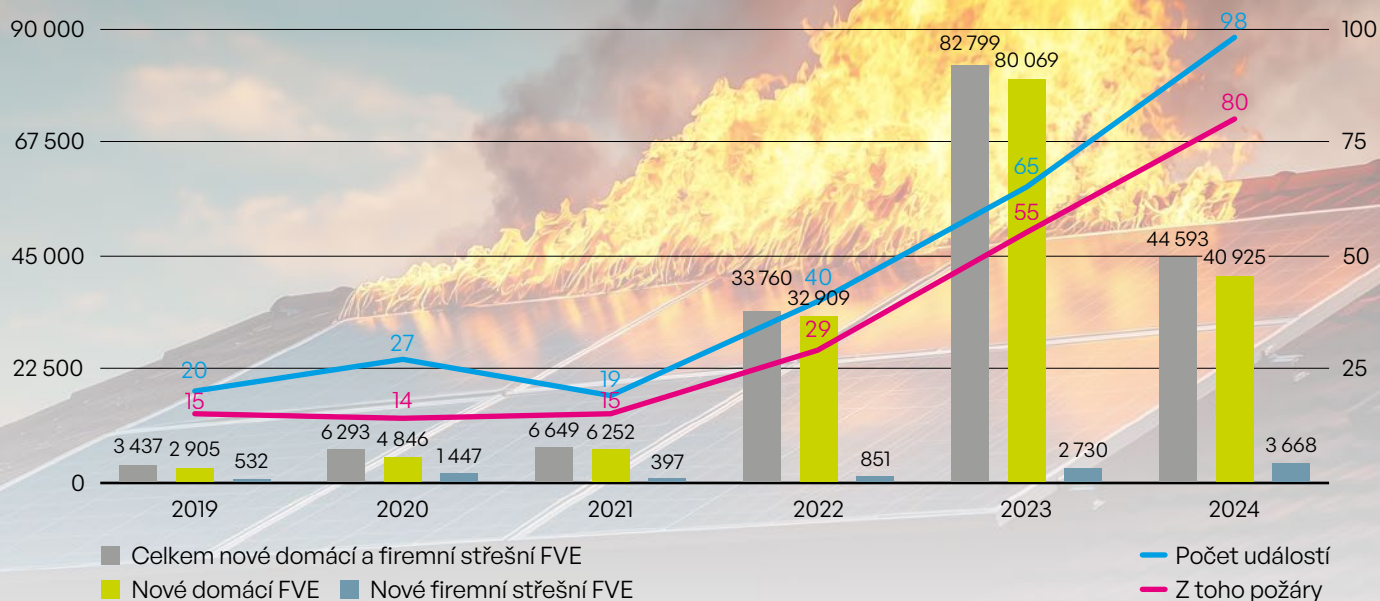
Pro provozování fotovoltaické elektrárny nad 100 kW je potřebné vždy získat licenci pro podnikání podle poslední novely energetického zákona (LEX OZE III neboli zákon č. 87/2025 Sb.), která je platná od 31. března 2025 a nabývá účinnosti postupně od 1. srpna 2025. Licence uděluje Energetický regulační úřad, který má ve své gesci připojení dalších zdrojů k síti.

Nelze tedy říct, že by do dnešního dne neexistovaly vůbec žádné požadavky na opatření v souvislosti s instalací FVE. Projektanti i hasiči dodržují několik obecných zásad. Instalace FVE nesměla a nesmí zhoršovat stávající úroveň požární bezpečnosti objektu. V praxi to znamená zejména to, že nesmí zvyšovat riziko vzniku požáru, zhoršovat podmínky evakuace osob z budov ven, ani podmínky pro požární zásah hasičů směrem do budovy. Možnost provést hasební zásah byla a je podmíněna zejména systémy odpojování a vypínání komponentů PV systémů nebo přístupností PV panelů k hašení. Podrobněji k této problematice vyšla před několika lety pomůcka *Zásady protipožárního zabezpečení střešních instalací FVE a opatření požární prevence* ve spolupráci s HZS Středočeského kraje.

Nabídka pojištění autorizovaných osob u PM ČKAIT

Jste členem ČKAIT?	Jste pojištěn(a) na 400 tis. Kč. Spoluúčast je 5/10 tis. Kč. V rámci členství máte tzv. ZÁKLADNÍ POJIŠTĚNÍ.	Jste OSVČ (bez omezení obrátu) nebo FIRMA s obrátem do 3 mil. Kč?	I pro vás máme řešení. Stále v režii rámcové smlouvy ČKAIT s ČSOB Pojišťovnou. Váš obrát je do 30 mil. Kč.	Předchozí nabídka využívá tzv. rámcovou smlouvu mezi ČKAIT a ČSOB Pojišťovnou. Je to pojištění na míru pro autorizované osoby.
Chcete vyšší limit?	Jste zřejmě zaměstnanec a limit vám stačí k pokrytí 4,5 násobku mzdy.	Chcete vyšší limit?	Opět lze jako spoluúčast využít zákl. limit 400 tis. Kč, nebo ji přizpůsobíme zákoníku práce.	Díky tomu jsou výluky z pojištění upraveny tak, aby smlouva pokryla maximum rizik v oboru stavebnictví.
Připravíme vám nabídku pojištění na míru.	Ať se vám daří! Přejeme hezký den!	Stačí limit 2 nebo 5 mil. Kč? Využijeme základní limit 400 tis. Kč jako spoluúčast z předchozí pojistky a přidáme ZVÝŠENÉ SKUPINOVÉ POJIŠTĚNÍ	INDIVIDUÁLNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ	Nezapomeňte, že máte možnost využít i tzv. udržovacího pojištění. Také vám připravíme individuální nabídku dle vašich požadavků.
Využili jste kvalitní pojištění za super cenu.	I tak doufáme, že nebudete muset řešit žádné trable!	A jste pojištěni na škodu do 2 nebo 5 mil. Kč.	Získáváte maximální kombo. Jako spoluúčast využijte 2 nebo 5 mil. Kč z předchozí pojistky a připojistíme vás až do výše 50 mil. Kč.	A nově pojištění právní ochrany za 1 270 Kč/rok
Pro autorizované osoby má ČKAIT uzavřenou rámcovou smlouvu s pojišťovnou, která zohledňuje potřeby a rizika ve stavebnictví. Výluky z pojištění jsou rovněž upraveny pro naše členy.	Kouzlo začíná. Pokud chcete vyšší LPP (limit pojistného plnění), můžeme využít základní limit 400 tis. Kč a použít ho jako spoluúčast v dalším pojištění. Tím docílíme zajímavější ceny.	Zvýšené skupinové pojištění je cenově velmi výhodné. Nezkoumá vaši firmu z pohledu rizik. Prostě vás pojistí za cenu od 4 660 Kč. Navíc lze využít spoluúčast ze základního pojištění AO.	Příhláškou k individuálnímu připojištění získáte pojištění na míru. Cena zohlední konkrétní rizika např. podle oboru autorizace.	www.pmcckait.cz PM ČKAIT POJIŠTOVACÍ MAKLÉR

Obr. 1: Evidované události a požáry se zasažením FVE ve vztahu k počtu nových instalací FVE

Analýza vývoje požárů staveb s fotovoltaickými elektrárnami

Veřejným prostorem rezonuje zvýšený mediální zájem o témata spojená s rizikem požárů fotovoltaických elektráren (FVE), které souvisí s rozvojem poptávky po obnovitelných zdrojích energie (OZE). V tomto článku proto analyzujeme vývoj počtu požárů staveb s fotovoltaickými elektrárnami a věnujeme se problematice bezpečnosti ve vztahu k evidovaným událostem v širším kontextu.

Ing. Mgr. Václav Petráš, Ph.D., MSc.

autorizovaný inženýr v oborech Požární bezpečnost staveb a Pozemní stavby, garant oboru Pozemní stavby v Autorizační radě ČKAIT, soudní znalec pro obory stavebnictví, požární ochrana a projektování

Ing. Martin Deutsch, Ph.D.

autorizovaný inženýr v oboru Pozemní stavby, doktor v oboru solární systémy a energetická bilance budov, zkušební komisař a místopředseda zkušební komise ČKAIT pro obor Pozemní stavby

Ing. František Vlach, Ph.D.

autorizovaný inženýr v oboru Pozemní stavby, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební

FVE jako takové nejsou novým fenoménem, přesto se ve veřejném prostoru významněji diskutují především v letech rozvoje plošných instalací v období kolem roku 2009 a následně od roku 2019 dosud, kdy se stále častěji stávají prvkem instalovaným na pláštích staveb. Tomuto segmentu se chceme věnovat.

První velké rozvolnění pravidel přišlo v roce 2023, druhé nyní očekáváme

Za zlomový též můžeme považovat rok 2023, kdy došlo k výraznému rozvolnění pravidel pro instalaci FVE. Energetický zákon v této souvislosti umožnil realizovat FVE bez licence udělované Energetickým regulačním úřadem (ERÚ) až do

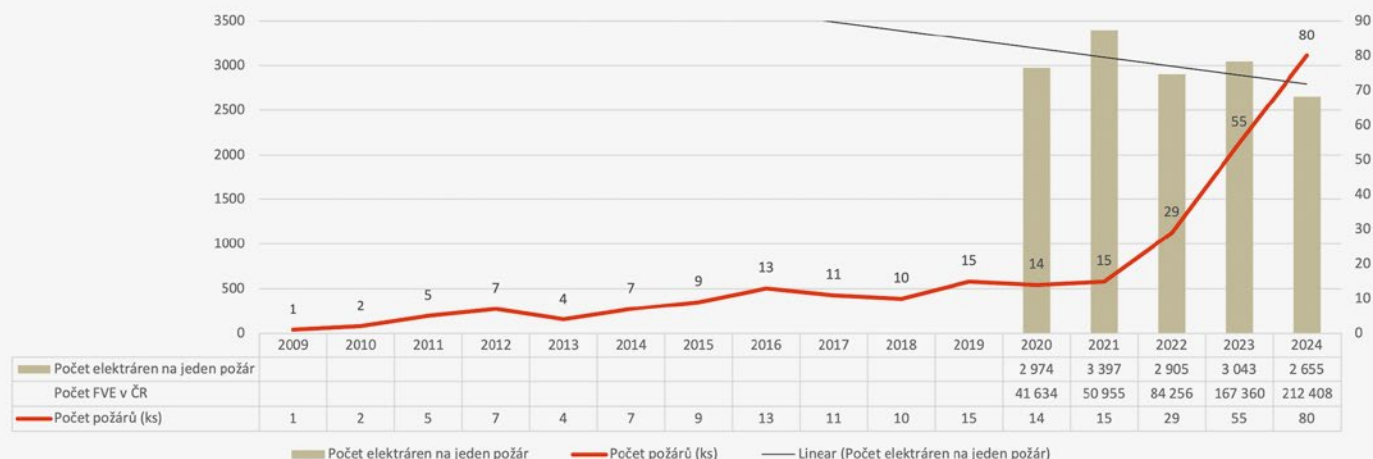
výkonu 50 kWp namísto dosavadních 10 kWp. Výjimkou jsou nadále FVE sloužící pro podnikání. Současně však FVE v ostrovních režimech nepodléhají nutnosti udělení licence a to bez ohledu na instalovaný výkon tj. i nad 50 kWp.

Podle sedmé novely nového stavebního zákona se FVE do 100 kW výkonu považují za drobné stavby, které nevyžadují stavební povolení, kolaudaci ani zpracovanou dokumentaci. Samozřejmě za podmínky, že se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby, nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí, jsou splněny podmínky zejména požární bezpečnosti podle právního předpisu upravujícího požadavky na bezpečnou instalaci výroben elektřiny. FVE do 250 kW výkonu se nově považují za jednoduché stavby. V tomto případě je nutné mít dokumentaci, ale postačí, pokud ji zpracuje kvalifikovaná osoba. V obou případech, tedy „drobnou“ i „jednoduchou“ FVE musí realizovat dodavatel, nelze je budovat svépomocně.

FVE je nutné realizovat se znalostí souvislostí

Situaci lze vnímat jako alarmující a vedoucí k obavám ze zvýšeného bezpečnostního rizika spojeného s absencí schválené projektové dokumentace zohledňující další souvislosti se stavbou. Pokud se budeme chtít zabývat rozбором dostupných faktů, narazíme na omezené databáze vstupních údajů, neboť rozvoj FVE je živelný a sběr dat

Obr. 2: Vztah počtu FVE na jeden požár

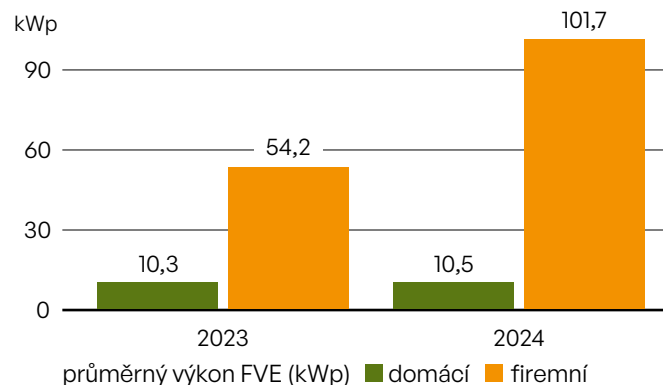

přirozeně zaostává. Již absence přesných údajů o počtu FVE instalovaných v rámci staveb v delších časových řadách je značně omezující, nemluvě o podrobnějších informacích technického charakteru.

V roce 2019 bylo nainstalováno 2 905 fotovoltaických elektráren na střechách rodinných domů a v roce 2024 je to už 40 925 instalací, přičemž nejsou evidovány experimentální sestavy či systémy nepřipojené do distribuční soustavy. Analýzu výskytu sledovaných jevů komplikuje dostupnost dat o počtu realizovaných FVE zejména v dřívějším období.

Průměrná velikost domácí FVE v roce 2024 byla 10,5 kWp a firemních 101,7 kWp, přičemž zajímavější meziroční nárůst velikosti průměrné instalace je patrný u firemních FVE z dřívějších 54,2 kWp. Svoji roli hrají limity dotační politiky.

Obr. 3: Vývoj průměrných velikostí FVE ve sledovaných segmentech

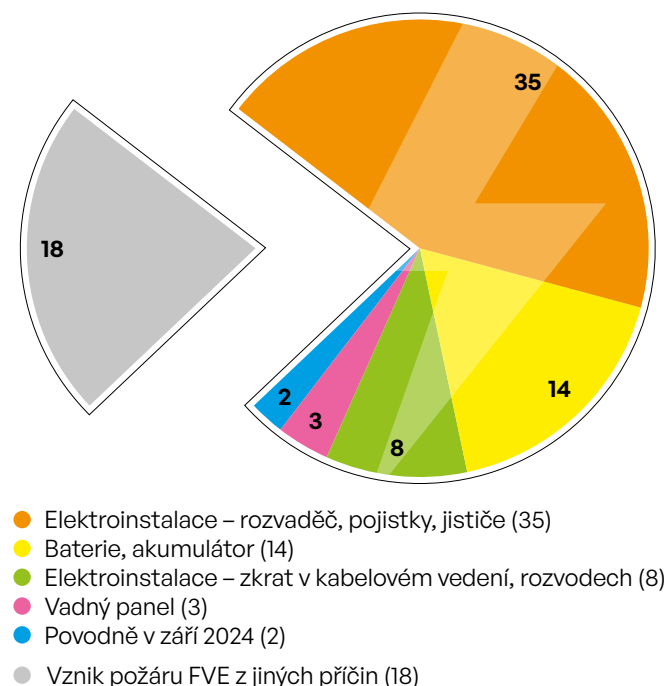
FVE vloni způsobily 62 požárů. Většinu na rodinných domech

Díky datům Hasičského záchranného sboru ČR se lze podrobně věnovat počtům požárů ve vztahu k přítomnosti FVE a současně identifikovat příčiny. Požáry za rok 2024, při nichž došlo k zasažení FVE nebo její části, jsou evidovány v celkovém počtu 80 případů. V 62 případech byla příčinou vzniku požáru FVE a její části, a to na 47 objektech pro bydlení, vč. objektů pro rekreaci a 15 objektech pro podnikání, vč. skladů. Na grafu

na obrázku 1 je patrný vývoj počtu nových instalací s vynesením počtu požárů a událostí spojených s FVE. Je patrný nárůst událostí i požárů v souvislosti s růstem nových instalací.

Provedeme-li přepočtení počtu požárů na celkový počet FVE v daném roce (obrázek 2), vychází nám přibližně 3 000 FVE na jeden požár, přičemž trend je mírně klesající. To znamená, že pravděpodobnost výskytu požáru mírně roste (s ohledem na poměrně krátkou časovou řadu).

Obr. 4: Rozdělení počtu požárů podle příčiny

Většinu požárů FVE způsobí chyba v elektroinstalaci

Díky podobným datům s potřebnou klasifikací vyšetřených příčin požáru z roku 2024 se lze blíže zaměřit na rizikovost jednotlivých prvků systému. Z celkových 62 požárů, kdy byla konstatována příčina náležející FVE, došlo v nadpoloviční většině (35 případů) k selhání elektroinstalačních prvků. Podrobně

ilustruje graf na obrázku 4. Těmto prvkům je tedy třeba věnovat pozornost jak z hlediska návrhu a provedení, tak z hlediska možností včasného tlumení či dokonce zabránění požáru. Po vzniku požáru jsou sice mediálně zviditelňované prvky FVE (panely, baterie, BMS, střídače) významnou komplikací při zdolávání požáru, avšak, jak se zdá z dosavadních dat, nepředstavují dominantní příčinu vzniku požáru.

V současné době nemá smysl vztahovat počty požárů k velikosti FVE, neboť relevantní dostupná data aktuálně nemáme k dispozici. Nic to však nemění na známém a často zmiňovaném faktu, že **základním kamenem bezpečnosti je řádně plánovaná a provedená montáž tohoto zařízení**. Vzhledem k výše uvedenému je vhodné zavést taková vhodná opatření,

která rozvoj požáru zpomalí, nebo mu zcela zamezí, než dojde k zasažení z hlediska hašení problémových prvků FVE. A to bez ohledu na její velikost. Data k detailní analýze zmiňovaných příčin zasahujících i do oblasti standardní elektroinstalace (při vědomí mimořádně zatížených komponent) v tuto chvíli nemáme. Přesto lze svoji pozornost zacílit na definovanou oblast komponent FVE, k jejichž hašení je možné použít pasivní systémy, o jejichž přínosech bychom rádi informovali v navazujícím článku.

Zdroje: Metodické doporučení odboru stavebního řádu MMR: Povolování OZE od 1. července 2024 podle § 187 zákona č. 283/2021 Sb., duben 2025; HZS ČR; Solární asociace, spolek

Nové požadavky na povolování OZE v roce 2025

Od 1. srpna 2025 nabude účinnosti již devátá novela nového stavebního zákona (NSZ) a začíná být účinná také novela energetického zákona LEX OZE III.

FVE do 100 kW jsou podle NSZ drobnými stavbami

Drobné stavby uvedené v příloze č. 1 k NSZ nevyžadují povolení stavebního úřadu, tudíž ani kolaudaci, nemají předepsanou dokumentaci. Tyto stavby ale i tak musí být provedeny v souladu s územním plánem a požadavky jiných právních předpisů, např. požadavky na výstavbu.

Nově se budou drobnou stavbou rozumět **stavby pro výrobu elektřiny z OZE s celkovým instalovaným výkonem do 100 kW** (nikoliv už jen do 50 kW), s výjimkou stavby vodního díla a stavby ve zvláště chráněném území, nebo v území vymezeném Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra stanoveném v nařízení vlády. Ke změně tedy dochází u samostatných staveb pro výrobu OZE, kdy se zvyšuje jejich výkon stále postačující pro definici těchto staveb jako staveb drobných a mizí omezení těchto staveb jako staveb drobných pro kulturní památky a stavby v památkové rezervaci nebo v památkové zóně.

Pokud dojde např. **k instalaci FVE na stavbu**, kdy tato s ní bude funkčně spojena a bude tak vnímána jako součást stavby, hovoříme opět o stavebních úpravách stavby. Aby i tato stavební úprava byla vnímána jako stavba drobná, opět pro to musí být splněny všechny podmínky, které pro tento případ vymezuje **příloha č. 1 odst. 1 písm. f)**. Zde dochází k navýšení výkonu postačujícího pro vnímání této stavební úpravy jako stavby drobné a zrušuje se omezení pro kulturní památky. Písm. f) tedy bude nově vymezovat jako drobnou stavbu stavební úpravy pro instalaci využívající OZE **s celkovým instalovaným výkonem do 100 kW** (nikoliv jen do 50 kW), pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby, nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí, jsou splněny podmínky zejména požární bezpečnosti podle právního předpisu upravujícího požadavky na bezpečnou instalaci výroben elektřiny.

FVE do 250 kW jsou podle NSZ jednoduchými stavbami

Nově se v **příloze č. 2 k NSZ odst. 1 písm. m)** budou jednoduchými stavbami rozumět stavby pro výrobu energie z OZE **s celkovým instalovaným výkonem do 250 kW** (nikoliv jen do 100 kW).

Zpracovat dokumentaci všech jednoduchých staveb s výjimkou jednoduchých staveb pro bydlení a rodinnou rekreaci nebo vodních děl nově může i neautorizovaná osoba s příslušným vzděláním a praxí.

FVE musí realizovat vždy dodavatel a nelze je instalovat svépomocně.

Další nové povinnosti vlastníka stavby v oblasti energetiky jsou stanoveny v postupných termínech do 1. ledna 2027 a většinou se realizují, jen pokud je to technicky možné. Týkají se dobíjecích stanic a další technického vybavení budov.

Více: JUDr. Eva Kuzmová Z+i 1/2025: Jaké změny přináší sedmá novela NSZ.

LEX OZE III upravuje trh s elektřinou

Jako LEX OZE III je označován zákon č. 87/2025 Sb., kterým se mění energetický zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Tato novela byla schválena publikována ve Sbírce zákonů 31. března 2025, bude nabývat účinnosti postupně od 1. srpna 2025 až do 1. ledna 2028. Novela významně upravuje trh s elektřinou a přináší klíčové změny v ukládání energie, flexibilitě sítí a agregace. Nová pravidla mají spotřebitelům umožnit efektivněji řídit svou spotřebu a tím snížit své výdaje za elektřinu.

Zdroj: Tisková zpráva MPO ze 7. března 2025

V Praze a v Brně může mít šířka schodišťového stupně jen 21 cm, v rodinných domech dokonce jen 18 cm. Přitom délka chodidla současných mladých dívek je 27–28 cm, což představuje velikost obuvi 42–43. Nevyhovující šířka schodišťových stupňů je tak uživatelsky nebezpečná při chůzi po schodišti směrem dolů

Jak se mění požadavky na výstavbu podle nového stavebního zákona?

Nový stavební zákon sice sliboval zjednodušení, ale co se týká požadavků na výstavbu, pak toto nenastalo. Kromě celostátní prováděcí vyhlášky máme další tři tzv. městské stavební předpisy, kterými si Praha, Brno a Ostrava odchylně upravují některé podrobné požadavky na výstavbu. Kromě toho máme samostatný předpis ministerstva dopravy pro stavby, které spadají do jeho pravomoci. Je škoda, že se nepodařil prosadit návrh ČKAIT, aby byl vytvořen jeden moderní prováděcí předpis, který by vycházel ze soudobých trendů městského plánování a výstavby, a který by podpořil kvalitní a udržitelný rozvoj v celé ČR, tedy ve všech městech a obcích, malých i velkých, moderních i historických sídlech. Místo toho nám nová právní úprava přináší řadu mnohdy bizarních změn a nám nezbyvá, než se s nimi naučit pracovat. Přinášíme proto jejich stručný přehled.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

členka výboru oblasti ČKAIT Moravskoslezský kraj,
členka Představenstva ČKAIT, autorizovaná inženýrka
v oborech Pozemní stavby a Městské inženýrství

Nový stavební zákon č. 283/2021 Sb., v platném znění (dále jen NSZ), ve čtvrté části, hlava I, § 137 vymezuje požadavky na výstavbu, kterými rozumí:

- požadavky na vymezení pozemků (§ 139 až § 142)
- požadavky na umístění staveb (§ 143 až § 144)
- technické požadavky na stavby (§ 145 až § 151)

Podrobné vymezení požadavků na výstavbu pak podle § 152 odst. 1 NSZ stanoví prováděcí předpis. Jedná se o vyhlášku č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu. Současně NSZ v ustanovení § 152 odst. 2 umožňuje územním samosprávným celkům stanovit prováděcím právním předpisem podrobné požadavky na výstavbu odchylné od celostátního prováděcího předpisu, tzn. odchylné od vyhlášky č. 146/2024 Sb. Toto zmocnění má dle § 333 odst. 3 Hlavní město Praha, Statutární město Brno a Statutární město Ostrava.

Vyhlášky k technickým požadavkům na stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, stavby drah a civilní letecké stavby vydává dle ustanovení § 333 odst. 2 stavebního zákona Ministerstvo dopravy.

Proč se města rozhodla vydat městské stavební předpisy

Je důležité upozornit, že na požadavky na výstavbu se v Praze, Brně a Ostravě použije vyhláška č. 146/2024 Sb., nestanoví-li však ve svých ustanoveních městské stavební předpisy jinak. Zde uvádíme důvody, proč si tři české metropole prosadily své vlastní předpisy.

Praha již má souhrnné znění spojující požadavky obou předpisů

Praha využívá svého historického práva na vlastní stavební předpisy a v roce 2014 přišla se zásadní změnou v jejich pojetí spolu s návratem k tradičním hodnotám, na nichž je Praha založena – např. bloková zástavba nebo tradiční ulice se stro-
mořadím. Nové *pražské stavební předpisy* (PSP), které zaručují kontinuitu s jejich předchozím zněním a zároveň se přizpůsobují novému stavebnímu zákonu, byly vydány v roce 2024 jako Nařízení hlavního města Prahy č. 12/2024.

S novým stavebním zákonem č. 283/2021 Sb. se však změnila také role PSP. Na území Prahy, na rozdíl od minulosti, platí i některá ustanovení vyhlášky č. 146/2024 Sb. Pro snadnou orientaci zpracoval Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy *Souhrnné znění požadavků na výstavbu v Praze* – normativní text. V tomto souhrnném znění se oba tyto předpisy, tedy PSP a vyhláška č. 146/2024 Sb., přehledně propojily do jednoho dokumentu shrnujícího přehledným způsobem požadavky na výstavbu platné v Praze.

Pracovní pomůcka nejen pro odbornou veřejnost byla vydána v únoru 2025 a barvou písma označuje, z čeho vyplývají jednotlivé požadavky na výstavbu:

- černě = pražské stavební předpisy (PSP)
- modře = i v Praze platné části vyhlášky č. 146/2024 Sb.
- přeškrtnuté modré písmo = v Praze neplatné části vyhlášky č. 146/2024 Sb.
- červeně = komentáře k rozhraní PSP a vyhlášky č. 146/2024 Sb.,
- na vnitřní straně textu je grafické vyznačení těch požadavků, pro které lze udělit výjimku

Brno chce zohlednit charakter velkého města

Brněnské stavební předpisy (BSP) byly vydány jako Nařízení statutárního města Brna č. 14/2024. Zpracování dokumentu zajistila Kancelář architekta města Brna ve spolupráci s Odborem investičním Magistrátu města Brna. Je zdůrazněno, že předpisy zpracované na míru Brnu umožní zohlednit charakter velkého města a stanovit přesnější standardy a požadavky oproti vyhlášce č. 146/2024 Sb. Brnu by tak měly přinést novou záruku kvalitního rozvoje. Vychází vstříc vzniku městských tříd a významných ulic, kdy je předepisována jejich minimální šířka s dostatečným prostorem pro potřeby pěšího pohybu a bezmotorové dopravy. Důraz je v předpisech kladen i na boj proti suchu a povodním s větším využíváním modrozelené infrastruktury.

Dokument se zaměřuje také na témata vztahu výstavby a veřejného prostranství, umístování reklamy a dopravu. Stavební předpisy zpřesňují požadavky na výstavbu ve městě Brně, a to s důrazem na charakter jak samotné výstavby, tak veřejného prostranství. Jsou řešeny požadavky na umístování staveb pro reklamu a reklamní zařízení, stanoveny počty parkovacích stání automobilů s ohledem na různé struktury zástavby a zóny města. Doplněny jsou požadavky na dobře přístupná místa pro odkládání jízdních kol. Cílem je podpora udržitelné dopravy a propustnost města i volné krajiny.

Předpisy stanoví urbanistická pravidla, která definují typy ulic či vymezují stavební a uliční čáry a určují způsob zástavby stavebních bloků a jejich vztah k veřejným prostranstvím.

Stejně jako Praha, také Brno vydalo souhrnné znění požadavků na výstavbu v Brně.

(Zdroj: Kancelář architekta města Brna)

Ostrava vychází ze soudobých trendů, chce podpořit svůj udržitelný rozvoj

Ostravské stavební předpisy (OSP) navazují na novou celostátní vyhlášku o požadavcích na výstavbu – v některých bodech ji doplňují, v jiných upravují podle specifických potřeb města. Předpisy vycházejí ze soudobých trendů městského plánování a výstavby a podpoří kvalitní a udržitelný rozvoj Ostravy. Předpisy byly vypracovány Městským ateliérem prostorového plánování a architektury ve spolupráci s Odborem územního plánování a stavebního řádu Magistrátu města Ostravy.

Hlavní přínos OSP pro Ostravu je uváděn:

- dostavba městských bloků a zjednodušení výstavby v prolukách
- lepší podmínky pro stromy v ulicích
- snížení požadovaného počtu parkovacích stání pro novou výstavbu v centru
- kultivace veřejných prostranství – pravidla pro umístování oplocení, reklamních zařízení nebo výdejních boxů

(Zdroj: Městský ateliér prostorového plánování a architektury)

Rozdílné požadavky na stavby v městských a celostátních stavebních předpisech jsou až bizarní

Předpisy pro Prahu a Brno mají oproti vyhlášce č. 146/2024 Sb. větší míru požadavků na vymezení pozemků a umístování staveb. Zároveň v obou předpisech jsou požadavky na parkovací stání a hospodaření se srážkovými vodami součástí požadavků na umístování staveb. Ve vyhlášce č. 146/2024 Sb. jsou uvedeny také, avšak jako součást požadavků na vymezení pozemků. Struktura pražských a brněnských stavebních předpisů je identická, jejich požadavky jsou daleko obsáhlejší než v OSP.

Odlíšné požadavky městských předpisů jsou také na technické požadavky na stavby. Jako příklady lze uvést následující požadavky:

Hygienická zařízení – společné záchodky pro muže i ženy mohou být jen v Praze a v Brně

Pražské a brněnské předpisy v § 39 stanoví na provozovny stravovacích služeb pro veřejnost, a části ubytovacího zařízení, kde jsou poskytovány stravovací služby, nepoužití výpočtu potřebného počtu hygienických zařízení podle vyhlášky č. 146/2024 Sb. a přílohy č. 3, která požaduje:

- a) pro ženy 1 záchodová mísa na 10 žen, pro každých dalších 20 žen 1 další záchodová mísa,
- b) pro muže 1 záchodová mísa a 1 pisoárové stání nebo mušle na 10 mužů, pro každých dalších 40 mužů 1 další záchodová mísa a 1 pisoárové stání nebo mušle.

Namísto toho musí být zřízena alespoň jedna samostatná místnost se záchodovou mísou s předsíní a umyvadlem; ta může sloužit i jako bezbariérová záchodová kabina.

Pražské, brněnské a také ostravské stavební předpisy umožňují, je-li podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 146/2024 Sb. zapotřebí vybavení záchodů v souhrnu nejvýše čtyřmi záchodovými mísami, pisoárovými stáními nebo mušlemi, postačí, pokud budou zřízeny společně pro muže i ženy; v takovém případě musí být záchodové vybavení namísto pisoárových stání nebo muší pouze záchodovými mísami a mohou sloužit i jako bezbariérová záchodová kabina.

Na druhé straně jsou městské předpisy přísnější v povinnosti vybavení záchodem pro užívání veřejnosti u staveb pro obchod, a to s prodejní plochou větší než 1 000 m² oproti požadavku prodejní plochy větší než 5 000 m² stanovené ve vyhlášce č. 146/2024 Sb.

Schodiště – užší a méně bezpečné schodišťové stupně mohou být opět jen v Praze a v Brně

Pražské a brněnské stavební předpisy v § 40 stanoví šířku schodišťového stupně na výstupní čáře nejméně **0,21 m**, přičemž v bytech, rodinných domech a stavbách pro rodinnou rekreaci může být snížena až na **0,18 m**. Další ustanovení vyhlášky č. 146/2024 Sb. nejsou dotčena.

Vyhláška č. 146/2024 Sb. se v ustanovení § 31 odst. 2 odkazuje na přílohu č. 4, která ve svém bodě 2 velmi výrazně zpřísnila požadavek na nejmenší šířku schodišťového stupně na hlavním a únikovém schodišti, která musí být **0,3 m**. Šířka schodišťového stupně na hlavním schodišti v rodinných domech a stavbách pro rodinnou rekreaci může být snížena na **0,275 m**.

V příloze č. 4 vyhlášky č. 146/2024 Sb. se v jednotlivých bodech opakuje zajištění bezpečného pohybu osob. **Schodiště jako významný komunikační prvek** každé stavby musí být navrženo a provedeno v souladu s **bezpečností při užívání, provozu a údržbě** dle podmínek § 145 odst. 1 písm. e) stavebního zákona. Jedná se o základní požadavek na stavby, který jsou povinny respektovat autorizované osoby jak při projektové činnosti, tak při odborném vedení provádění stavby. Požadavky stanovené v PSP vycházejí z parametrů stanovených v čl. 9.1 v ČSN 73 4130 Schodiště a šikmé rampy z roku 2010.

Tvorba nových právních a technických (normových) předpisů musí vycházet ze současného lidského poznání, ve vztahu nastavení parametrů schodišťových stupňů a rozměrů nášlapu také v návaznosti na současný stav a vývoj velikosti lidského chodidla. Požadavky na rozměrové parametry schodišťových stupňů jsou v českých technických normách nastaveny velmi nízké v porovnání se zahraničními normami a v porovnání právě s požadavky na bezpečnost pohybu po schodišti.

ČSN 73 4130 stanoví nejmenší šířku stupně obecně bez rozdílu, zda se jedná o hlavní, únikové či vedlejší schodiště, norma uvádí parametry nejmenší šířky stupně na výstupní čáře (0,21 m) a parametry nejmenší šířky stupnice (0,25 m). Z pohledu bezpečnosti při sestupu schodiště směrem dolů je nutné brát v úvahu parametry nejmenší šířky stupnice bez přesahu přední hrany vyšší stupnice, tzn. rozměry nášlapu a současně v souladu s vývojem velikostí chodidla. Zpřísněný parametr vyhlášky č. 146/2024 Sb. na **nejmenší šířku schodišťového stupně 0,3 m** je ve vazbě hlavního a únikového schodiště.

Výtahy – Praha a Brno stanoví mírnější požadavky na jejich instalaci u úprav stávajících budov

Vyhláška č. 146/2024 Sb. v § 32 odst. 3 nerozlišuje mezi novou a stávající stavbou a stanoví zřízení výtahu u stavby bytového domu a stavby ubytovacího zařízení se vstupy do bytů nebo ubytovacích jednotek **v úrovni čtvrtého a vyššího nadzemního podlaží nebo podkroví v téže úrovni**.

Pražské a brněnské stavební předpisy v § 41 **umožňují nezřídít výtahy ani existující výtahy prodloužit**, pokud vstupy do nových bytů v již dříve dokončených budovách nejsou umístěny více než o jedno podlaží výše oproti stávající úrovni.

Světlé výšky místností – požadavky Brna a Prahy se opět liší od zbytku ČR

Vyhláška č. 146/2024 Sb. v § 38 odst. 1 uvádí **světlou výšku obytné místnosti nebo pobytové místnosti stavby pro bydlení musí být minimálně 2,5 m**. Světlá výška může být snížena až na 2,2 m, nejvýše nad polovinou podlahové plochy

obytné místnosti. V podkroví musí být světlá výška obytné místnosti minimálně 2,2 m.

PSP v § 42 vychází u světlé výšky obytných místností nebo pobytových místností stavby pro bydlení z vyhlášky č. 146/2024 Sb., a to minimálně 2,5 m. Tento parametr zpřesňují v § 42 písm. a) **možným snížením světlé výšky na 2,4 m, pokud je v bytě alespoň jedna obytná místnost s obytným prostorem o světlé výšce alespoň 2,5 m**.

BSP v § 42 písm. a) stanoví světlou výšku obytné místnosti nebo pobytové místnosti stavby pro bydlení přísněji než vyhláška č. 146/2024 Sb., **a to minimálně 2,6 m**, ale podle písm. b) lze tuto světlou výšku obytné místnosti nebo pobytové místnosti stavby pro **bydlení snížit na 2,4 m, pokud je v bytě alespoň jedna obytná místnost s obytným prostorem o světlé výšce alespoň 2,6 m**.

Jak pracovat s normami, na něž odkazuje vyhláška č. 146/2024 Sb.

Poměrně velkým úskalím práce podle nové právní úpravy je nutnost sledovat, zda požadavek stanovený vyhláškou je indikativním určením nebo se jedná o požadavek stanovený výlučným odkazem na normu. V případě indikativního odkazu je navíc potřeba kontrolovat Věstník ÚNMZ, zda nedošlo k novému oznámení ÚNMZ ve věci určených norem.

 Postup přípravy právních předpisů je upraven Legislativními pravidly vlády. V čl. 45a těchto pravidel je stanoven postup při odkazování na technickou normu. V Z+i 01/2025 byl uveřejněn článek *Odpovědnost projektanta podle nových požadavků na výstavbu*, který mimo jiné vysvětlil postup odkazování vyhlášky č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu na normy ČSN formou indikativního a výlučného odkazu.

Indikativní odkazy na určené normy

Legislativní pravidla vlády v čl. 45a upřednostňují **indikativní odkaz**, kdy je třeba v právním předpisu výstižně definovat základní technické požadavky a zároveň uvést, že se považují za splněné, postupuje-li se ve shodě s určenou normou nebo její částí, definovanou v § 4a zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, která obsahuje podrobné technické požadavky. Shoda s určenou normou je jedním ze způsobů, jak prokázat splnění základních technických požadavků. Určená norma v tomto případě konkretizuje obecný, souhrnný právní požadavek. **Tyto požadavky mohou být splněny i jiným technickým řešením garantujícím stejnou nebo vyšší úroveň ochrany oprávněných zájmů.**

Indikativní určení ČSN norem je založeno v § 94 vyhlášky č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, v němž se uvádí následující konkrétní ustanovení:

- § 9 odst. 4 Veřejné prostranství
- § 12 odst. 4 Technická infrastruktura
- § 19 odst. 1 a 2 Větrání
- § 20 odst. 1 až 6 Osvětlení, proslunění a stínění

- § 21 odst. 2 a 3 Ochrana proti hluku a vibracím
- § 22 odst. 1 a 2 Tepelná ochrana budov
- § 24 Omezování nežádoucích účinků venkovního osvětlení
- § 26 odst. 3 a 4 Ochrana před bleskem
- § 31 odst. 1 a 5 Schodiště a šikmá rampa
- § 32 odst. 1 a 5 Výtah a zdvihací plošina
- § 34 odst. 1, 2 a 5 Ochrana proti pádu
- § 37 odst. 3 Plochy
- § 40 odst. 3 a 6 Vodovodní přípojka a vnitřní vodovod
- § 41 odst. 6 Kanalizační přípojka a vnitřní kanalizace
- § 42 odst. 3 Žumpa
- § 43 odst. 1 až 3 a 4 písm. a) a b) Silnoproudý rozvod a rozvod elektronických komunikací
- § 45 odst. 1 a 2 Plynovodní přípojka
- § 46 odst. 2 Vzduchotechnické zařízení
- § 48 odst. 2 až 7 Spalinová cesta
- § 58 odst. 1 a 2 Garáž
- § 59 odst. 1 a 3 Servis a oprava motorových vozidel, čerpací stanice pohonných hmot
- § 66 odst. 3 Přístupnost a bezbariérové užívání
- § 68 odst. 2, 3 a 5 Stoková síť a čistírna odpadních vod
- § 73 odst. 1, 3 a 4 Stavba na ochranu před povodněmi
- § 78 odst. 4 Stavba sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod
- § 79 odst. 1 a 3 Studna
- § 82 odst. 1 písm. e) Požadavky na stavbu lesní cesty a stavbu na ostatních trasách pro lesní dopravu
- § 84 odst. 2 a 3 Hrazení bystřin a strží
- příloha č. 3 Hygienické zařízení a šatna
- příloha č. 4 Schodiště a šikmá rampa
- příloha č. 7 Infrastruktura pro alternativní paliva
- příloha č. 8 Vodní dílo
- příloha č. 9 Stavba pro plnění funkce lesa
- příloha č. 11 Prostor pro přechovávání zbraní, střeliva a muniční skladiště
- příloha č. 13 Stavba pro zemědělství

Od července 2024 již druhý seznam určených norem

Určené normy k vyhlášce č. 146/2024 Sb. oznámil Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) ve Věstníku 12/2024. **Jedná se o oznámení ÚNMZ č. 120/24** a uvedené normy, vztahující se ke konkrétním paragrafům, odstavcům a přílohám vyhlášky vyspecifikovaných v § 94 vyhlášky, jsou určeny včetně všech jejich normativních příloh a národních informativních příloh a bez ostatních informativních příloh. Normy jsou určeny ve znění jejich změn uvedených v poznámce oznámení. Odkaz na aktuální Věstník je také uveden na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj.

Splnění určené normy nebo splnění její části lze v rozsahu a za podmínek stanovených ve vyhlášce č. 146/2024 Sb., ve smyslu § 4a odst. 3 zákona č. 22/1997 Sb., považovat za splnění těchto

požadavků stanovených technickými předpisy, k nimž se tato norma nebo její část vztahuje.

Pokud Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví dospěje k závěru, že splnění těchto norem nebo jejich částí nelze nadále považovat za splnění požadavků technických předpisů, oznámí úřad ve svém věstníku ty určené normy nebo jejich části, kterých se tato skutečnost týká. **Z toho vyplývá, že je nutné neustále sledovat Věstník ÚNMZ, zda nedošlo ke změně a neruší se oznámení o určených normách.** Právě oznámení č. 120/24 o určených normách k vyhlášce č. 146/2024 Sb. zrušilo oznámení č. 83/2024 zveřejněné ve Věstníku ÚNMZ č. 10/2024.

Úskalím oznámení ve Věstníku je uvádění detailní identifikace určené normy, a to data vydání, byť toto není podmínkou indikativních odkazů dle Legislativních pravidel vlády.

Ve Věstníku ÚNMZ č. 3/2025 je v oznámení č. 25/25 a vydaných ČSN pod bodem 47 uvedena ČSN 76 1110 Služby cestovního ruchu – Kategorie ubytovacích zařízení – Kategorie hotel, hotel Garni, penzion, apartmánový hotel a apartmánový komplex, vydání březen 2025. Vydáním této normy se k datu její účinnosti zrušuje norma ČSN 76 1110 ze srpna 2021 (k 1. dubnu 2025), která byla určena k § 37 odst. 3 Plochy a která je takto identifikovaná ve Věstníku ÚNMZ 12/2024 a oznámení č. 120/24. K datu 31. května 2025 však stále nedošlo k oznámení ÚNMZ ve věci této určené normy k vyhlášce č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu.

Není-li možné využít indikativního odkazu, odkáže se na technickou normu v právním předpisu dle čl. 45a Legislativních pravidel vlády formou výlučného odkazu.

Výlučný odkaz na normu

Výlučným odkazem se příslušná technická norma nebo její část pro účely vyhlášky stává závaznou v celém rozsahu příslušného ustanovení vyhlášky, není možné se od ustanovení normy odchýlit a její použití je povinné. Podle Legislativních pravidel vlády je nutné technickou normu jednoznačným způsobem identifikovat, a to normativním odkazem uvedením označení, datem vydání a úplného názvu technické normy v textu právního předpisu. Na základě této podmínky je v příloze č. 14 vyhlášky uveden seznam těchto norem.

Výlučný odkaz na normu je ve vyhlášce aplikován k následujícím ustanovením:

- § 8 odst. 1 Hospodaření se srážkovými vodami
- § 16 Mechanická odolnost a stabilita
- § 29 odst. 1 Přístupnost
- § 93 Odchylka a jiné technické řešení

Jak bylo uvedeno, technické normy nebo její části se stávají závazné k příslušnému ustanovení vyhlášky. **Z toho jednoznačně vyplývá, že byť je normou veden výlučný odkaz, nemusí být norma v celém svém rozsahu závaznou.**

Příkladem může být způsob aplikace nové národní normy ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání. V § 29 odst. 1 vyhlášky o požadavcích na výstavbu,

resp. bod 3 její přílohy č. 14 zavádí výlučný odkaz na normu ČSN 73 4001. Rozsah použití této normy pro jednotlivé typy staveb a jejich prostory pak stanoví příslušná ustanovení této vyhlášky odkazující se na splnění požadavků na přístupnost. Jedná se např. o požadavek stanovený v § 31 odst. 3 na schodiště a rampy určené osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace, které musí být navrženy a provedeny tak, aby splňovaly požadavky na přístupnost. **To znamená, že musí být naplněny požadavky ČSN 73 4001 stanovené v:**

- **čl. 11.1 Schodiště**
- **čl. 11.2 Bezbariérové rampy**
- **čl. 11.3 Zábradelní madlo**
- **čl. 11.4 Protiskluznost schodišť a bezbariérových ramp**

Tyto články se tímto stávají závazné.

Metodické postupy k aplikaci požadavků na výstavbu

Pro snadnější uchopení stanovených požadavků a aplikaci nového stavebního zákona č. 283/2021 Sb., zveřejňuje Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci své metodické činnosti metodická vyjádření a postupy.

Dne 21. února 2025 bylo zveřejněno společné metodické stanovisko MMR, ČKAIT a ČKA ke způsobu zezávací normy ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání ve vyhlášce o požadavcích na výstavbu a dále k aplikaci některých vybraných požadavků na přístupnost a bezbariérové užívání staveb.

Součástí tohoto metodického stanoviska je v bodě 2.1 aplikace nejmenší průchodné šířky chodby. Principem metodického postupu je posouzení každé jednotlivé chodby, zda je nebo není v režimu přístupnosti.

Chodba není v režimu přístupnosti, pokud vede pouze k prostorům, které nejsou určeny k běžnému užívání osob, tedy například technická místnost nebo kotelna, do kterých mají přístup pouze předem určení pracovníci. V případě, že chodba není v režimu přístupnosti, tak se pro její návrhové parametry neuplatňují žádné požadavky na přístupnost.

Chodba je v režimu přístupnosti, pokud slouží k běžnému užívání osob. Při aplikaci technického požadavku na její nejmenší průchodnou šířku podle ustanovení § 39 odst. 3 písm. a) vyhlášky o požadavcích na výstavbu mohou nastat dvě odlišné situace:

- **Chodby zajišťující vstup do prostor užívaný osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace** jsou chodby např. v bytovém domě vedoucí především ke kočárkárně, k zasedací místnosti SVJ, k místnosti pro soustředování komunálního odpadu nebo k bytu s univerzálním standardem a k bytu zvláštního určení. Na tyto chodby je kladen požadavek na nejmenší průchodnou šířku dle ustanovení § 39 odst. 3 písm. a) vyhlášky o požadavcích na výstavbu. V případě konkrétního technického parametru se použije výlučný odkaz na normu ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání. Konkrétně se aplikuje článek 10.2, resp. 10.2.1.

- **Chodby nezajišťující vstup do prostor užívaný osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace** jsou chodby určené pro konkrétní uživatele, které nejsou osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Ve stavbě bytového domu jde zejména o chodby vedoucí k běžným bytovým jednotkám. Na tyto chodby není kladen požadavek na nejmenší průchodnou šířku dle ustanovení § 39 odst. 3 písm. a) vyhlášky o požadavcích na výstavbu. Pro tento zcela konkrétní technický parametr se čl. 10.2.1 normy ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání nepoužije. Tímto nejsou dotčeny žádné další požadavky vyhlášky ani žádné další parametry normy uplatněné podle jejich druhu a účelu. Dodržen musí být požadavek na zabezpečení překážek ve výši hlavy pro osoby se zrakovým postižením nebo protiskluzné vlastnosti. Dotčen není ani požadavek na manipulační prostor pro otáčení vozíku před dveřmi bytu o velikosti alespoň kruhu nejméně 1 500 mm, pokud však nejde o podlaží v bytovém domě bez výtahu dostupné pouze po schodišti.

Z uvedeného příkladu aplikace technických požadavků a výše uvedeného je zcela zřejmé, že ČSN 73 4001 je vyhláškou o požadavcích na výstavbu zezávací normou výlučným odkazem, a to pro konkrétní ustanovení vyhlášky. Vždy je nutné důsledně odlišit, zda požadavek na zajištění přístupnosti stanoví vyhláška o požadavcích na výstavbu. Norma tedy není závazná v celém svém rozsahu.

Přehled předpisů upravujících požadavky na výstavbu

Vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, dle § 96 s účinností od 1. července 2024

Nařízení hlavního města Prahy č. 12/2024, o požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze, dle § 50 nařízení s účinností od 1. července 2024 (pražské stavební předpisy)

Nařízení statutárního města Brno č. 14/2024, o požadavcích na výstavbu ve statutárním městě Brně, dle § 49 nařízení s účinností od 1. července 2024 (brněnské stavební předpisy)

Nařízení města č. 17/2024 o požadavcích na výstavbu ve statutárním městě Ostravě, dle čl. 12 nařízení s účinností od 1. ledna 2025 (ostravské stavební předpisy)

Odpovědnost autorizovaných osob se mění v hru o Černého Petra

Nový stavební zákon snižuje odpovědnost stavebních úřadů za povolování staveb na základě zásadně zjednodušené projektové dokumentace pro povolení stavby a zvyšuje odpovědnost projektantů za zpracování následné podrobné projektové dokumentace pro provádění stavby. Snaha o dosažení vzájemného souladu mezi těmito dvěma stupni projektové dokumentace může být jako pohyb v začarovaném kruhu.

Mgr. Helena Dalešická
vedoucí Legislativního střediska ČKAIT

Nový stavební zákon č. 283/2021 Sb. přináší spolu se změnami v předepsaném rozsahu projektové dokumentace pro povolení stavby v souladu s prováděcí vyhláškou č. 131/2024 Sb. a její přílohou č.1 zásadní obrat v odpovědnosti stavebního úřadu za povolované záměry a omezí tím veřejnoprávní kontrolu povolovaných staveb, souborů i nestavebních záměrů.

Opravdu stavební úřady neodpovídají za proveditelnost povolených staveb a povolují v podstatě jen obálku budovy?

Ministerstvo pro místní rozvoj nás informuje, že stavební úřady neponesou odpovědnost za proveditelnost jimi povolených staveb. S omezením rozsahu dokumentace pro povolování staveb se značný rozsah údajů a náležitostí přesune až do navazujícího stupně zpracovávané dokumentace pro provádění stavby, kterou stavební úřad neposuzuje. Za obsah projektové dokumentace, za vzájemný soulad jejích jednotlivých částí i za její soulad s právními předpisy má ručit projektant. Projektant neodpovídá naopak za jím neschválené odchylky při provádění stavby. Projektant dokumentace pro povolení není odpovědný ani za rozpracování své dokumentace do dalšího stupně pro provádění stavby, ale měla by to umožnit její dimenze. Trochu to působí jako začarovaný kruh.

Technické požadavky na stavby se zvyšují, požadavky na povolení stavby se snižují

Nároky na stavby nepominou, i když z některých hygienických požadavků na výstavbu (jakými byly dříve oslunění bytů, odstupové vzdálenosti staveb, oddělení WC od pobytových místností) prováděcí předpis k novému stavebnímu zákonu ustoupil. Na druhou stranu novodobé požadavky na stavby spojené s vybavením technologiemi, dopravní obslužností či energetickými úsporami se transponují do českého práva z evropských předpisů. Za bezpečnost staveb včetně požární bezpečnosti poskytuje stát nadále záruky prostřednictvím autorizovaných osob. Na základě své odborné způsobilosti v rámci svých oborů a specializací mají autorizované osoby rozhodnout o aplikaci právních předpisů a technických norem pro stavby, soubory i nestavební záměry a zvolí si také příslušné části, jejichž zpracováním sami rozhodnou o rozsahu a obsahu projektové dokumentace předepsané vyhláškou č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb, zatímco části neaplikované pro daný záměr ponechají neobsazené.

Pravděpodobnost sporů a opakovaného povolovacího řízení se zvyšuje

Soulad mezi projektovou dokumentací pro povolení a dalším stupněm rozpracované dokumentace pro provádění stavby zaručí zpracovatel projektové dokumentace pro provádění stavby. Některé změny a úpravy před dokončením stavby se nepromítnou do dokumentace pro povolení stavby a postačí provést jen úpravu samotné dokumentace pro provádění stavby bez jejího nezbytného povolení. V jiných případech může být dotčena změnou před dokončením i samotná projektová dokumentace pro povolení stavby tak, že se už beze změn neobejde a bude třeba vyvolat změnu stavebního povolení.

Náklady na zpracování změn dokumentace pro povolení i oprávnění k jejich zapracování mohou být předmětem sporu mezi stavebníkem a projektanty obou stupňů projektové dokumentace. Bude se jednat zejména o odpovědnost za dodatečné přepracování projektové dokumentace pro povolení stavby, když byla stavebním úřadem schválená a povolení vydáno. Projektant, který splnil zadání, nebude odpovídat za přepracování své PD a neprovede je na své náklady. Ten, kdo požaduje změnu, aby dostal požadavkům na rozpracování pro stupeň provádění stavby, nebude také odpovídat za předchozí stupeň dokumentace pro povolení stavby.

Kdo všechno solidárně ručí stavebníkově za kvalitu díla?

Jestliže celý proces nepokryje jedna smlouva o dílo k dodání stavby zhotovitelem „na klíč“, rozhodující se stane zejména správné vymezení odpovědnosti ve smlouvách. Dosud zákon upravoval rozdělení odpovědnosti jen mezi stavebníkem, projektantem, stavebními dodavateli a technickým dozorem stavebníka. Projektanti, dodavatelé stavby, stavbyvedoucí a technické dozory stavebníků sdílí i nadále podle občanského zákoníku solidární odpovědnost za plnění povinností z vad stavby, jen projektantů bude v některých případech více, pokud se jedni zhostí zpracování dokumentace pro povolení, zatímco druzí zpracují dokumentaci pro provádění stavby.

Solidární ručení vůči stavebníkově na základě § 2630 občanského zákoníku předpokládá prokazování. Odpovědnosti se zproští ten, který prokáže, že vadu způsobila jen chyba některé další osoby z výše uvedených. Do té doby ručí všichni společně a nerozdílně za vadné plnění a mají uhradit vzniklé škody. Obdobně budou mezi sebou odpovědnost za vadu projektové dokumentace, která s sebou přinesla nutné přepracování, prokazovat i projektanti jednotlivých stupňů projektové dokumentace.

Proto se stane pro projektanta dokumentace pro provádění stavby podstatná zejména přejímka dříve zpracované projektové dokumentace před samotným uzavřením závazku na její rozpracování. Možnosti prokazování budou záviset zejména na dohodách ve formě uzavřené smlouvy o dílo, popř. dalších souvisejících smluv, ale také na vzájemné písemné komunikaci, předávacích protokolech a potvrzeních, uplatnění písemných reklamací a výhrad i na řádně vedených zápisech do stavebního deníku. Následující body nabízejí doporučení ke smluvním ujednáním pro projektování staveb.

Kvalitní smlouva o dílo na zhotovení projektové dokumentace jednotlivých stupňů nabývá na významu

Při uzavření smlouvy o dílo mezi projektantem jako zhotovitelem a stavebníkem jako objednatelem si strany zejména sjednají mezi kromě zákonných náležitostí smlouvy podle občanského zákoníku:

- podrobné vymezení podkladů a požadavků zadání pro projektové práce;
- rozsah a jednotlivé stupně jím zpracovávané projektové dokumentace;
- požadavky na návaznost a předložení podkladů ke kontrole a seznámení před uzavřením smluv;
- právo na užití díla objednatelem (licenci) včetně práva na změny prováděné za pomoci třetích osob;
- právo na odstoupení od smlouvy, popř. její části, a na úhradu smluvní ceny za části plnění předané a převzaté ke dni odstoupení, popř. jejich ocenění a vyrovnání nároků mezi stranami;
- záruky za projektovou dokumentaci s ohledem na její další použití a rozpracování do dalších stupňů;
- potřebná ujednání pro zastupování a komunikaci při plnění smlouvy a kontaktní údaje oprávněných osob, osoby oprávněné ke změnám smluvních ujednání;
- nezbytnou spolupráci stavebníka a projektantů v případě potřeby a stanovení odměn za tuto část plnění jejich závazků či minimálně způsobu výpočtu jejich nároků na odměny a k tomu uvedené lhůty.

Nad rámec zákonných požadavků i smluvně popř. odkazem na normy lze uvést kvalitu či požadovanou úroveň částí stavby i její projektové dokumentace a mechanismus předávání a schvalování díla, např. při přejímce projektové dokumentace pro povolení může být účastníkem již také zpracovatel navazující dokumentace pro provádění stavby.

Strany se mohou mezi sebou dohodnout na uplatnění norem, které nejsou závazné, odkázat na standardy či kritéria podle podkladů odkazovaných ve smlouvě, ve všeobecných podmínkách některé ze smluvních stran či jiné zdroje informací. Vhodné budou zejména smluvní odkazy na veškeré podmínky pro udělování dotací z vládních programů.

Nejvhodnější je zadat zpracování projektové dokumentace pro povolení i provádění stavby jednomu zhotoviteli

S ohledem na dvojí postupné zpracovávání projektové dokumentace pro povolení a pro provádění stavby se jeví jako nejvhodnější zadání obou stupňů jednomu a témuž projektantovi. Ve smlouvě si projektant dokumentace pro povolení stavby může rovnou sjednat či vyhradit pro sebe též zpracování navazujícího stupně projektové dokumentace, ovšem automaticky bez ujednání výhradní právo pro něho nevznikne.

Účelem dokumentace pro povolení stavby i bez výslovného uvedení ve smlouvě bude splnění veškerých předpokladů pro vydání povolení záměru. Stále trvá, že samotné vydání povolení stavby či záměru netvoří předmět díla a projektant za ně osobně neodpovídá. Jde o veřejnoprávní akt správního orgánu, nikoliv o odpovědnost projektanta či „inženýra“. Zástupce stavebníka na základě plné moci či smlouvy při vyřizování povolení stavby na sebe bere odpovědnost za veškeré kroky a obstarávání dokumentů a podkladů, ale nemůže svým jednáním nahradit úřední úkon ve stavebním řízení ani jej přislíbit stavebníkovi.

Odpovědnost za zamítnutí žádosti o povolení záměru lze jednoznačně přisoudit projektantovi, jedině pokud lze určit jeho zavinění konkrétní vady dokumentu či postupu, tedy opominutí požadovaných vlastností, náležitostí projektové dokumentace pro povolení stavby či nedodržení předpisů a podmínek vyplývajících z řízení.

Do smlouvy projektanta pro provádění stavby by se mělo začlenit provedení kontroly projektové dokumentace pro povolení stavby z hlediska naplnění podmínek pro její další zpracování, a to při převzetí zakázky ještě před samotným rozpracováním dokumentace pro provádění stavby. Současně by smlouvy měly zajistit pro projektanty oprávnění k jejímu dalšímu zpracování i technicky podle autorského práva a dokumentace by měla být připravena už v prvním stupni pro povolení stavby tak, aby rozpracování umožnila.

Účelem dokumentace pro provádění stavby má být možnost realizace stavby či záměru na jejím podkladě, popř. zadání stavebnímu dodavateli. Zde už je zahrnuté úplné zpracování všech částí projektové dokumentace odpovídajících jednotlivým profesím a organizace výstavby. Má se přitom vycházet ze zpracovaného předchozího stupně PD a z dalších podkladů. Podle „prováděcí dokumentace“ lze už nacenit předběžně provedení stavby.

Pro další zpracování PD je třeba předat dokumentaci v otevřeném formátu

Předá-li projektant stavebníkovi otevřený formát projektové dokumentace a právo na její změny pro třetí osobu, otevře tím oficiálně pro jiného projektanta prostor pro navazující práce se všemi právy a odpovědnostmi. Překonáním překážky při dalším zpracování souboru s ochranou proti přepsání by se jednalo o porušení trestního zákona. Zpracováním navazující projektové dokumentace se stane nový projektant odpovědný za

výsledný obsah. Zpracováním chyby z předcházejícího stupně se projektant prováděcí dokumentace připojí k odpovědnosti za chybu, prakticky za ni přebírá ručení.

Nebylo-li zřejmé pro povolení stavby, co vyplývá až z pozdějších nároků na podrobnější zpracování prováděcí dokumentace, projektant pro povolení stavby (například architekt) by bez smluvního ujednání, které ho k tomu zaváže, nemusel brát ohledy na podrobnosti, které jím zpracovávaná projektová dokumentace nevyžadovala.

Přebírání zakázky na rozpracování povolené stavby do stupně pro provádění vyžaduje při převzetí podkladů od projektanta obezřetné prozkoumání jeho možností a podkladů, zejména smlouvy a zejména jejích autorských ujednání, ale i samotné stavebním úřadem ověřené a povolené dokumentace a případně požadavky a podmínky všech dotčených orgánů státní správy a účastníků povolení řízení. Později by šlo stěží rozhodnout, kdo ponese Černého Petra za odchylky od dokumentace schválené stavebním úřadem spolu s povolením záměru.

Smlouva o dílo by nově měla obsahovat ustanovení, jak řešit situace, pokud se stavba nedá realizovat podle vydaného stavebního povolení

Do smlouvy by měl projektant ujednat pro případ nutného zásahu do předchozí projektové dokumentace postup, jak řešit případný nesoulad požadavků na dopracování prováděcí dokumentace stavby se schválenou projektovou dokumentací pro povolení záměru.

Už při uzavření smlouvy si může projektant či stavebník vyhradit právo na dodatečné změny a doplnění objemu projekčních prací až po právo na odstoupení od smlouvy, když projektant dokumentace pro provádění stavby bez porušení práv předchozího projektanta nebude moci splnit zadání nebo se strany mezi sebou nedohodnou na dodatečném ocenění prací a na úhradách za veškeré s tím spojené vícenáklady a škody.

Když projektant dokumentace pro provádění stavby bez porušení práv předchozího projektanta nebude moci splnit zadání nebo se strany mezi sebou nedohodnou na dodatečném ocenění prací na změnách projektové dokumentace, neměl by začít zpracovávat zadání.

Z právního hlediska i plnění samotné může znamenat přijetí smluvního závazku. Nabídne-li projektant přepracování své projektové dokumentace bez dohody o cenách jeho prací, mohou být veškeré práce na změnách chápány jako opravy vad na jeho vlastní náklady, a navíc i jako přiznání odpovědnosti za nedostatky díla z jeho strany.

Předem se doporučuje předjednat postupy v eventuálních situacích, které mohou při plnění smluv nastat, například uvedení rozhodčí doložky do smlouvy, tedy namísto soudu se strany mohou písemně dohodnout, že v situaci jejich sporu svěří rozhodnutí osobě, například soudnímu znalci, autorizované osobě nebo instituci, která je rychle a odborně mezi sebou rozsoudí, pokud se podřídí jejímu rozhodčímu nálezů.

Smlouva dvoustranná nikdy nezavazuje třetí osobu, tedy žádná povinnost nevznikne předchozímu projektantovi až z později uzavřené smlouvy, pokud se předchozí projektant nestane její stranou!

Projektant kteréhokoliv stupně projektové dokumentace si může sjednat i výkon dozoru projektanta při realizaci stavby, který bude samostatným plněním. Výkon dozoru projektanta ze zákona automaticky nepřísluší autorům projektové dokumentace, může být vykonáván i jinou osobou s autorizací v daném oboru, popř. s danou specializací.

Dokumentaci pro povolení stavby a dokumentaci pro provádění stavby musí jejich projektant podle Pravidel ČKAIT pro užití razítka s odkazem na § 157 nového stavebního zákona opatřit svým vlastnoručním podpisem a autorizačním razítkem, resp. elektronickým autorizačním razítkem. Totéž se výslovně vztahuje i na jednotlivé části projektové dokumentace zpracované autorizovaným projektantem v rámci rozsahu jeho oboru, popř. specializace.

Na rozdíl od projektové dokumentace pro provádění stavby tzv. „realizační či zhotovitelskou/dodavatelskou projektovou dokumentaci“ dokumentaci zpracovává dodavatel stavby, netvoří autorizovanou projektovou dokumentaci zpracovávanou projektantem.

Pro jednoduché stavby a změny staveb spadající mezi jednoduché stavby podle přílohy č. 2 NSZ se kromě staveb pro bydlení a rodinnou rekreaci uplatní dokumentace nezpracovávané projektantem, které nepotřebují autorizační razítko. Přesto k nim mohou být požadované přílohy, včetně některých odpovídajících odborným posudkům autorizovaných inženýrů podle autorizačního zákona.

Bude-li autorizovaná osoba požádána o vyhotovení takového odborného posudku, ověří svým podpisem a autorizačním razítkem pouze zřetelně vymezený obsah svého posouzení s odkazem na nezaměnitelné přílohy a podklady. Přitom může provádět posouzení pouze v rámci svého oboru autorizace, popř. v rámci své specializace podle druhu stavby, popř. činnosti (např. statický posudek) tak, aby nedošlo k záměně její záruky za posouzení odborné otázky s ověřením celé neautorizované dokumentace pro stavbu.

S každým užitím autorizačního razítka musí být spojen příslušný text, který autorizovaná osoba svým podpisem a razítkem potvrzuje. Nelze tedy označit bez dalšího žádný dokument nezpracovaný autorizovanou osobou, aniž by ve spojení s podpisem a otiskem svého autorizačního razítka uvedla autorizovaná osoba předmět svého ověření, závěr nebo posouzení správnosti.

Pokud autorizovaná osoba jen označí projektovou dokumentaci svým podpisem a razítkem bez textu, přebírá za celou takovou veřejnou listinu (tedy zejména za celý její obsah) plnou odpovědnost, jako by ji zpracovávala sama nebo jako by zpracovatelé takové dokumentace pracovali pod jejím vedením.

Záruka za skryté vady versus doživotní trestněprávní odpovědnost autorizovaných osob

Záruční doba na projektovou dokumentaci a stavbu nevyplývá přímo ze zákona, jediné procesní ustanovení § 2629 občanského zákoníku umožní skryté vady projektové dokumentace či stavby vytknout bez zbytečného odkladu nejdéle do pěti let od převzetí stavby. Aby stavba po celou dobu svého trvání splňovala požadavky na pevnost, bezpečnost a ochranu života, zdraví a dalších zákonem chráněných zájmů, lze ze strany projektanta do smluv začlenit také ustanovení o životnosti stavby

a podmínky jejího provozování s doporučenými úkony údržby a revizí.

Judikatura soudů stále potvrzuje odpovědnost stavebních úřadů a nárok poškozených na náhradu od státu ve spojení s pochybením při povolování staveb. Zatím se ovšem vychází pouze ze starých stavebních předpisů. Podle soudních judikátů se teprve v budoucnosti dočkáme nezávislého výkladu justice k úpravám nového stavebního zákona, dojde-li na úhradu výdajů spojených s povolením nerealizovatelných „vzdušných zámků“, které zůstanou navždy v datech virtuální reality Portálu stavebníka.

Digitální encyklopedie urbanistického vývoje 1 400 českých měst je cennou pomůckou pro projektanty

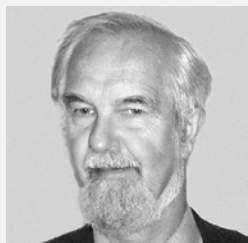
Od 17. dubna 2025 je spuštěna nová online verze naprosto mimořádné osmivazkové encyklopedie „Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“. Je dílem jediného autora, uznávaného historika architektury a urbanismu Karla Kuči, který zpracoval údaje o téměř 1 400 současných i zaniklých sídlech. V okamžiku spuštění obsahovala encyklopedie digitalizovanou podobu cca 11 000 tiskových stran a 13 000 map, fotografií a vedut – a v budoucnu přibudou další. Nejcenější část informací najdou zájemci v rubrice urbanistický vývoj. Encyklopedie získala hlavní cenu SLOVNÍK ROKU 2012. Aktualizaci a převedení do digitální podoby zaplatilo Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska s přispěním ČKAIT. Digitalizace přišla celkem na přibližně 300 tisíc korun. Původně osmivazkovou knižní encyklopedii je nyní možné si zdarma prohlédnout na webu cz-mesta.eu.

„Každý, kdo má památky rád, kdo se zajímá o památkový urbanismus, o jednotlivá města, o dějpravu ve městech, najde si tam vše, co potřebuje. Encyklopedie má univerzální využití připravené pro všechny, pro studenty, pro projektanty, je to cenný zdroj informací...“ shrnuje Bc. Libor Honzárek, předseda Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a člen představenstva ČKAIT. Slavnosti se zúčastnil i Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT.

redakce

Prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc. † 81 let

Prof. Ivan Vaníček spojil svoji profesní kariéru s katedrou geotechniky Fakulty stavební ČVUT v Praze, a to jak v oblasti laboratorního výzkumu, tak v oblasti pedagogické. Jeho pedagogická činnost byla zaměřena na mechaniku zemin, zemní konstrukce a environmentální geotechniku. Byl předsedou ČS výboru ISSMGE a významně přispěl k aplikaci Eurokódu 7 „Navrhování geotechnických konstrukcí“.

Prof. Ivan Vaníček spojil svoji profesní kariéru s katedrou geotechniky Fakulty stavební ČVUT v Praze, a to jak v oblasti laboratorního výzkumu, tak v oblasti pedagogické. Jeho pedagogická činnost byla zaměřena na mechaniku zemin, zemní konstrukce a environmentální geotechniku. Byl předsedou ČS výboru ISSMGE a významně přispěl k aplikaci Eurokódu 7 „Navrhování geotechnických konstrukcí“.

Založil a jako předseda dlouhodobě vedl Českou geotechnickou společnost při Českém svazu stavebních inženýrů. S jeho jménem je spojena organizace každoroční konference *Zakládání staveb* v Brně. Za ČR organizoval v roce 2003 *Evropskou konferenci ISSMGE* v Praze, v období 2009–2013 byl viceprezident ISSMGE pro Evropu. Jméno prof. Ivana Vaníčka bude navždy spojeno s uplatněním a rozvojem geotechnického oboru v ČR, zejména ve sféře mechaniky zemin a environmentální geotechniky.

Emeritní prof. Ing. Jiří Barták, DrSc.

Nekrolog

Dřevo jako surovina moderního člověka a stavební systém budoucnosti

V tradičním předvelikonočním čase se ve dnech 15. a 16. dubna 2025 na Vyšší odborné a Střední průmyslové škole ve Volyni uskutečnil již 26. ročník mezinárodní odborné konference Dřevostavby 2025.

Marie Báčová

poradkyně předsedy ČKAIT

Na programu bylo 36 přednášek předních odborníků z akademické sféry a stavební praxe. Pravidelné zahraniční účastníky – přednášející ze Slovenska, Rakouska, Německa, Finska, Francie, Švýcarska a Kanady – doplnila letos také Francie. Její zástupci působí ve veřejnoprávní městské společnosti SEMAPA v Paříži. Společnost plní funkci veřejného developera a realizuje v současné době sedm projektů rozvoje města v souladu s cíli pařížského klimatického plánu. U nových projektů dbá na snižování spotřeby energie, používání udržitelných materiálů a vrácení zeleně do městské zástavby. Dřevo a stavby ze dřeva a další biologické materiály staví SEMAPA do centra své rozvojové strategie. Podobně jako u nás narážejí dřevostavby v Paříži na problémy vyplývající z protipožárních předpisů.

O stavebních výrobcích na bázi dřeva, právních a technických požadavcích v harmonizované (evropské) oblasti a v národním systému posuzování shody, hovořila ředitelka Výzkumného a vývojového ústavu dřevařského Ing. Jitka Beránková. Novému znění ČSN 73 0540-2 Tepelná ochrana budov se podrobně věnoval prof. Jan Tywoniak, ČVUT v Praze. V portfoliu přednášek se nezapomíná ani na ochranu a údržbu starších, zejména památkově chráněných dřevostaveb.

Jak je to v ČR s výškovými dřevostavbami?

Očekávaná byla přednáška doc. Petra Kuklíka (ČVUT v Praze, Univerzitní centrum energeticky efektivních budov) o navrhování vícepodlažních dřevostaveb a normativních podmínkách pro jejich navrhování. V ČR bylo již dříve možné použít pro dřevostavby požárně inženýrský přístup bez omezení požární výšky.

Požárně inženýrský přístup však vyžaduje provést detailní analýzy posuzované stavby a pro svou náročnost se prakticky nevyužíval. Byl proto připraven návrh normativních změn, podle kterého bude možné navrhovat požární výšky pro čistou dřevostavbu 18 m místo dosud platných 12 m. Pro požárně inženýrský přístup byla zpracována metodika. Podrobnosti ukazuje následující tabulka.

Požární výška	Čistá dřevostavba	Kombinovaná dřevostavba
< 12 m	normativní přístup	
12–18 m	normativní přístup	
18–22,5 m	požárně inženýrský přístup	normativní přístup
> 22,5 m	požárně inženýrský přístup	

Dosavadní normativní omezení výstavby vícepodlažních dřevostaveb mělo za následek mizivé zastoupení dřevostaveb při výstavbě bytových domů, které v jednotlivých letech nepřevýšilo počet 10 domů (rok 2005). Lepších výsledků se dosahovalo ve výstavbě rodinných domů. Zatímco v roce 2000 činil podíl dřevostaveb na celkovém počtu dokončených RD 1,3 %, v roce 2018 činil tento podíl 16,2 % a v roce 2023 pak dosáhl 14,6 %.

Současně s konferencí proběhly v budově školy doprovodné výstavy (tematická výstava Severská udržitelná města z pohledu finské architektury, výstava prací žáků školy a firemní prezentace výrobků nástrojů a zařízení pro dřevostavby). Uskutečnily se dva workshopy; prvním byl *Vlhkost a voda v dřevostavbách*, připravený Výzkumným a vývojovým ústavem dřevařským v Praze. Druhý workshop *Stavebně-fyzikální souvislosti dřevostaveb*, připravilo Univerzitní centrum energeticky efektivních budov ČVUT v Praze.

Významný příspěvek pro předávání informací ze stavební praxe

Dřevařská konference ve Volyni je vždy také příležitostí pro celou řadu osobních setkání, rozhovorů a diskuzí. Při delším ohlédnutí za jednotlivými ročníky konference se potvrzuje rostoucí zájem o dřevostavby v českém stavebnictví, snaha učit se ze zahraničních zkušeností, využívat nové poznatky a přispívat k žádoucí osvětě použití dřeva ve stavebnictví. Je potěšující, že můžeme konstatovat, že propast mezi úrovní českého a zahraničního dřevěného stavitelství se postupně snižuje. Zbývá důležitý úkol – přispět k širokému osvojení zásad a pravidel správného navrhování a provádění dřevostaveb ve stavební praxi. Volyňská konference, jejímž spoluorganizátorem je i ČKAIT, a která je zařazena do projektu Celoživotního vzdělávání autorizovaných inženýrů a techniků, dělá v tomto směru záslužnou práci.

Z dubnového zasedání představenstva

Nejdůležitější informace ze zasedání představenstva ČKAIT, které se konalo 24. dubna 2025 od 9.00 do 19.00 hodin v Praze. Zápis z minulého jednání ze 6. března byl schválen bez připomínek.

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
ředitel Kanceláře ČKAIT

Schválená rozhodnutí per rollam mezi řádnými jednáními:

- žádost o záštitu LOXIA akci *Škola projektování* [8 pro – 1 zdržel se – 6 proti],
- stanovisko komise BIM [10 pro – 0 zdržel se – 0 proti],
- žádost o partnerství při pořádání tradičních *Hornických slavností* [12 pro – 0 zdržel se – 0 proti],
- žádost o záštitu IC ČKAIT konferenci *Dřevo na věčné časy* [11 pro – 0 zdržel se – 0 proti],
- zahájení spolupráce se Saskou inženýrskou komorou na plnění projektu *Interreg* [12 pro – 0 zdržel se – 0 proti],
- žádost o záštitu SSVTS konferenci *Tepelná ochrana budov 2025* [8 pro – 0 zdržel se – 4 proti].

Stav autorizací a termíny slibu

Předložena písemná informace o počtu autorizovaných osob k 22. dubnu 2025 byla vzata na vědomí:

Počet	Celkem	Region Čechy	Region Morava a Slezsko
Autorizované osoby	32 014	20 260	11 754
Žádosti o autorizaci	351	198	153
Usazené / hostující AO	43 0/1		

Termíny slibů v Praze: 29. dubna, 25. června, 30. října, 27. listopadu 2025.

Termíny slibů v Brně: 25. dubna, 30. května, 27. června, 31. října, 5. prosince 2025.

Výsledné hospodaření ČKAIT v roce 2024

ČKAIT hospodařila v roce 2024 s přebytkem 5,7 mil. Kč (výsledná 21 % daň 1,6 mil. Kč a čistý zisk 4,1 mil. Kč). Představenstvo schválilo výsledky hospodaření ČKAIT i návrh daňového přiznání a rozhodlo, že dosažený zisk se nebude rozdělovat a bude zaúčtován proti účtu nerozděleného zisku [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti]. Nedobytné pohledávky do roku 2021 (viz podklad k jednání) budou odepsány z dosaženého účetního zisku.

Ing. Hnízdil informoval o schválené úrokové sazbě u UniCredit Bank, která je vyšší, než nám poskytuje ČSOB. Představenstvo souhlasí s převodem volných prostředků na tento účet. Rozdíly výsledného hospodaření a schváleného rozpočtu jsou posuzovány Ekonomickou komisí a budou zohledněny při sestavování návrhu rozpočtu na rok 2026. Ekonomická komise ČKAIT, která měla jednání dne 2. dubna 2025, navrhuje úpravu Směrnice pro pořádání konferencí ČKAIT. Návrh bude zaslán všem členům Představenstva k posouzení a schválení per rollam.

Průběžné hospodaření ČKAIT k 31. březnu 2025

Ekonomický mandátář Ing. Motyčka informoval, že mandatorní části příjmů ČKAIT plní na 77 % rozpočtu. Výdaje jsou čerpány ve výši 21 %.

Příprava návrhu rozpočtu ČKAIT na rok 2026

Zahájili jsme přípravu návrhu rozpočtu ČKAIT na rok 2026. Předpokládáme ponechání dosavadní výše členských příspěvků a valorizaci platů zaměstnanců ČKAIT.

Dceřiné firmy ČKAIT

Informační centrum ČKAIT, s.r.o. – Valná hromada IC ČKAIT projednala a schválila výsledky hospodaření za rok 2024. Rozhodla, že dosažený zisk bude k 31. říjnu 2025 vyplacen jako dividenda ve výši jedinému společníkovi, tj. ČKAIT [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti]. Dále rozhodla odložit doplacení odměny jednatelům [11 pro – 1 zdržel se – 0 proti]. Ing. Loukota požádal o zpracování nabídky IC ČKAIT na rok 2026 na vydávání časopisu *Stavebnictví* bez inzerce (nákladů i příjmů) do připravené tabulky do 30. května 2025. Další valná hromada bude svolána v termínu výjezdního zasedání. Na výjezdní zasedání budou pozváni jednatelé IC ČKAIT, s.r.o. pro prezentaci plnění úkolů stanovených na valné hromadě 19. října 2024.

PM ČKAIT, s.r.o. – Valná hromada schválila program [12 pro – 1 zdržel se – 0 proti], zvolila předsedu Ing. Majera a zapisovatele Ing. Hnízdila [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti], vzala na vědomí zprávu o hospodářských výsledcích za rok 2024 a schválila výsledky hospodaření [12 pro – 1 zdržel se – 0 proti]. Bylo schváleno vyplacení plné odměny jednatelům a prokuristce ve výši 5 % ze zisku pro každého [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti] a vyplacení dividendy ve výši 1,5 mil. Kč jedinému společníkovi a zbývající část zaúčtovat na účet nerozděleného zisku společnosti [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Informační systém ČKAIT

Probíhá druhé kolo výběrového řízení. Z osmi přihlášených bylo do druhého kola vybráno šest uchazečů. Všichni uchazeči prezentovali navržené technické řešení, společnost a reference. Po prezentaci zaslali uchazeči otázky, které jsme zodpověděli. Musíme dopracovat položky cenové nabídky, které chceme od všech uchazečů předložit. Budeme nadále jednat se společnostmi Nehoupat, Kmoch Legal, advokátní kancelář, s.r.o. a s panem Gondekem. Smlouvu si necháme zpracovat od společnosti, která má se smlouvami v IT zkušenosti.

Informace o spolupráci se Saskou komorou

Ing. Špalek informoval o jednání se Saskou inženýrskou komorou a spolupráci s ČSSI o projektovém záměru *Interreg*. Hlavní koordinátor je Univerzita aplikovaných věd v Drážďanech.

Jsou přizvány tři krajské úřady (Liberec, Karlovy Vary, Ústí nad Labem). Ing. Špalek podepsal vyjádření zájmu o spolupráci viz rozhodnutí per rollam.

Zpráva z jednání ECCE

Evropská rada stavebních inženýrů (ECCE) uspořádala ve dnech 20. – 22. března 2025 své 80. valné shromáždění ve Funchalu na Madeiře, které symbolicky překračovalo tradiční rámec pravidelného setkání a představovalo významný milník v rozvoji profesní organizace. Valné shromáždění ECCE řídil prezident Platonas Stylianos. Jednání se zaměřilo na budoucnost stavebního inženýrství v kontextu technologických a společenských změn.

Klíčovou prezentací byl návrh rámce AIDE (Accountability, Innovation, Data Integrity, Ethics), který definuje principy odpovědného využívání umělé inteligence v oboru. Navržený rámec AIDE představuje strategii implementace umělé inteligence s důrazem na transparentnost rozhodovacích procesů, etické standardy technologického rozvoje, ochranu datové integrity a systematickou podporu inovací.

Valné shromáždění prezentovalo několik zásadních projektů zaměřených na profesní rozvoj a vzdělávání. Projekt *Společný vzdělávací rámec pro stavební inženýry* usiluje o vytvoření jednotných vzdělávacích standardů, které podpoří mobilitu odborníků, vzájemné profesní uznávání a harmonizaci vzdělávacích programů v evropském měřítku. Jednání zahrnovalo i důležitou diskusi o odpovědnosti inženýrů při přírodních katastrofách a porovnání přístupů evropských zemí k délce profesní záruky. Polsko má promlčecí lhůtu, ale např. v Rakousku se přenáší na dědice.

Důležitým momentem programu bylo podepsání memoranda o spolupráci s Asociací evropských stavebních fakult (AECEF). Tato organizace, založená v roce 1992 profesorem Jiřím Witzanym, bývalým děkanem Fakulty stavební a pozdějším rektorem ČVUT v Praze, představuje klíčového partnera pro propojení akademické a profesní sféry. Generální tajemník AECEF, profesor Alfredo Soeiro, při této příležitosti pozval účastníky na akci E4E: Engineering and Future Engineering, která se konala 11. dubna 2025 na ČVUT v Praze.

Připravuje se publikace ECCE. Do konce května bude dokončen sběr informací od všech členů s doplněním posledních dvou kapitol. Informaci podal profesor Kabele, který se jednání za ČKAIT účastnil.

Volební řád

Ing. Konečný představil shromážděné návrhy na změnu volebního řádu. Představenstvo navrhuje doplnit změnu délky funkčního období ve shodě s autorizačním zákonem. Dále navrhuje doplnit termín a způsob podání přihlášek kandidátů do orgánů s celorepublikovou působností.

Změny pravidel pro užívání autorizačního razítka

Ing. Konečný předložil návrh úpravy pravidel pro použití razítka. Budou doplněna o používání elektronického autorizačního razítka a bude hlasováno per rollam.

Zpráva Legislativní komise za rok 2024

Ing. Konečný předložil zprávu o činnosti legislativní komise za rok 2024, představenstvo ji vzalo na vědomí

Stav novely Autorizačního zákona

Ing. Konečný informoval o dokončování znění novely autorizačního zákona ministerstvem před druhým mezirezortním připomínkovým řízením (MPŘ). Doplnili jsme architektonicky významné stavby do oprávnění členů ČKAIT. Je na MMR jakou úpravu odešle do MPŘ. Byl schválen návrh úpravy Směrnice pro uznávání odborné kvalifikace, navržené úpravy okomentoval a zdůvodnil Ing. Velíšek [10 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Přechodné období v zákoně o HZS

Ing. Špalek informoval o legislativním úspěchu schválení změny délky přechodného období ze 2 na 4 roky a doplnění oprávnění pro specializaci IP01 vypracovávat požární bezpečnostní řešení pro stavby kategorie I.

Ing. Vokurka, předseda Autorizační rady ČKAIT, navrhl (dle § 19 odst. 3, písm. d AZ) vytvořit specializaci v rámci oboru pozemní stavby – IP01, představenstvo (dle §13, odst. 1, písm. e AZ) specializaci schvaluje [12 pro – 0 zdržel se – 0 proti]. Pro specializaci IP01 bude muset uchazeč absolvovat zkoušku odborné způsobilosti. Obsah zkoušky připraví Autorizační rada ČKAIT, bude-li potřeba, navrhne změnu Autorizačního řádu ČKAIT.

Informace o stavebních úpravách budovy Legerova 10

Ing. Hnízdl informoval o postupu prací v budově v Legerově ulici. Je dokončena první etapa stavebních prací v 1. NP i 2. NP nepodléhajících stavebnímu povolení, která obsahovala odstranění konstrukcí vytvořených nájemníky, očištění všech povrchů, technická opatření pro odvlhčení prostor 1. NP, výměnu silnoproudu a osvětlení, instalace slaboproudu, výměna otopných těles a zdrojů tepla, rekonstrukce sociálního zařízení, nanesení štukových omítek na svislé povrchy. Máme vyjádření hygieny, HZS, památkového ústavu. Čekáme na vyjádření Ústavu územního rozvoje ke změně užívání 2. NP. Máme tři nabídkové ceny na druhou etapu, což bude nucené větrání kanceláří společnou VZT jednotkou pro 1. NP a 2. NP, podhledy a podlahy. Máme rozpracovanou třetí etapu, což je vybavení nábytkem.

Různé, informace z jednání

Předseda Ing. Špalek informoval o jednání s premiérem, s kterým probral potřebu zapojení českých firem do výstavby nových jaderných bloků, upozornil na čím dál více zatěžující podmínky pro stavebnictví v oblasti Green Dealu (mj. zamýšlené emisní povolenky na budovy, diskvalifikace některých materiálů, jako je beton apod.), problémy v digitalizaci a právní nejistotu způsobenou neustálými změnami NSZ. Dále uvedl, že rozesíláme dopisy předsedům parlamentních stran se žádostí o setkání. Rádi bychom před volbami prodiskutovali směřování budoucího úsilí v oblasti stavebnictví, zejména

v souvislosti s NSZ. Nechceme, aby se diskuze zjednodušila jen na otázku Nejvyššího stavebního úřadu. Dále informoval o kulatých stolech pořádaných CEEC na MMR (1. dubna) a MPO (27. března). Jedná se o komornější jednání, kde lze ale lépe prezentovat naše požadavky a názory. Dále informoval o tom, že poslanci schválili zákon o lobbingu, podle něhož profesní komory zřejmě budou vedeny mezi lobbisty. Komora musí dopady tohoto zákona ještě analyzovat. *(Poznámka redakce: Pro návrh zákona hlasovalo 156 poslanců napříč politickým spektrem. Proti nebyl nikdo, 24 poslanců se zdrželo hlasování. Dne 29. dubna 2025 byl návrh tohoto zákona předán Senátu jako tisk 90, dokument 90/0 a zařadil ho k projednání na 10. schůzi od 21. května 2025 jako bod č. 5.)*

Společně s Mgr. Dalešickou se účastnil jednání na MMR o vyhlášce č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb. Opět žádný posun, bude upravována až v roce 2026. Informoval také o jednání s Ing. Holíšem, předsedou Asociace krajů ČR. Předali jsme mu 6 zásadních bodů změn stavebního zákona, které jsme požadovali již v roce 2022, které dosud nebyly naplněny a které komplikují práci ve stavebním odvětví. Přislíbil nám podporu a pozvání na legislativní komisi asociace krajů.

Místopředseda Ing. Drahorád doporučuje vydat stanovisko, jaké projektové dokumentace mají autorizované osoby zpracovávat podle nové vyhlášky – představenstvo doporučuje vydat článek v Z+i, který bude navazovat na článek Ing. Synka a Ing. Špalka. Bude projednáno s Mgr. Dvořákem z MMR.

Místopředseda Ing. Loukota informoval o návrhu předsedy redakční rady časopisu Stavebnictví na změnu statutu redakční rady.

Místopředseda Ing. Konečný informoval o problémech s novou vyhláškou o projektové dokumentaci:

- MMR deklarovalo, že rozsah dokumentace pro povolení stavby, zpracovaný dle vyhlášky č. 131/2024 Sb., a vložený do portálu stavebníka je dostatečný i pro vyjádření dotčených orgánů a tyto orgány nesmějí požadovat další dokumentaci.
- V březnu letošního roku (formou dopisu ředitelky Ing. Žanet Hadžić ze dne 24. března 2025) však MMR připustilo, že si mohou dotčené orgány vyžádat další podrobnější dokumentaci, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.
- Tato situace dostává projektanty do nepříjemné situace, protože mají nasmlouvaný rozsah a podrobnost projektové dokumentace (PD) pro povolení stavby dle vyhlášky. Podrobnější dokumentaci jim investor nemusí chtít platit. I tato skutečnost ukazuje na nesmyslné ustanovení, že se dotčené orgány závazně vyjadřují až ke kompletní PD. ČKAIT stále žádá MMR, aby umožnilo žádat o vyjádření a závazná stanoviska dotčené orgány datovou schránkou a v rozsahu, který každý dotčený orgán potřebuje. Např. hasiče určitě nebude zajímat, kolik stromků bude u stavby vysazeno a jak budou vypadat sadové úpravy.

Doc. Bečkovský informoval o jednání komise BIM s účastí zástupců ČAS. Diskuse byla o tom, proč nebyly zapracovány připomínky ČKAIT.

Prof. Kabele informoval o EPBD4 s budovami s nulovými emisemi. Iniciativu převzalo Ministerstvo životního prostředí. Řeší mimo jiné pas o renovaci budov. Pracovní skupině o velikosti cca 50 osob je prezentována vytvořená aplikace. Reforma systému poradenství vytváří nové funkce energetický poradce a energetický manažer, kterými mohou být sice i autorizované osoby, stávající energetičtí specialisté ale nově též vyškolené osoby z řad laiků. Proti tomu se ČKAIT ve spolupráci s AES (Asociace energetických specialistů) a AEA (Asociace energetických auditorů) vymezila a proběhlo jednání u ministra Hladíka, kde pochybnosti o správnosti tohoto rozhodnutí byly prezentovány. Vydáme tiskovou zprávu a odešleme dopis ministrovi.

Ing. Majer informoval o pozvánce PragoProjektu, kterou rozeslalo IC ČKAIT, s.r.o. Několik přednášek je shodných s přednáškami na Dopravní konferenci v Olomouci. Komentoval rozeslaný podklad s návrhem na založení sociálního fondu, který posoudí ekonomická komise.

Ing. Novotná informovala o rozjezdu konferencí o dostupném bydlení. První byla v Hradci Králové, další proběhla v Jihlavě, v Praze a poslední byla na stavebním veletrhu v Brně. Dotační program Nová zelená úsporám v kategorii Light a Oprav dům po babičce je od února upraven, je možné dokladovat faktury pouze 12 měsíců zpětně, dříve to bylo 24 měsíců. Likvidace dešťových vod je nově nezbytné řešit při každé stavební úpravě – viz vodní zákon. Průkazy energetické náročnosti nemusí být u stavebního povolení, ale stavební úřad může požadovat předložení, proto by je stavebníci měli mít zpracované.

Ing. Synek informoval o žádosti Ing. Deutche (předseda zkušební komise PS v Brně) o diskuzi se školami o obsahu studijních programů a výsledné kvality absolventů.

Ing. Zdařilová informovala o dotazníku Světové banky, který byl velmi podrobný a některé otázky měly při kladné odpovědi další podotázky. Včera byl uzavřen termín pro přihlášení do Ceny Inženýrské komory 2024. Informovala o přerušení činnosti NIPI k 1. dubnu 2025. Na svých webových stránkách chybně odkazuje na MMR a ČKAIT, na což jsme reagovali výzvou ke stažení a článkem na webu dementující nepravdivé tvrzení.

Z vystoupení hostů

Ing. Korběl doporučuje angažovat právního zástupce pro zpracování žalobních návrhů Dozorčí rady – představenstvo souhlasí.

Ing. Vokurka informoval o probíhající žalobě proti rozhodnutí AR o neudělení výjimky ze vzdělání. Informoval o dopisu vrchní ředitelky Ing. Hadžić se stížností fakulty Dopravní v Pardubicích o diskriminaci vzdělávacího programu.

Ing. Pater připomněl že 28. května bude v Praze jednání Rady pro podporu rozvoje profese (RPRP) a ediční rady ČKAIT. Vyzývá předsedy aktivů a komisí k ustanovení místopředsedů. Za Ing. Serafína, doposud zástupce MPO, nominoval Ing. Muřický nově Mgr. Žežulku. Informoval o konferenci IC ČKAIT, s.r.o., o stavebním zákoně, která se koná 12. června na České zemědělské universitě v Praze.

Ing. Hnízdlil předložil tyto žádosti a návrhy:

- návrh Oblastní kanceláře pro Královéhradecký kraj na jmenování čestným členem Ing. Vlastimila Klazara. Bylo schváleno [9 pro – 0 zdržel se – 0 proti];
- Žádost doc. Kudy o příspěvek na dodatek almanachu k připomenutí 160. výročí založení SIA. Představenstvo žádá informaci o celkových nákladech vydání dodatku;
- žádost o záštitu České betonářské společnosti konferenci *Betonářské dny* a společnosti Sekurkon, s.r.o. konferenci *Ocelové konstrukce 2025*. Byly schváleny [9 pro – 0 zdržel se – 0 proti];
- žádost o záštitu Mezinárodního bezpečnostního institutu konferenci *Urbanismus a architektura* s akcentem na „Security by Design“, která nebyla schválena [0 pro – 3 zdržel se – 5 proti];
- nabídku StaGram na partnerství jednodenní akce *Stavební olympiáda*, která nebyla schválena [6 pro – 3 zdržel se – 0 proti].

Přehled úkolů

- **U2303-1** – Ing. Hnízdlil – stav zadávací dokumentace pro nový IS;
- **U2303-4** – prof. Kabele – zpracování návrhu podkladu pro jednání s MPO o pasu pro renovaci budov a jejich zpracovatelích;
- **U2403-2** – Ing. Vokurka – revize přístupu při uznávání odborné kvalifikace pro usazené osoby, konzultace s dalšími profesními komorami v ČR;

- **U2403-4** – Ing. Vokurka – příprava metodiky pro uchazeče, kdy a s jakými podklady mohou žádat o udělení autorizace;
- **U2404-1** – Ing. Mráz – návrh řešení nedodávaných podkladů o chystaných konferencích jejich pořadateli – ekonomická komise připravila doplněk pravidel;
- **U2502-1** – Ing. Vokurka – příprava obsahu zkoušky, příp. změna Autorizačního řádu pro specializaci IP01;
- **U2502-2** – Ing. Mráz – posouzení návrhu na založení sociálního fondu.

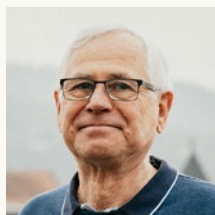
Přítomní z představenstva: Ing. Robert Špalek, předseda; Ing. Michal Drahorád, Ph.D., místopředseda; Ing. František Konečný Ph.D., místopředseda; Ing. Radim Loukota, místopředseda; Ing. František Mráz, místopředseda; Ing. David Bečkovský, Ph.D.; Ing. Josef Filip, Ph.D.; prof. Ing. Karel Kabele, CSc.; Ing. Michal Majer; Ing. Jindra Novotná; Ing. Jaroslav Synek, Ph.D.; Ing. Martin Šafařík (online); Ing. Renata Zdařilová, Ph.D. *Omluveni:* Ing. Petr Dospiva, Ph.D., 1. místopředseda; Bc. Libor Honzárek

Přítomní hosté: prof. Ing. František Hrdlička, CSc., předseda Dozorčí rady ČKAIT; Ing. Jan Korbel, předseda Stavovského soudu ČKAIT; Ing. Adam Vokurka, Ph.D., předseda Autorizační rady ČKAIT; Ing. Radek Hnízdlil, Ph.D., ředitel Kanceláře ČKAIT; Ing. Ladislav Motyčka, ekonomický mandatář; Ing. Jindřich Pater, RPRP, ER.

Následující zasedání: 6. – 8. června 2025 (výjezdní zasedání zajistí oblastní kancelář pro Moravskoslezský kraj), 18. září 2025, 20. listopadu 2025

Jubilea

Ing. Zdeněk Avenarius – 75 let

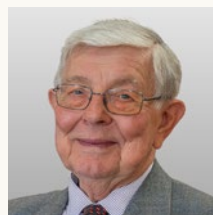

Ing. Zdeněk Avenarius, autorizovaný inženýr v oboru Dopravní stavby, je významnou osobností Ústeckého kraje. Narodil se 16. května 1950 v Ústí nad Labem. V Děčíně vystudoval Střední průmyslovou školu stavební. Po absolvování Stavební fakulty ČVUT v Praze nastoupil do státního podniku Vodohospodářské stavby Ústí nad Labem. Nejprve pracoval jako stavbyvedoucí a později jako projektant dopravních staveb. Milník v jeho kariéře představuje rok 1992, kdy se stal spolumajitelem a jednatelem společnosti AZ Consult, spol. s r.o. Od roku 1996 zajišťovala společnost AZ Consult konání dvouletého mezinárodního semináře Polní geotechnické metody. Zdeněk Avenarius patří k zakládajícím členům ČKAIT, byl zkušební komisářem a dlouhodobým členem oblastního výboru Ústí nad Labem. Současně je členem Českého svazu stavebních inženýrů. Ve svém životě se řídí mottem, že je důležité dodržet dané slovo.

Přejeme mu do dalších let pevné zdraví, pohodu a elán do práce, který mu nikdy nechyběl.

Výbor oblasti ČKAIT Ústecký kraj

Ing. Miroslav Brada – 85 let

Autorizovaným inženýrem v oboru Technologická zařízení staveb je od 1. července 1993. Narodil se 19. května 1940 v Plzni, kde vystudoval Strojní fakultu Vysoké školy strojní a elektrotechnické. Po absolvování školy a promoci nastoupil v roce 1962 do Škody Plzeň, kde pracoval jako projektant. Od roku 1989 zastával různé vedoucí funkce, od vedoucího strojních projektů až po ředitele útvaru dodávek investičních celků. V rámci této činnosti se účastnil řady montáží doma i v zahraničí. Do důchodu odešel v roce 2005, ale ještě řadu let pracoval v inženýrské firmě TI Centrum. Aktivně se podílel na začlenění svého oboru do struktury ČKAIT. Je jedním ze zakládajících členů Komory. Aktivním členem oblastního výboru v Plzni byl již od roku 1994. V roce 2008 byl zvolen Shromážděním delegátů členem Stavovského soudu, kde mohl v následujících letech v plné míře uplatnit své bohaté životní zkušenosti. Od roku 2014 byl jmenován čestným členem ČKAIT.

Do dalších let přejeme jubilantovi mnoho životního optimizmu, zdraví a energie.

Výbor oblasti ČKAIT Plzeňský kraj

Dálnice D3 0310/II Hodějovice – Třebonín získala titul PRESTA – prestižní stavba jižních Čech v kategorii Dopravní a inženýrské stavby. Na snímku je mimoúrovňová křižovatka Roudné

PRESTA JIŽNÍ ČECHY 2022–2024

Na slavnostním večeru v Českých Budějovicích byly 10. dubna 2025 vyhlášeny vítězné i další oceněné stavby Jihočeského kraje realizované v letech 2022 až 2024. Ať již se jednalo o stavby nové, rekonstrukce či studentské projekty, poroty jednotlivých kategorií neměly skutečně lehkou práci. Všechny přihlášené stavby byly zajímavé a kvalitní. Záštitu nad přehlídkou již tradičně převzal hejtman Jihočeského kraje MUDr. Martin Kuba, který svou cenu udělil sportovně-relaxačnímu areálu Sport Vltava.

Nejvíce cen si odnesly firmy Metrostav a.s. a Metrostav DIZ s.r.o. Ocenění přebíral oblastní ředitel Ing. Martin Stašek (druhý zleva). Na fotografii zleva jsou dále: poslanec Ing. Václav Král, primátorka Českých Budějovic doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová a náměstek hejtmána Jihočeského kraje Ing. David Štojdl

Soutěžní přehlídka PRESTA JIŽNÍ ČECHY se koná každé dva roky. Pod záštitou hejtmána Jihočeského kraje ji organizuje oblastní pobočka Český svaz stavebních inženýrů České Budějovice ve spolupráci s Oblastní kanceláří ČKAIT Jihočeského kraje a Svazem podnikatelů ve stavebnictví. V letošním již XIII. ročníku této soutěže se představilo 32 staveb dokončených v Jihočeském kraji v letech 2022 až 2024. Porota složená z 11 zástupců vyhlášovatelů udělila v jednotlivých kategoriích celkem sedm hlavních *Titulů PRESTA – prestižní stavba jižních Čech* za roky 2022–2024. Dalších pět vybraných staveb získalo *Čestná uznání*. Byly také uděleny tři *Ceny vyhlášovatelů* a *Cena časopisu Stavebnictví*.

Součástí letošního ročníku *PRESTA JIŽNÍ ČECHY 2022–2024* byla již tradičně i soutěžní přehlídka projektů středoškolských a vysokoškolských studentů stavebních škol jihočeského regionu *STUDENT PRESTA JČ 2022–2024*. Soutěže se zúčastnili vybraní reprezentanti čtyř stavebních škol jihočeského regionu, a to VŠTE České Budějovice, SPŠ stavební České Budějovice, VOŠ a SPŠ Volyně, SPŠ strojní a stavební Tábor.

Devítičlenná porota složená ze zástupců vyhlášovatelů a zástupců jednotlivých škol hodnotila 11 přihlášených projektů, které zvítězily ve školních kolech. Na základě přihlášek a podkladů byli studenti pozváni k prezentaci a pohovorům před porotou.

Mezi vysokoškolskými pracemi získal první místo projekt *Krytý bazén s restaurací a wellness MURÉNA* za hmotové, architektonicky originální a funkční řešení objektu s technologicky složitým provozem při současném kvalitním propracováním. Autorem Bc. Eduard Namjak, vedoucí projektu VŠTE ČB Ing. Michal Kraus, Ph.D. a Ing. er Ing. Petra Machová.

Středoškolskou vítěznou prací se stal rodinný dům *KATARAKT*, za originální autorský návrh, který přináší netradiční inovativní řešení pomocí kombinace vlašského krovu s ocelovými nosníky. Autora projektu Adama Seltsama vedl za SPŠ stavební České Budějovice Ing. arch. Jiří Mysliveček.

Dálnice D3 0310/II Hodějovice – Třebonín

Titul PRESTA Dopravní a inženýrské stavby – komunikace

Ocenění bylo uděleno za realizaci významné dálniční sítě v délce 12,6 km a za unikátní a výjimečné užití pokročilých technologických řešení zejména při výstavbě dlouhých mostních estakád. Mezi nejdůležitější a stavebně náročné objekty tohoto úseku patřila výstavba celkem 18 dálničních mostů, 3 nadjezdů a 3 železničních mostů.

Stavebník: Ředitelství silnic a dálnic, s.p., ředitelka Ing. Vladimíra Hrušková, HIR Ing. Tomáš Říha

Projektová dokumentace: odpovědný projektant za DSP SUDOP PRAHA a.s. Ing. Petr Hradil (ČKAIT 0004785, ID00) a Ing. Lukáš Ježek (ČKAIT 0009278, ID00), odpovědný projektant za RDS a DSPS SUDOP EU a.s. Ing. Jan Ostrý (ČKAIT 0009279, ID00)

Zhotovitel: Sdružení Doprastav, a.s., a Salini Impregilo S.p.A., vedoucí Sdružení Doprastav, a.s., ředitel stavby Ing. Martin Macko (ČKAIT 3000304, TD02, TM00), stavbyvedoucí Ing. Marián Popluhár (ČKAIT 3000356, TD02)

TDS: Sdružení IBR (TES)+SGS+BUNG-AG+BUNG-CZ_TDI, Ing. Ondřej Šnapka (ČKAIT 1103501, TM00)

Správce stavby: Ing. František Husák, Pragoprojekt a.s.

Termíny: srpen 2011 územní rozhodnutí, leden 2017 EIA, září 2018 stavební povolení, březen 2019 zahájení výstavby, prosinec 2024 uvedení do provozu

Cena: 5,8 mld. Kč bez DPH

Jižní tangenta České Budějovice (km 0,000 – km 2,706)

Titul PRESTA Dopravní a inženýrské stavby – komunikace

Pro kapacitní, bezpečné a komfortní napojení Českých Budějovic na dálnici D3 bylo nutné se vypořádat s blízkostí řeky Vltavy, velkým objemem zemních prací, přeložkou dvou železničních tratí a velkého množství inženýrských sítí. Stavba začíná okružní křižovatkou na silnici I/3 u Plané, vede na okraji Včelné a na D3 se napojuje mimoúrovňovou křižovatkou v Roudné. Na 2,7 km dlouhé trase tangenty najdeme dvě okružní křižovatky, šest mostů (z toho tři železniční), sloučenou cyklostezku s chodníkem pro pěší, dvě lávky a 300 m protihlukových stěn. K technicky nejsložitější části patří šestiramenná okružní „maxikřižovatka“ elipsovitého tvaru mezi Včelnou a Rožnovem, nad níž vede po dvou mostech místní cyklostezka a jednokolejná železniční trať.

Stavebník: Jihočeský kraj, ODSH, Bc. Alena Frdlíková (ČKAIT 0102653, TM00)

Projektová dokumentace: PRAGOPROJEKT, a.s. Pavel Kačírek (ČKAIT 0101991, TD02)

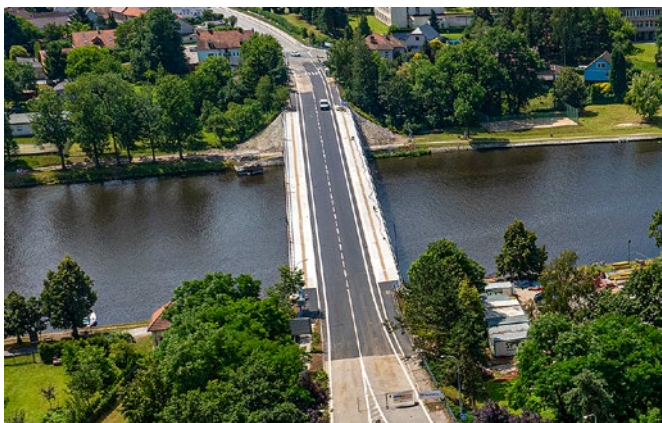
Zhotovitel: COLAS CZ, a.s., FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby, a.s., SAGASTA, s.r.o., stavbyvedoucí Oldřich Jakl (ČKAIT 0011275, TD02, TM00)

TDS: Ing. Antonín Šremer (ČKAIT 0009873 ID00, IM00)

Termín výstavby: březen 2021 – červen 2023

Cena: 793,367 mil. Kč bez DPH

Most v Týně nad Vltavou, ev. č. 105-048c

Titul PRESTA Dopravní a inženýrské stavby – komunikace

Za kvalitní realizaci a rekonstrukci jediného velmi frekventovaného silničního mostu v Týně nad Vltavou, díky které došlo ke zlepšení dopravy v centru města. Most byl rozšířen o oboustranné chodníky a cyklostezku. Rekonstrukce zahrnovala statické zesílení spodní stavby mostu a náročnou výměnu části nosné konstrukce s ohledem na její končící životnost. Realizace probíhala metodou Design & Build.

Stavebník: Jihočeský kraj, ODSH, Ing. Alena Frdlíková (ČKAIT 0102653, TM00)

Projektová dokumentace: SAGASTA s.r.o., odpovědný projektant Ing. Dávid Kuczik (ČKAIT 3000196, IM00), hlavní inženýr projektu Ing. Vít Hoznour (ČKAIT 0010310, IM00)

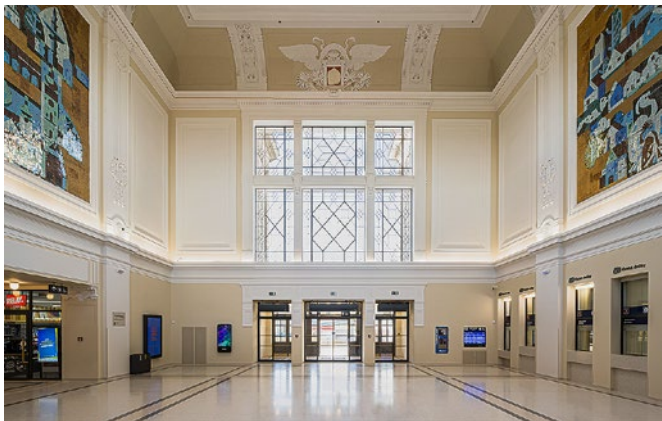
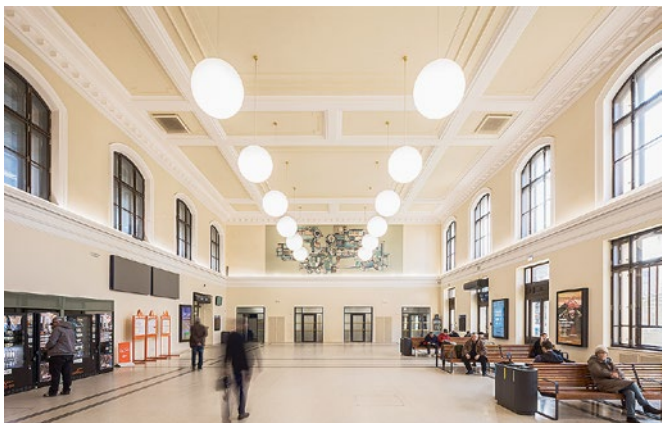
Zhotovitel: EUROVIA CZ, a.s., hlavní stavbyvedoucí Bc. Jan Klepal (ČKAIT 0102367, TD02), Stavby mostů, a.s., Ing. Milan Vrabec (ČKAIT 0009452 IM00)

TDS: TISOX, s.r.o., Ing. Michal Türk (ČKAIT 0010876, ID00, IM00)

Parametry: 129,15 m délka mostu, 116,00 m délka nosné konstrukce (rozpětí 28,75 m + 57,50 m + 28,75 m), 17,10 m celková šířka mostu, 16,50 m volná šířka mostu, 26 m úprava vozovky před a za mostem

Termín výstavby: prosinec 2022 – srpen 2024

Cena: 195,42 mil. Kč bez DPH

Výpravní budova hlavního nádraží v železniční stanici České Budějovice

Titul PRESTA Občanské a průmyslové stavby – rekonstrukce

Historická hodnota budovy je mimořádným způsobem propojena s plnohodnotným současným funkčním využitím. Oceněna byla zdařilá obnova architektonického výrazu i vytvoření kvalitních veřejných prostor z provozně technického hlediska vlakového nádraží. Stavební úpravy probíhaly za plného provozu i při odbavování cestujících.

Stavebník: Správa železnic, s. p., Bc. Jiří Svoboda, MBA generální ředitel

Projektová dokumentace: Společnost Metroprojekt Praha, a.s.+ Sagasta, s.r.o.+ A8000, s.r.o., hlavní inženýr projektu Ing. arch. Hana Vermachová (ČKA 02420, A.0), Ing. Martin Krupauer (ČKA 01263, A.0)

Zhotovitel: Metrostav, a.s., stavbyvedoucí Jan Prokeš (ČKAIT 0102274, SP00, SV01), Ing. Milan Hromádka (ČKAIT 0102432, IP00, IV00), AVERS, spol. s r.o., EDIKT, a.s., Ing. Jan Doubek (ČKAIT 0100814, IT00, TE01)

TDS: Ing. Dalibor Návara (ČKAIT 0101950, IP00)

Parametry: obestavěný prostor 30 871 m³

Termíny: 2017 zahájení projektové přípravy, listopad 2019 vydání stavebního povolení, prosinec 2019 nabytí právní moci, květen–červen 2020 zahájení stavby, prosinec 2024 zkušební provoz

Cena: 1,052 mld. Kč bez DPH

Budex Hub Planá

Titul PRESTA Občanské a průmyslové stavby – novostavby

V době výstavby první, dnes druhá nejvyšší dřevostavba v ČR byla oceněna za kvalitní provedení netradiční 17,3 m vysoké čtyřpatrové administrativní budovy. Komunikační jádro tvoří monolitická konstrukce z pohledového betonu. Zbývající nosné konstrukce jsou z masivních dřevěných panelů. Oceněna byla i energetická soběstačnost, které bylo dosaženo i využitím obnovitelných zdrojů energie.

Stavebník: BUDEX services, s.r.o., Ing. Pavel Schwarz, Ing. Iveta Lieblová

Projektová dokumentace: Studio Perspektiv, s.r.o., Ing. arch. Martin Stára (ČKA 04762, A.1, A.2), spoluautoři řešení Ing. arch. Ján Antal (ČKA 05477, A.1, A.2), Ing. arch. Eva Schilhart Faberová (ČKA 05442, A.1)

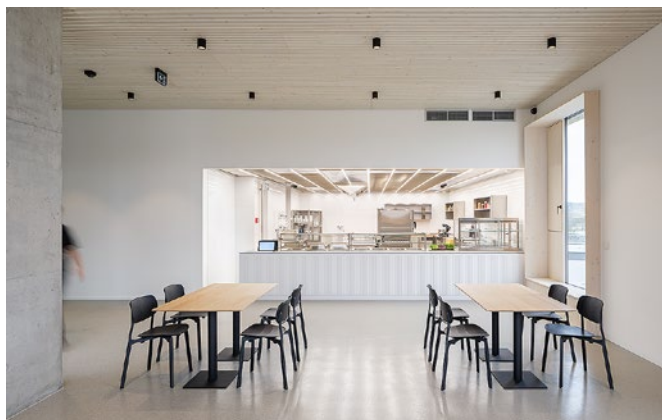
Zhotovitel: OHLA ŽS, a.s., Ing. Jiří Dolejš, manažer obchodní divize Západ, stavbyvedoucí Ing. Milan Pítner (ČKAIT 0101962, IP00)

Vedoucí projektu: Ing. Milan Pítner

TDS: OTRUBA A PARTNER, s.r.o., Ing. Miloš Znoj (ČKAIT 0102083, IP00)

Parametry: obestavěný prostor – administrativní budova 11 585,34 m³, užitná plocha 2 312 m², kapacita 124 lidí

Termíny: listopad 2019 zahájení projektování (práce na studii), říjen 2021 stavební povolení (nabytí právní moci), srpen 2022 zahájení stavby, listopad 2024 kolaudace

Žitný mlýn na Poříčí v Boršově nad Vltavou

Titul PRESTA Rodinné domy a bytové stavby

Skupina jedinečných rezidenčních objektů loftového bydlení je vybudována ve vysoké kvalitě v již nefunkčním areálu bývalého mlýna na břehu Vltavy. Ocenění bylo uděleno za výjimečnou rekonstrukci a profesionálně zvládnutou architekturu dvou stávajících objektů administrativní budovy a budovy mlýna, která nepopírá původní industriální charakter a za vhodné doplnění o dvě další novostavby bytových domů.

Stavebník: AVR, s.r.o.,

Projektová dokumentace: studie, DUR, DSP mar.s architects, s.r.o., Ing. Arch. Martin Šenberger (ČKA 03742, A1, A2), DPS Ing. Pavel Pilař (ČKAIT 0101887, IP00)

Zhotovitel: Auböck, s.r.o., Ing. Jan Vilánek (ČKAIT 0101980, IP00), stavbyvedoucí Ing. Martin Ciml (0102330, IP00)

TDS: Ing. Jindřich Kunc (ČKAIT 0101080, IP00, TP00)

Parametry: obestavěný prostor celkem 36 417 m³ (SO1 – 14 486 m³, SO2 – 3 499 m³, SO3 – 8 470 m³, SO4 – 9 962 m³), energetická náročnost PENB B

Cenové ukazatele: pronájem cca 350 Kč/m², prodej cca 92 tis. Kč/m²

Termín výstavby: duben 2021 – září 2024

Obnova řadu surové vody Římov – Plav, II. etapa

Titul PRESTA Vodohospodářské a ekologické stavby

Nově vybudovaná vodárenská infrastruktura posílila dožívající stávající přivaděč surové vody OC (OT) DN 1400. Provedením zdvojeného potrubí při realizaci stavby došlo ke zvýšení zabezpečení dopravy surové vody v úseku mezi vodním dílem Římov a úpravnou vody Plav, která představuje jeden z nejvýznamnějších zdrojů pitné vody v Jihočeském kraji.

Stavebník: Jihočeský vodárenský svaz, Antonín Princ, Jaroslav Gazda

Projektová dokumentace: Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s., studie, DUR a DSP Ing. Rostislav Kasal, Ph.D. (ČKAIT 0009819, IV00), spolupráce Ing. Ivo Brejcha (ČKAIT 0013431, IV00), Ing. Blanka Anderlová (ČKAIT 0102483, IV00), DPS Ing. David Brábník (ČKAIT 0013856, IV00)

Zhotovitel: OHLA ŽS, a.s., manažer obchodní divize Západ Ing. Jiří Dolejš, manažer technické přípravy divize Západ Ing. David Čapek, Ing. Milan Pitner (ČKAIT 0101962, IP00)

TDS: Ing. Petr Jerhot (ČKAIT 0101779, IV00)

Parametry: délka 1 293 m, shybka pod vodním tokem Malše 86 m, navrhovaný průtok 0,65 m³/s

Termíny: březen 2012 studie, prosinec 2015 DUR, prosinec 2019 DSP, srpen 2021 DPS, leden 2023 – červen 2024 realizace

Cena: 194,15 mil. Kč

Sportovní areál Vltava – Sport Vltava

Inspira – cena hejtmána Jihočeského kraje Martina Kuby

„Ocenění volnočasového areálu je pro mě srdeční záležitost, protože mě vždycky štvalo, že takové krásné místo u jednoho z největších budějovických sídlišť, a přitom u řeky, v přírodě, zůstává nevyužité. Lidi z téhle části města přitom nemají dost příležitostí ke smysluplnému a aktivnímu trávení volného času. Moc jsem si proto přál vytvořit pro ně prostor, kde si mohou zasportovat, užít si volnou chvíli s přáteli a rodinou nebo se zastavit při výletě na kole. A s hrdostí mohu konstatovat, že se to podařilo přesně tak, jak jsem doufal. Areál se stal za necelé dva roky fungováním jedním z nejoblíbenějších míst v Budějovicích a dokazuje, že když nechybí nadšení, zápal a jasná vize, může se rychle a efektivně vytvořit kvalitní veřejný prostor, který je přínosem pro obyvatele i návštěvníky.“

Stavebník: Statutární město České Budějovice, Jana Kubíková, DiS (ČKAIT 0102033, TD02)

Projektová dokumentace: A8000, s.r.o., hlavní inženýr Ing. Jan Simota (ČKAIT 0102569, IP00), hlavní architekt Ing. arch. Daniela Týřová (ČKA 03969, A1), Ing. Martin Krupauer (ČKA 01263, A.0), Ing. arch. Martin Sedmák (ČKA 04813, A1, A2), Ing. Ladislav Krlín (ČKAIT 0102695, IP00)

Zhotovitel: Metrostav DIZ, s. r. o., ved. projektu Jan Prokeš (ČKAIT 0102274, SP00, SV01), stavbyvedoucí Tibor Onderuš

TDS: DT engineering, Daniel Tibitanzl (ČKAIT 0102387, TP00)

Termín výstavby: květen 2023 – červenec 2023

Cena: 72,95 mil. Kč

Domov pro seniory Oblouková ve Šternberku získal Cenu veřejnosti a hlavní titul v kategorii Stavby občanské vybavenosti a veřejných prostor

Stavba roku 2024 Olomouckého kraje

V dubnu 2025 byly vyhlášeny výsledky již 11. ročníku prestižní přehlídky realizovaných staveb v Olomouckém kraji, která se ve spolupráci s ČKAIT a SPS koná jednou za dva roky. Celkem se přihlásilo 49 staveb. Hlavní ceny získalo pět staveb v pěti kategoriích. Kromě toho bylo uděleno 11 čestných uznání a dvě ceny poroty.

Přihlášena mohla být stavební díla uvedená do provozu od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2024. Po dvanácti stavebách bylo přihlášeno do kategorie *Občanská vybavenost* a do kategorie *Rekonstrukce a obnova*. V kategorii *Dopravní, inženýrské a vodohospodářské stavby* se utkalo jedenáct staveb. Po sedmi zájemcích se přihlásilo do kategorie *Stavby určené k bydlení* a do kategorie *Stavby technologické, průmyslové a zemědělské*.

Porota hodnotila stavby dvoukolově – po prvním kole hodnocení postoupilo do toho druhého 27 staveb, které porota osobně navštívila. „Oceněním chceme poděkovat a podpořit architekty, stavební firmy a investory, kteří kvalitativním způsobem změnili a mění podobu kraje a kteří nám pomáhají spoluvytvářet a kultivovat naše okolí a veřejný prostor,“ uvedl při vyhlášení Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Domov pro seniory Oblouková, Šternberk

Cena veřejnosti a Hlavní titul v kategorii Stavby občanské vybavenosti a veřejných prostor

Porota oceňuje celkový prostorový koncept stavby v centrální části Šternberku v blízkosti Tyršových sadů. Měřítkem výrazně dominuje bloku rodinných domů a zároveň je v kultivovaném prostorovém dialogu s hmotově výraznými objekty učiliště. Vhodně zvolené materiály navozují pocit domova. Domov pro seniory s 50 lůžky vznikl v dialogu s provozovatelem a investorem stavby, což přispívá k vysoké uživatelské pohodě.

Stavebník: Město Šternberk

Projektová dokumentace: maspartí s.r.o., Ing. arch. Pavel Martinka (ČKA 04495, A.1, A.2), Ondřej Spusta MSc (ČKA 05616, A.1), stavební část Ing. Jiří Grohmann (ČKAIT 1201849, IP00), konstrukční část STATIKA OLOMOUC, s.r.o., Ing. Daniel Lemák, Ph.D. (ČKAIT 1201294, IS00, IM00) a Ing. Roman Koiš (ČKAIT 1201258, IG00), PBŘ Ing. Simona Zelenková (ČKAIT 1201212, IP00)

Zhotovitel: ESOX, s.r.o., hlavní stavbyvedoucí Josef Kubánek (ČKAIT 1006741, TP00), Interiér READY INTERIER s.r.o., specializované vybavení LINET spol. s.r.o., Pro CleanLife s.r.o., Sevko Plus, s.r.o., Alliance Laundry CE s.r.o.,

TDS: Volek Pavel (ČKAIT 1103299, TP00)

Parametry: obestavěný prostor 8 500 m³, PENB B

Termíny: červen 2020 studie, červenec 2021 DSP, červen 2022 DPS, říjen 2024 zkušební provoz, duben 2025 kolaudace

Cena: 172 mil. Kč bez DPH

Lokální biocentrum Tomíkovice

Hlavní titul v kategorii stavby dopravní, inženýrské a vodohospodářské

Porota oceňuje jedinečné spojení ekologických, protipovodňových a krajinných funkcí. Projekt citlivě reaguje na klimatické výzvy dneška a kombinuje technickou preciznost s přírodě blízkým řešením. Významnou roli sehrál při zářijových povodních v roce 2024, kdy díky velkému retenčnímu objemu pomohl ochránit obec Bernartice.

Stavebník: Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Olomoucký kraj, pobočka Jeseník a Město Žulová, Ing. Peter Toul a Tomáš Závora

Projektová dokumentace: AgPol s.r.o., Ing. Radoslav Sáblik (DSP), VZD Invest s.r.o., Ing. Bořek Dvořák (ČKAIT 1001375, IV00) (DPS)

Zhotovitel: STAVOS VIDČE s.r.o., stavbyvedoucí Ing. Lukáš Martinát (ČKAIT 1006312, IV00, TP00)

TDS: Neotrade group, s. r. o., Ing. Miroslav Lajda (ČKAIT 1301917, ID00, TV02)

Parametry: celková plocha 27 ha, objem hlavní nádrže při maximální hladině 104 800 m³, plocha zatopení 10 ha, délka hráze 125 m, šířka koruny hráze 5 m, maximální výška hráze 4,9 m, celková plocha 9 tůní 9 750 m²

Termíny: srpen 2008 zahájení přípravy, červen 2021 přepracování projektu, březen 2011 a listopad 2022 vydání SP, duben 2023 zahájení realizace, leden 2024 kolaudace

Cena: 25,65 milionů Kč bez DPH

Rodinný dům „pod lesem“, Šternberk

Hlavní titul v kategorii stavby určené k bydlení a rekreaci

Porota oceňuje celkové harmonické řešení s důrazem na detail při respektování charakteru lokality a vysoký stavební a technologický standard provedené stavby se zapojením stavebníka. Při zachování původní hmoty a díky terasové přístavbě se podařilo vytvořit prostorově výrazný a měřítkově uměřený rodinný dům, který je harmonický k okolí. Díky pochopení topografie terénu se otvírá hlavní pobytový prostor do dvou situací: terasy s výhledem na město a široké okolí a intimní zahrady pod lesem. Ve spodní přístavbě jsou situovány ložnice a domácí fitness a technologické zázemí objektu.

Projektová dokumentace: maspartí s.r.o., Ing. arch. Pavel Martinka (ČKA 04495, A1, A2), spoluautor Ondřej Spusta (ČKA 05616, A.1), statik Ing. Václav Losík (ČKAIT 1201749, IS00), Losík statika, s.r.o.

Zhotovitel: Denisa a Robert Barvíkovi – stavebník svépomocí

Realizace: 2017 zahájení projektu, 2019 vydání povolení stavby, 2023 dokončení stavby

Parametry: 640 m³ obestavěný prostor, 113 m² užitná plocha, 3 podlaží

Stavební úpravy stodoly na kvašárnu, Černá Voda

Hlavní titul v kategorii stavby technologické a pro průmysl a zemědělství

Porota oceňuje ojedinělé propojení tradičního zemědělského objektu s náročnými technologickými a hygienickými požadavky na poměrně specifický provoz. Přestavba stodoly na kvašárnu ukazuje, že i nevyužívané a zchátralé stavby mohou získat nový účel bez narušení svého původního charakteru. Realizace je inspirativním příkladem, jak rozvíjet lokální zemědělskou výrobu s ohledem na prostředí i udržitelnost.

Stavebník: KVAŠÁRNA s.r.o., jednatel Bc. Kamil Kresta

Projektová dokumentace: Ing. Luděk Ježek (ČKAIT 1201231, IP00), technika prostředí Miroslav Petr (ČKAIT 1201203, TE01, TE02), elektrotechnika Ing. Petr Šimoník (ČKAIT 1200782, IE02), PBŘ Ing. Stanislav Címr (ČKAIT 0400661, IP00)

Zhotovitel: Stavitelství Knotek, s.r.o., hlavní stavbyvedoucí Ing. Miloš Krejčí (ČKAIT 1200262, IP00)

TDS: Ing. Zdeněk Hynek (ČKAIT 0008115, TP00)

Parametry: zastavěná plocha 255,2 m², obestavěný prostor 1 812 m³, užitná plocha 187 m²

Termíny: listopad 2019 zahájení přípravy, duben 2020 zahájení projektování, květen 2021 vydání stavebního povolení, květen 2022 zahájení realizace, duben 2023 uvedení do zkušební provozu, květen 2023 kolaudace

Cena: 8,88 mil.Kč bez DPH

Vědecká knihovna Olomouc Červený kostel

Hlavní titul v kategorii rekonstrukce a obnova

Rekonstrukce a dostavba Červeného kostela představuje kvalitní příklad současného přístupu k obnově památkově chráněného objektu. Obnova zahrnovala statické zajištění konstrukcí, sanaci zdiva, výměnu krovu a kompletní renovaci fasád z lícových cihel. Výrazným prvkem je moderních doplňků sochařských prvků od Jana Dostála, umístěných na střeše kostela. Stěžejní architektonickou intervencí je přístavba vložená mezi kostel a administrativní budovu ředitelství knihovny. Dle poroty kvalita realizace spočívá v harmonickém propojení autenticity historické stavby se soudobým architektonickým jazykem. Celek je podpořen kvalitním detailním zpracováním i kultivovaným návrhem veřejného prostoru.

Stavebník: Olomoucký kraj

Projektová dokumentace: Ing. Miroslav Pospíšil (ČKA 03582, A.1, A.2), Ing. Daria Johanesová, atelier-r, s.r.o.

Zhotovitel: Sdružení STRABAG a.s. + OHLA ŽS, a.s., vedoucí projektu Ing. Martin Kutěj (ČKAIT 1102957, IP00), stavbyvedoucí Martin Nepřech (ČKAIT 1202483, TP00) a Petr Slezák (ČKAIT 1104532, SP00)

TDS: Daniel Ludín (ČKAIT 1200950, SP00)

Realizace: duben 2019 zahájení projektování, listopad 2019 vydání stavebního povolení, září 2020 zahájení výstavby, březen 2023 dokončení

Cena: 128,9 milionů Kč bez DPH

Biometanová stanice Krakořice

Cena poroty za technický přínos a čestné uznání v kategorii Stavby technologické a pro průmysl a zemědělství

Stanice přispívá k oběhovému hospodářství a snižuje množství nevyužitých organických odpadů z živočišné a rostlinné výroby tím, že z nich vyrábí biometan jako obnovitelný zdroj energie s minimálními emisemi skleníkových plynů. Projekt podporuje lokální zemědělství, protože poskytuje zemědělcům možnost efektivně využít vedlejší produkty jejich činnosti a získat obnovitelný zdroj energie. Tento projekt představuje vzorový příklad energetické soběstačnosti a inovací ve využití obnovitelných zdrojů energie. Porota oceňuje biometanovou stanici Krakořice za její významný technický přínos v oblasti ekologické a udržitelné energetiky.

Stavebník: Paseka, a.s.,

Projektant a zhotovitel stavby: Ing. Marek Kadlec (ČKAIT 1005947, IP00), stavební dozor Tomáš Slíva (ČKAIT 1202163, TP00)

TDS: Jana Krasulová

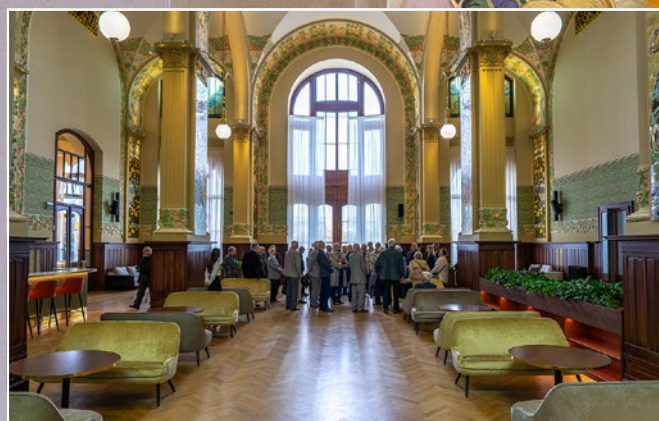
Realizace: srpen 2022 zahájení projektování, červenec 2023 vydání stavebního povolení, prosinec 2024 zahájení zkušební provozu

Setkání čestných členů ČKAIT

Fantova budova na Hlavním nádraží v Praze 6. května 2025

PRESTA JIŽNÍ ČECHY 2022-2024

